

Demokrasi mücadelesi ve Kürt sorunu-1 / H. Fırat

80 yıldır uğraştıran ve son 20 yıldan beridir de adeta bunaltan Kürt sorunu konusunda burjuva sınıf düzeninin herhangi bir çözümü yoktur.

Çözüm bir yana sorunu bir dönem için yumuşatıp yatıştırarak sınırlı bir reform yeteneği bile yoktur. Reforme etmek yeteneği de bir yana, sorunun varlığından söz etmenin bile hala geniş bir

mutabakat halinde ihanetle damgalanabildiği bir burjuva sınıf düzeni gerçeği var orta yerde. Bu katı gerçeğin kendisi imralı çizgisinin iflasını da belgelemektedir aynı zamanda

s.14

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2024 / 18
7 Kasım 2024

Kızıl Bayrak

Düzenin "çözüm süreci" aldatmacasına karşı;

**İşçilerin birliği, halkların
kardeşliği mücadelesini
büyütelim!**

kizilbayrak82.net

Kürt sorununda "demokratik ve siyasal açılım"

Dünya dengelerindeki değişiklikler ve bu çerçevede Ortadoğu'daki gelişmeler, Türk sermaye devletini önlemler almaya yöneltmiştir.

Kayım darbesi ve çürümüş düzenin çapsiz "muhalefeti"

Seçim mekanizması bu denli çürümüşse, bu sistemi "düzeltmek" ya da "reform yapmak" vakit kaybettireceği gibi, çöküş sürecini de uzatacaktır.

Soykırım 13. ayında! Halkların direniş iradesini kıramıyorlar...

Siyonistler soykırım yapıyorlar, "taş üstünde taş, omuz üstünde baş bırakmama" politikası izliyorlar, ancak halkların direniş iradesini kıramıyorlar.

Ekim Devrimi ve ulusal kurtuluş hareketleri - A. Eren

s.17

NATO ve AB'den "görev gücü" - A. Vedat Ceylan

s.24

Düzenin “çözüm süreci” aldatmacasına karşı;

İşçilerin birliği, halkların kardeşliği mücadelesini büyütelim!

Faşist partinin şefi Devlet Bahçeli'nin TBMM Yeni Yasama Yılı açılışında yaptığı konuşmayla startı verilen ve o tarihten beri siyaset arenasında gündemde tutulan “yeni çözüm süreci” tartışmaları devam ediyor. Gerici-faşist rejimin karanlık masalarında planlandığı anlaşılan ve Bahçeli üzerinden servis edilen sözde “çözüm süreci” tartışmalarına iktidarın belli simalarının yanı sıra yandaş kalemşörler, düzen muhalefeti çizgisinde yayın yapan medya kuruluşları, ilerici-sol kesimler ve DEM Parti sözcüleri hızla dahil oldular. Deyim yerindeyse iktidar toz kaldırdı ve havayı bulandırdı, siyaset alanındaki aktörler ise hızla bu toz bulutu etrafında mobilize oldular. Hem de iktidar cephesi tüm kartları elinde tutup, kurdukları tezgâha ilişkin belirsizlik ortamı yaratmış olmasına rağmen.

***

Oysa ki oyun kurucunun ve çizgiyi çekenin gerici-faşist rejim olduğu ve sinsi bir politikayı devreye soktuğu; diğer bir dizi hesabın yanı sıra “çözüm süreci” aldatmacası ile silahlı Kürt hareketini (aynı anlama gelmek üzere direnişini) ve kazanımlarını tasfiye etmeyi amaçladıkları Bahçeli'nin daha ilk açıklamaları üzerinden açıkça görülebiliyor. Keza Bahçeli-Erdoğan ikilisinin yaptığı açıklamalar ve kayyım darbesi başta olmak üzere hayata geçirdikleri uygulamalar, iktidarın Kürt politikasında değişen bir şeyin olmadığını gösteriyor. Dahası, her fırsatta ülkede “Kürt sorununun olmadığını”, sorunun “terör” sorunu olduğunu dile getirerek,

konuyu nasıl ele aldıklarını ısrarla tekrar ediyorlar. Bu kadarı dahi inkar ve imhaya dayalı politikadan milim sapmadıklarını, Kürt halkına koşulsuz teslimiyet dayattıklarını, esas dertlerinin ise “suyu bulandırıp” son dönemde bir hayli yıpranan gemilerini yüzdürmek olduğunu açıkça gösteriyor. Hal böyleyken, geriye “çözüm süreci” tartışmaları üzerinden “İktidar neyin hesabını yapıyor?” sorusuna verilecek yanıtlar kalıyor.

SERMAYE DEVLETİNİN KÜRT “AÇILIMI”: İNKAR, İMHA, İSTİSMAR

Sermaye devleti ve onunun bugün vücut bulmuş hali gerici-faşist rejim, dünden bugüne Kürt halkına karşı inkar ve imhaya dayalı kirli savaş politikalarını hayata geçirirken, Kürt sorununu da bir istismar alanı olarak değerlendirdi. “Terör” demagojisi ile Kürt halkına ve hareketine dönük saldırılarını aralıksız sürdüren sermaye devleti, aynı argümanlarla ve Kürt düşmanlığı üzerinden aktıttıkları ırkçı-şoven zehirle emekçileri sersemletmeyi bir çizgi haline getirdi. Özellikle AKP iktidarı sistemin ekonomik ve siyasi açmazları derinleştirdiğinde, emekçilerin yaşamında hoşnutsuzluk görünür hale geldiğinde ve toplumsal desteğini kaybetmeye başladığını hissettiğinde Kürt sorununu bir kaçış rampası olarak kullandı. Gerek kirli savaşı en barbar biçimlerde derinleştirerek gerekse sözde “açılımlar”, “müzakere süreçleri” vb. üzerinden... Hatırlanacağı üzere, son “müzakere süreci” AKP'nin 2015 yılında yaşadığı seçim hezimetinin ardından noktalanmış ve iktidar masayı

devirmişti. Devam eden süreçte Erdoğan yönetimi kirli savaşın düğmesine basmış, toplumu ırkçı-şoven atmosferin içerisine sürüklemiş, ardı ardına şok etkisi yaratan katliamlara imza atmış ve bu yolla tekrar tek parti olarak iktidar koltuğuna oturmayı güvencelemişti.

Son dönemde düzen muhalefeti nezdinde gündeme getirilen “yumuşama” söylemlerine de Kürt sorunu üzerinden ortaya atılan sözde “barış sürecine” de bu çerçevede bakmak önemli bir yerde duruyor. Zira, günümüz Türkiye'sinde rejimi zorlayan ve yer yer açmaza alan birikmiş bir dizi sorun alanı bulunuyor. Tüm faturasını emekçilerin sırtına yıkmalarına rağmen hafifleme eğilimi dahi göstermeyen ekonomik-mali kriz, kriz koşullarında hayata geçirilen mali politikaların yoksulluğu görülmemiş boyutlara ulaştırması ve derinleşen sosyal bunalım bu sorunların başında geliyor. Bunlara bölgesel gelişmelerin gerici-faşist rejim üzerindeki yıpratıcı etkilerini de eklemek gerekiyor. Özellikle Filistin konusunda iktidarın ikiyüzlü tutumunun Siyonistlerin sürdürdüğü soykırım savaşında daha da görünür hale gelmesi ve toplum nazarında maskesinin düşmesi, dış politika alanında yaşanan iflaslar ve ardı ardına gündeme gelen “U dönüşleri”, Ortadoğu'da ve Kafkasya'da süreç içerisinde oyun dışı kalınması vb. AKP gericiliğini aşındıran etkenler olarak sıralanabilir.

Tümü bir arada gerici-faşist rejimi sadece açmaza almıyor, meşruiyetini ve toplumsal desteğini korumasında da belirgin bir zorlanma yaşamasına neden

oluyor. Özellikle ekonomik-mali krizin yarattığı derin toplumsal yıkım ve Filistin konusundaki riyakar tutumu son yerel seçimlerde iktidar bloğuna belirgin bir fatura olarak dönmüştü. Seçimlerin ardından devreye sokulan “yumuşama”, “normalleşme”, “çözüm süreci” vb. söylem ve politikaların hedefinde ise rejimin hem toplumu hem de muhalefet cephesini oyalama ve paralize etme, iktidar gücünü elinde tutabilmek için zaman kazanma, kendisine manevra alanları yaratma ve bu arada toplumsal desteğini mümkün olduğunca yeniden toplama hedefleri yer alıyor. Yaratılan toz duman içerisinde faşist tek adam rejimini tahkim etmeye ve kalıcılaştırmaya dönük adımlar atmak, Erdoğan'ın ölene kadar rejimin şefi olarak kalmasını güvence altına almak ve tüm bu hedeflere ulaşmak için “yeni Anayasa” vb. planları hayata geçirmek istedikleri ise aşikar.

REJİM BİR TAŞLA BİRDEN ÇOK KUŞ VURMAYI HEDEFLİYOR

AKP-MHP iktidar bloğu Güney Kürdistan'da sürdürdüğü kirli savaşla, Rojava'ya dönük saldırgan tutumuyla, Kürt siyasetçileri hedef alan gözaltı-tutuklama terörü ile, Kürt halkının iradesini hiçe sayan kayyım vb. saldırılarla nasıl bir “çözüm” istediğini uygulamalı olarak gösteriyor. Tüm bu saldırganlık devam ederken gündeme getirilen “çözüm süreci” tartışmaları ise iktidarın bir taşla birden çok kuş vurma hesabı yaptığını ortaya koyuyor.

Başta kayyım darbesi olmak üzere, Kürt halkına dönük saldırılarını “terör”

söylemi ile kodlayan rejim, böylece düzen muhalefetine önüne kalın bir çizgi çekmiş bulunuyor. Erdoğan yönetiminin bu aynı manevrayı son yıllarda düzen muhalefetine hizaya getirmek için çok kez kullandığı ve sonuç aldığı ise biliniyor. Gündeme getirilen “çözüm süreci” aldatmacası ise Kürt hareketinin önüne çekilmek istenen başka bir çizgi olarak öne çıkıyor. Öyle ya, bir masa kurulacaksa ve müzakereler başlayacaksa Kürt halkını hedef alan saldırılar sineye çekilmelidir. “Sürecin aksamaması” için Kürt hareketi edilgen konumda kalmalı, her şey masadaki pazarlıklara havale edilmelidir. Özetle, oyun kurucu olarak rejim, düzen siyasetini kendi kısa ve orta vadeli hesapları üzerinden dizayn etmeyi, bu yolla ömrünü uzatmayı amaçlıyor. Bu bağlamda Esenyurt Belediyesi’ne dönük saldırı hem düzen muhalefeti hem de Kürt hareketi üzerinden yaptıkları incelikli planların bir provası niteliğinde idi. Alacakları reaksiyona göre yollarına devam edecekleri ise açık.

AKP-MHP gericaliği, “çözüm süreci” aldatmacasının ve buna eşlik eden saldırganlığın bir dizi yan kazanımlarını da elbette hesaba katıyor: Toplum ve siyaset bu konu etrafında mobilize edilirken seçimlerde kaybettikleri belediyeleri kayımlar aracılığı ile yeniden ele geçirmek (ranta çökmek), siyasal atmosfer istedikleri kıvama geldiği koşulda “yeni Anayasa” için gerekli adımları atmak, faşist tek adam rejiminin tahkimi kapsamında ajandasındaki uygulamaları bu arada hayata geçirmek vb...

Şayet hesapları tutarsa iktidar payına asıl kazanım, toplumun emekçi kesimlerini bir kez daha paralyze edip edilgenliğe mahkum etmek olacaktır. Zira, onun için asıl tehlike çoklu krizlerin faturası altında ezilen, sorunlar yumağı her geçen gün çığ gibi büyüyen emekçi kitlelerin sosyal mücadeleler sahnesine çıkmasıdır.

Çözümün yolu işçilerin birliği, halkların kardeşliği mücadelesini büyütmeden geçiyor

Tüm bu gelişmeler gösteriyor ki, bugün yapılması gereken şey düzenin “çözüm süreci”, “yumuşama-normalleşme” tartışmaları ile oyalanmak değildir. Tersine, başta emekçi Kürt halkı ve Kürt hareketi olmak üzere; toplumsal mücadele güçleri ve emekçi kitleler gerici-faşist rejimin bu ve benzeri oyunlarına prim vermemelidir.

Zira, gerek Kürt halkının mevcut kazanımlarına sahip çıkmanın ve bu kazanımları çoğaltmanın gerekse işçi sınıfı ve emekçileri hedef alan iktisadi, sosyal ve siyasal saldırıları geri püskürtmenin yolu “işçilerin birliği, halkların kardeşliği” perspektifiyle birleşik, kitlesel, devrimci mücadeleyi büyütmeden geçmektedir.

Kürt sorununda “demokratik ve siyasal açılım”

A. Engin Yılmaz

Türkiye’nin gündeminde yeni bir “Kürt açılımı” tartışması ve girişimi var. Önce, TBMM’nin 1 Ekim günü yapılan açılışında faşist partinin şefi Bahçeli’nin DEM Parti grubu ile tokalaşması gündem oldu. Bahçeli DEM Parti ile tokalaşmasını, “Yeni bir döneme giriyoruz, dünyada barış isterken, kendi ülkemizde barışı sağlamamız lazım” ifadeleriyle gerekçelendirmişti. Ardından Erdoğan, “Cumhur İttifakının uzattığı bu elin değerinin muhatapları tarafından layıkıyla anlaşılmasını umut ediyoruz” sözleriyle Bahçeli’nin girişimini sahiplendi ve “İrak’ta gerilimlerin, Suriye’de iç savaşın yaşandığı, İsrail’in vahşileştiği bir dönemde içerde barışın tesisine” dikkat çekti. Bahçeli, şaşkınlık yaratan bir adım daha atarak Abdullah Öcalan’ı TBMM’de “PKK’yi lağvedecek konuşmayı yapmaya” davet etti. Öcalan’ın “umut hakkı” olduğunu savundu ve “önünün ardına kadar açılmasını” istedi. “Açılım” ve girişimin, Ortadoğu’da kabusun yaşandığı koşullarda gündeme gelmesi ise dikkat çekici oldu.

Daha sonra TBMM’de MHP grup toplantısında konuşan Bahçeli, “DEM Parti’nin aklını başına alması, uzattığım eli sabote etmek amacıyla tahrik ortamını kamçulamaktan uzak durması herkesin hayrınadır” ifadeleriyle devletin elinden sopayı, dilinden tehdidi düşürmediğini hatırlattı. “Bugün kitabın ortasından ve hiçbir yoruma ihtiyaç bırakmayacak netlikte konuşacağım” diyen Bahçeli, “Ne Kandil ne de Edirne, adres İmralı’dan DEM’e uzansın...” diyerek Demirtaş ve PKK’yi “sürecin” dışında tuttu. Bu tutum, Kürt hareketini bölme hedefi olarak yo-

rumlandı. “TBMM’de her meselenin ele alınıp milli ve müşterek akılla çözümü mümkün ve hatta mecburidir” ifadesiyle, meclisi çözümün adresi olarak gösterdi. Tüm bu önerilerine şoven ve tehdit edici ifadeler de eşlik etti. “Devlet aklının” bir sonucu olarak gündeme gelmiş gibi görünen “demokratik siyasal açılımın”, içeriği henüz net olmasa da Kürtlerin bir ulus olarak varlığının ve bundan doğan haklarının tanınmayacağı bellidir.

Öcalan’ın Bahçeli tarafından sahneye davet edilmesinden bu yana, “yeni dönem”, “yeni açılım”, “yeni çözüm” tartışmaları Türkiye gündeminin merkezine oturdu. Toplumun hemen tüm kesimleri tarafından “Kürt sorununun çözümünde yeni adım” olarak görülen bu girişim, faşist MHP’nin şefi Bahçeli üzerinden gündeme getirildi. Zira son derece netameli olan bu girişime, ancak toplumu histeri düzeyinde şoven-ırkçı bir atmosferle zehirlemenin başını çeken Bahçeli gibi biri önayak olabilirdi. İçeriğiyle birlikte devamının nasıl geleceği belirsizliğini korusa da “yeni açılımın” “devlet aklından” bağımsız olarak gündeme getirilmediği anlaşılıyor. Zira ortada basit bir oyalama ve oyundan ziyade, içte ve dışta bunaltıcı bir ağırlığa/yüke dönüşen Kürt sorunundan “kurtulma”, Kürt hareketini bir sorun alanı olmaktan çıkarma ve hareketin silahlı kanadını tasfiye etme gibi hedeflerin olduğu görülüyor.

Yasal Kürt hareketi Cumhur İttifakı’nın girişimini belirgin bir iyimserlikle, kimi sözcüleri ise “heyecanla” karşıladı. PKK ise ilk tutumunu, M. Karayılan’ın, “DEM Partiyeye verilen merhabaya o ka-

dar anlam vermemek, büyütmemek gerekiyor. Hatta bazı kişiler ‘acaba yeni bir süreç mi başlayacak?’ diyor. Böyle bir şey yoktur, kimse böyle hayaller kurmamalıdır” ifadeleriyle açıkladı. “Açılım”a ilişkin şoven-ırkçı çevrelerde itirazlar yükselirken, CHP lideri Özgür Özel ise, “Devlet bey el yükseltiyorum. Ben de Kürtlere devlet teklif ediyorum. Tüm Kürtleri Türkiye Cumhuriyeti devletinin sahibi yapalım...” çıkışıyla destek verdi.

İktidar tarafından gündeme getirilen, çeşitli parti ve çevrelerce sahiplenilen ve anamuhalefet tarafından desteklenen “demokratik siyasal açılımın” yankıları sürerken, Leyla Zana’nın ifadesiyle “çağışma ve savaşımlardan feryat eden herkeşe bir umut ışığı” doğmuşken, PKK’nin askeri kanadı HPG’nin üstlendiği TUSAŞ saldırısı meydana geldi. HPG, “eylemin Türkiye’de son ayda tartışılan siyasal gündemle asla bir ilişkisi olmadığını” açıkladı. Hükümet ve muhalefetin yanı sıra, çeşitli çevreler saldırının zamanlamasını manidar buldu ve “barış sürecine yapılan provokasyon” olarak nitelendirdi.

Ankara’daki saldırının ardından Türk devleti Kürdistan Bölgesi ve Rojava’ya sayısız hava saldırısı düzenledi, “terörü bitirme kararlılığı” kudurgan bir dille yeniden ilan edildi. Fakat “kimse bizi yolumuzda döndüremez” iddaları ve “barış, kardeşlik ve iç cepheyi daha güçlü tahkim etme” ihtiyacı dillendirilerek “çözüm” girişiminin sürdürüleceği de ima edildi. Saldırının gerçekleştiği gün başka bir gelişme daha yaşandı: PKK lideri Öcalan, milletvekili olan yeğeni Ömer Öcalan ile görüşürdü. Öcalan’ın, Bahçeli’nin çağ-

rısına yanıt olarak değerlendirilen mesajı, “Koşullar oluşursa bu süreci çatışma ve şiddet zemininden hukuki ve siyasi zemine çekecek teorik ve pratik güce sahibim” ifadeleriyle kamuoyuna duyuruldu. Ardından KCK, “Hareketimiz, bütün bileşenleriyle Öcalan’ın geliştireceği sürece göre hareket edecektir” açıklamasında bulundu. PKK ve yasal Kürt hareketi de benzer açıklamalar yaptı.

Bu gelişmelerin ardından Devlet Bahçeli, katıldığı “Ziya Gökalp Sempozyumu”nda Öcalan’ın açıklamasından sonra ilk kez konuştu. Konuşmasında, “Kürtleri sevmeyen bir Türk varsa Türk değildir. Türkleri sevmeyen bir Kürt varsa Kürt değildir. Bin yıllık ortak tarihleri var, bugün ortak tehdit var. Türk ile Kürtlerin birbirini sevmesi farzdır” dedi. Bahçeli’nin konuşması, Öcalan’ın “Kürt sorununu çatışma ve şiddet zemininden hukuki ve siyasi zemine çekecek teorik ve pratik güce sahibim” demesine bir yanıt gibiydi.

“AÇILIM” HANGİ İHTİYACIN ÜRÜNÜ VE NEYİ AMAÇLAMAKTADIR?

Tüm bu gelişmelerin ardından en çok tartışılan ve merak edilen konuların başında “yeni bir dönemin açılımın” hangi ihtiyaçların ürünü olarak gündeme geldiğidir. İkincisi ise bunun içeriği ve neyi amaçladığıdır.

“Açılım ve girişimin” henüz ilk perdesi açılmış ve bundan yansıyanlardan neyin hedeflendiği ve içeriğinin ne olduğu konusunda devletin ketumluğu devam etmektedir. Basına sızdırılan, iktidarın Öcalan ve Kürt hareketinin belli kesimleriyle bir müzakere yürüttüğü, PKK’nin yönetici kadrolarıyla ilişki kurduğu, PKK’nin silah bırakması karşılığında Öcalan’ın ev hapsine alınacağı, Kürtçe’nin 8. sınıfa kadar eğitim dili olacağı gibi iddia ve spekülasyonların dışında, “açılım ve barış” girişiminin kapsamına ilişkin belirsizlik sürüyor. Fakat dinci-faşist iktidar tarafından şimdiye kadar yapılan açıklamalardan, “yeni çözüm” girişiminin temel ve en öncelikli hedeflerinden birinin, PKK’yi silahsızlandırmak, böylece silahlı Kürt direnişini bitirmek olduğu anlaşılıyor.

Önceki “Kürt açılımlarında” olduğu gibi şimdiki “açılımın” da temel iki boyutu var. İktidarı bir kez daha adım atmaya zorlayan gelişmeler ya da dinamiklerden ilki, içte dinci-faşist iktidarı bunaltan çok boyutlu sorunların ve krizlerin varlığı ve bundan dolayı tarihinin en zayıf durumuna düşmesi, kitle desteğini kaybetmesi, dolayısıyla da Kürtlerin desteğine ihtiyaç duyuyor olmasıdır. Erdoğan’ın sık sık, Türkiye’nin siyasi yapısında uzlaşma ve diyalog çağrısının önemine işaret etmesi, “Ülke meselelerinin geniş bir mutabakatla çözülmesi, toplumun farklı kesimlerinin de sürece dahil edilmesi...” gibi açık-

lamalar yapması bunun ifadesidir.

Yanı sıra, kırk yılı aşan kapsamlı mücadelelerin yarattığı birikim ve kazanımın bir sonucu olarak, Kürt sorununun içerde her açıdan kaldırılamaz bir ağırlığa-yüke dönüştüğü gerçeği var. Aslında bunda bir yenilik de yok ama bir dizi iç ve dış faktör, buna yeni bir boyut kazandırmıştır. İkincisi, hegemonya bunalımının güç dengelerinde yarattığı değişimlerin yansıması olan Ortadoğu’daki son gelişmelerdir. Türk devletini Kürt sorununda yeni bir adım atmaya zorlayan bölgesel faktörlerde yeni olan şey ise, Siyonist İsrail devletinin 7 Ekim operasyonunu bir soykırım savaşıyla karşılaması ve bunun yol açtığı sonuçlar oldu. Gazze yakılıp yıkılırken ve soykırım saldırısı devam ederken, Irak ve Suriye’ye saldırılar düzenlenirken, savaşın Lübnan perdesi açıldı. Burası İran’ı da hedefe koyan daha büyük bir savaşın ön cephesine dönüştürülmek isteniyor.

Gelişmeler, başını ABD’nin çektiği batılı emperyalistler ile İsrail Siyonizmi’nin bölgede “yeni bir düzen” inşa etme çabası içinde olduklarını gösteriyor. Bölgedeki çıkarları, ihtiyaçları ve hedefleri gereği, ABD’nin ve batılı emperyalistlerin de telkinleri ve yönlendirmesiyle Türk devleti, Ortadoğu’nun temel gündemlerinden olan ve uluslararasılaşan Kürt sorununda yeni adımlar atmaya zorunda kalmış görünüyor. Erdoğan’ın, “sıranın Türkiye’ye geleceği”, “İsrail’in Türkiye’ye de saldıracağı” iddiasının yanı sıra Irak’ta gerilimlerin, Suriye’de iç savaşın yaşandığı, İsrail’in vahşileştiği bir dönemde içerde “barışın tesisini” döne döne vurgulama

ihtiyacını da buna yormak mümkündür. Bölgede emperyalizmin ve siyonizmin çıkarları doğrultusunda yaratılmak istenen yeni bir statükonun dışında kalmama telaşı, Türk devletini kimi adımlar atmaya mecbur bırakmış görünüyor.

Türkiye’yi çevreleyen bölgelerin başında gelen Ortadoğu, dünya ölçüsünde sertleşerek süren emperyalist nüfuz mücadelesinin en stratejik bölgelerinden biridir. Türk burjuvazisi bu mücadelede hemen her zaman ABD’nin taşeronu olarak rol üstlendi. Fakat çıkarlarının gerektirdiği kimi durumlarda ABD ile krize dönüşen bazı sorun alanları da yaşadığı ve halen de yaşıyor. Bunun başında Kürt sorunu gelmektedir. Önce Güney Kürdistan’daki fiili Kürt devleti “kırmızı çizgiydi”. Ancak Türk devletinin Güney Kürdistan’a ilişkin kırmızı çizgileri yıkılmalı ve Güney Kürdistan’ı resmen kabul edilebilir hale getirmek için adımlar atılmalıdır. Şimdi onlarla ilişkilerini adeta onların hamiliğini yapacak düzeyde sürdürüyor. Güneyli Kürt federe devletiyle Amerikancı çizgide birleşmiş oldukları gibi, PKK’ye karşı mücadelede de Güney Kürdistan’ın Barzani kanadını saflarına kazandı.

Emperyalizmin Suriye’ye müdahalesinin ve kanlı iç savaşın ardından Türk devleti, Rojava’da fiili özerk yapı ile yüz yüze kaldı. Rojava, yıllardan beri Türk burjuvazisinin kırmızı çizgisidir ve tasfiye edilmesi de Türk dış politikasının merkezinde yer almaktadır. Fakat tüm çırpınırlara rağmen henüz alabildiği bir sonuç yok. ABD’nin koruması olduğu sürece de olması mümkün görünmüyor. Kürt so-

rununun bölgesel niteliği, ABD emperyalizminin Türk devletiyle temel çelişki alanıdır. Güç ilişkilerindeki değişimlerin yaşandığı ve Ortadoğu’ya yeni bir düzen verme çabalarının arttığı bugünkü koşullarda, ABD emperyalizmi Kürt sorununda kendi çözümünü yeniden gündeme getirmiş ve Türk devletini de buna “ikna” etmiş görünüyor. Dolayısıyla yeni açılım hamlesi, ABD ile Avrupalı emperyalistlerin Rojava gerçeğini Türk devletine kabul ettirmiş olmalarıyla da bağlantılı görünüyor. Zira ABD ve İsrail Siyonizmi’nin bölgesel çıkarları ve ihtiyacı, Türk burjuvazisini Kürt sorununda bazı tavizler vermeye zorlamaktadır. Türk burjuvazisinin içteki yükten kurtulmasının yanı sıra, yayılmacı emelleri ve bölge gücü olma hedefinin de bununla mümkün olabileceği varsayılıyor.

Bir başka olasılık ise, emperyalistler arası güç dengelerindeki değişimler, bunun ürünü olabilecek çatışmalar ve bunun yol açabileceği büyük bir bölgesel savaş sonucu emperyalistlerin kurduracağı iddia edilen Kürdistan Devleti korkusunun Türk burjuvazisini yeni adımlar atmaya zorunda bırakmış olmasıdır. Dünya dengelerindeki köklü değişiklikler ve bu çerçevede Ortadoğu’daki gelişmeler, Türk sermaye devletini önlemler almaya yöneltmiştir. İç dinamikler bir yana, bölgedeki gelişmeler Türk sermaye sınıfı tarafından imkan ve risk olarak algılanmaktadır. İzleyecekleri çizgi ve atmış oldukları adım, bu iki faktörün bileşkesi olarak gündemdedir.

Kayyım darbesi ve çapsız “muhalafet”

A. Vedat Ceylan

“Şimdiye kadarki tüm toplumların tarihi, sınıf mücadelelerinin tarihidir.»
(Komünist Manifesto, Marx ve Engels)

Sarayın faşist rejimi gemi iyice azıya aldı. Esenyurt Belediyesi'nin ardından Mardin, Batman ve Halfeti belediyelerine de kayyum atadı.

31 Ekim'de Esenyurt'la adım atan saray rejimi karşısında geri adım attırarak bir muhalafetin olmadığını görünce, bu işin kolay olacağından hareketle, tezgahladığı oyunu Mardin, Batman ve Halfeti'de de sergileme cüreti gösterdi.

Son yerel seçimlerde aldığı oy oranıyla Türkiye'nin birinci partisi olan CHP, adeta “hanesine tecavüz” eden saray rejimi karşısındaki çapsizliği dinci-faşist rejimin pervasızlaşmasının adeta önünü açtı. Esenyurt, Mardin, Batman ve Halfeti belediyelerine atanan kayyumlar, bir yandan emekçi sınıfların iradesine karşı işlenen suç, diğer yandan seçimlerin demokrasi adına sahnelenen bir sirk olduğunu göstermektedir.

İktidarlar değişse de seçimlerle ifade edilen “halk iradesi” ve “temsil gücü” bir tiyatro olarak kalmaktadır. Emma Goldman'ın dediği gibi “Eğer oy vermek bir şeyi değiştirseydi, çoktan yasaklanırdı.”

Bir yanda kapitalist sistemin yol açtığı yağma ve talan düzeni, diğer yanda topluma dayatılan insanlık dışı yaşam koşulları, emekçilerin ve doğanın sınırlarını zorlayan sömürü ve talan mekanizmasını yeniden üretiyor.

Kapitalizm, temelinde sınırsız büyüme ve yayılma eğilimine sahip olduğu için ahlaki değerlere tamamen yabancı. Tam da bu nedenle, açlık, yoksulluk, çevresel yıkım ve iklim krizi gibi sorunlar toplumun geniş kitlelerini bunaltmış durumda.

Sermaye ve onun politik temsilcileri, işçi ve emekçilerin iradesini dizginlerken, hazineyi kendi çıkarları doğrultusunda talan etmeye devam ediyorlar.

Kayyum uygulamaları ise, “halkın iradesine” doğrudan yapılan bir müdahale olmakla kalmıyor; aynı zamanda devletin denetim ve baskı araçları aracılığıyla geniş halk kitleleri dizayn edilmek isteniyor.

Bu uygulamalar, Cumhuriyet'ten itibaren yönetilen ve “cumhuriyet” adı

taşıyan bu sistemin geniş halk kitlelerine hiçbir söz hakkı tanımadığını, bu yüzden de topluma yabancı yozlaşmış, çürüyen mafyatik bir yapıya dönüştüğünü gösteriyor. Saray rejimi gibi güce ve baskıya dayanarak varlığını sürdürmek zorunda kalan iktidarların meşruiyeti yok hükümdedir.

Türkiye'deki durum da tam olarak budur. Seçilme hakkını geçtik, “seçme hakkı” kağıt üzerinde mevcut olsa da görüldüğü gibi devletin sopası “seçmenin iradesini” yok saymayı kendinde hak görüyor. Eğer “temsilî demokrasi” ve seçim mekanizması bu denli çürümüşse, bu sistemi “düzeltmek” ya da “reform etmek” vakit kaybettireceği gibi, çöküş sürecini de uzatacaktır. Tüm bu yaşanan-

lara rağmen, yüzünü inatla seçimlere çeviren ve ondan medet umanlar, nefesi kesilmekte olana oksijen oluyorlar. Yüzümüzü seçime değil devrime çevirmek bir zorunluluktur. Bu zorunluluk, her türlü çöküş ve çürümüşlüğe dur demek için de gerekli.

Çözüm kapitalist-emperyalist birikim modelinden, sömürü düzeninden koparak işçilerin, emekçilerin ve üretkenlerin söz sahibi olacağı yeni bir yönetim biçimi oluşturmaktan geçmektedir.

Siyaset sahnesinin çapsiz ve göstermelik muhalafetle dolmuş olması bile, çözümün sistemin dışında aranmasını zorunlu kılıyor. Eğer gerçek bir muhalafet söz konusu olsaydı, yaşanan bu rezalet karşısında dik durmasını bilir, kırılma eğilmezdi. Mevcut sistemin muhalafeti, devletle iç içe geçmiş yapısı nedeniyle böyle bir tavır alamamaktadır.

“Devlet, bir sınıfın diğer sınıflara olan egemenliğini sürdürebilmesi için kurulu bir baskı aracıdır.” (Friedrich Engels)

Artık tüm işçi ve emekçilerin, bu baskı aracının zulmünden zarar gören geniş halk kitlelerinin bu yozlaşmış sisteme dur demesi gerekiyor. Yani bir devrim gerekiyor... Devrim, yalnızca devirmek değil, aynı zamanda yeni bir toplumsal yapıya kapı aralamaktır. Eskiye devirmeden yeniyi inşa edemeyiz. Eski, o kadar eski ve çürümüş ki, onarılması mümkün değildir. Tek yol eskiyi geride bırakıp yeni inşa etmektir.

ESENYURT'TA MİTİNG

Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in tutuklanması ve belediyeye kayyım atanmasına karşı Esenyurt Meydanı'nda fiili miting yapıldı ve “Halkın iradesi gasp edilemez!” denildi. DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğulları “Dün sizin iradenize kayyım atandı” dedi. CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik, adalet talebiyle meydana toplandıklarını belirtti.

Eyleme BDSP, SODAP, ESP, SMİ, Kaldıraç, TİP, DEM Parti, EMEP, Devrimci Parti, SOL Parti, Kılavuz, Partizan, SGDF, Halkevleri, Alınteri katıldı.

***

Mardin, Halfeti ve Batman belediyelerini hedef alan kayyım saldırıları protesto edildi

“Kayyım darbesine” karşı yaygın eylemler

İzmir'de, 4 Kasım Pazartesi günü saat 19.00'da Alsancak Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde yapılan eylemde “İrademe dokunma. Kayyuma geçit yok!” pankartı açıldı. Eylemde yapılan açıklamada AKP'nin kayyım politikası eleştirilerek bundan önceki kayyım saldırılarında olduğu gibi şimdide bu saldırının başarısız olacağı ifade edildi.

BDSP'nin de aralarında olduğu çok sayıda kurumun katıldığı eylem “Faşizme karşı omuz omuza”, “Kayyum gidecek biz kalacağız” sloganlarıyla bitirildi.

***

Ankara'da Emek ve Demokrasi Güçleri'nin çağrısı ile yapılan eylem için

Çankaya Belediyesi önünde toplandı. Polislin toplanmaya izin vermemesi kitlenin direnişi ile boşa düşürüldü. Fiili bir şekilde “Faşizme karşı omuz omuza!”, “Direne direne kazanacağız!” sloganları ile yürüyüşe geçilerek açıklamanın yapıldığı Sakarya Caddesi'ne geçildi. Kitlenin öfkeli sloganlarla yürüyüşünün dik kat çektiği eylemde ilk olarak Emek ve Demokrasi Güçleri adına metin okundu.

Açıklamada yapılan saldırının halkın iradesine bir saldırı olduğu ifade edildi ve şunlar denildi:

Eylem boyunca “Kayyumlar gidecek biz kalacağız”, “Kürdistan faşizme mezar olacak!”, “Kürdistan goristan jibo faşistan!” sloganları atıldı.

Mamak'ta Esenyurt, Mardin, Batman ve Halfeti Belediyeleri'ne atanan kayyımlara karşı CHP, DEM Parti, Devrimci Parti, EMEP, Halkevleri, Kaldıraç ve TİP tarafından bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

BDSP'nin de katılarak destek verdiği eylemde “Kayyumlar gidecek biz kalacağız!”, “Halkın iradesi gasp edilemez!”, “Direne direne kazanacağız!”, “Faşizme karşı omuz omuza!” sloganları atılarak eylem sonlandırıldı.

***

Öte yandan, Kürt illeri olmak üzere birçok kentte gerici-faşist rejimin kayyım saldırısı yaygın eylemlerle protesto edildi. Eylemlerde polislin gerçekleştirdiği saldırılarda onlarca kişi gözaltına alındı.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL – İZMİR - ANKARA

Sarayın bakanı kredi arayışında

G. Umut

Sarayın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek bu hafta Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da, geçtiğimiz hafta ise Amerika'daydı. Amerika'da mali sermayenin önünde görücüye çıkan Şimşek, Kürt sorununda "barıştan", ekonomide enflasyonun tek haneli rakamlara düşeceğinden söz etti. ABD Hazine Bakanı Yellen ile görüşen Şimşek'in bu düzeyde muhataplar bulması dikkat çekici. ABD'de görücüye çıkan bir diğer isim ise Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan'dı. Karahan da sunum yaparak ekonomide gidişatın "iyi" olduğunu anlattı.

ŞİMŞEK VE EKİBİ MALİ SERMAYE ÖNÜNDE GÖRÜCÜYE ÇIKTI

Şimşek ve Karahan Amerika'da uluslararası sermayenin temsilcilerine asgari ücrete zammın yüzde 25'in üzerinde olmayacağına dair söz verdi. Bununla birlikte "bölgesel asgari ücret" tartışmaları da servis edildi. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı resmi enflasyon oranlarına göre bile asgari ücret, yılbaşından bu yana reel anlamda yüzde 36,44 değer kaybetti. Asgari ücretin 9 ayda uğradığı reel değer kaybı ise 6 bin 195 lira.

Riyad'da ise katıldığı zirvede konuşan Şimşek, "Türkiye ekonomisi için en kötüsü geride kaldı, enflasyon düşüyor, sıkı maliye ve para politikası sayesinde düşmeye devam edecek" iddiasında bulundu. Pembe tablo çizen Şimşek, Körfez oligarklarını yatırım için cezbetmeye çalıştı.

İki ziyaretin ardından 30 Ekim'de Avrupa Birliği (AB) Komisyonu'nun 2024 Genişleme Paketi kapsamında yer alan "Türkiye Raporu" kamuoyuyla paylaşıldı. Raporla, Türkiye'nin 3,6 milyon sığınmacıya ev sahipliği yapma konusundaki "olağanüstü çabaları" ile "ücretleri baskılama ve iç talebi daraltmaya yönelik ekonomi politikaları" övgüye mazhar oldu. Ardından, Dünya Bankası ile yaklaşık 1,9 milyar dolar tutarında olan dört projenin anlaşmalarının imzalandığı duyuruldu.

Geçtiğimiz yıl Orta Vadeli Program'ın (OVP) ilanından sonra Dünya Bankası ile görüşmeler yapılmış, yine anlaşmalara imza atılmıştı. Atılan her imzanın emekçiler için bir faturası var. Bundan dolayı sarayında sefahat süren Erdoğan konuşmalarında ekonominin "6 yıllık zor döne-

minden" dem vurup emekçilerden "fedakarlık" talep etmişti. Bu süre boyunca emekçilerin "milli" gelirden aldıkları pay azalmaya devam etti, kapitalistlerin aldığı pay ise arttı. IMF'siz IMF programı sayesinde Dünya Bankası ile yapılan anlaşmaların faturası da kemer ve boğaz sıkma programıyla emekçilerden tahsil edilecek.

ASGARİ ÜCRET, ENFLASYON VE KRİZİN FATURASI

Derinleşen ekonomik kriz koşullarında çürüme ve çöküş toplumsal, ahlaki, siyasi ve diğer alanlarda derin bir şekilde hissediliyor. Savaş söylemlerinin yanı sıra körüklenen şoven-milliyetçilik, hayat pahalılığı, yoksulluğun derinleşmesi, iş cinayetleri, kadın ve bebek katliamları vb. ortalığı kaplarken Şimşek'e göre "kötü günler geride" kalmış. Kötü günler, emekçilerin sırtına yüklenen faturalarla sermaye ve onun temsilcisi Saray-Şimşek takımı için geride kalmış olabilir. Emekçiler için ise durumun tam tersi olduğunu kör olmayan tüm gözler görmektedir.

2001 yılında Türkiye ile IMF arasında anlaşma imzalanıp, "Güçlü ekonomiye geçiş programı" uygulanmaya başlanmıştı. Yüksek enflasyon, TL'nin değer kaybetmesi, giderek artan hayat paha-

lılığı ve devletin hiç bitmeyen borçları gündemdediydi. İki yıl sonra AKP kurulu ve Kemal Derviş Programı'nın uygulayıcısı oldu. Özelleştirme, kamunun tasfiyesi, düşük kur politikası, enflasyonu baskılamak ve yabancı sermayeye dizginsiz sömürü için alan açmak AKP'nin öncelikleri oldu. Sıcak para ülkeye girdi, ithalat arttı. Cari açık o dönemde kriz göstergesi oldu. 2008 yılında dünya çapında yaşanan krizden Türkiye de etkilendi. 2009 yılında ise Türkiye ekonomisi yüzde 4,7 oranında daraldı ve iktisatçıların "yoksullaştırıcı büyüme" dediği süreç yaşandı. 2012 ve 2017 yılları arasında krizin faturası emekçilere ödetildi ve enflasyon oranı geriletildi. 2018 yılında ise üretimin ithalata bağımlı yapısı, kur sıçramaları ve bunları tamamlayan yağma-talandan dolayı sonunda çift haneli enflasyon dönemine girildi. Pandemi döneminde ise tekrardan büyüme oranlarında düşüş, yüksek enflasyon, giderek değer kaybeden TL ve artan hayat pahalılığı yaşandı. AKP-MHP iktidarı düşük faiz politikası ile yabancı sermayeyi ülkede tutmaya çalıştı. Bu süre boyunca yap-işlet-devret projeleri, yandaş sermayeye peşkeş çekilen alanlar, büyüyen inşaat sermayesi vb. sınır tanımaz talanın araçları olarak kullanıldı. AKP iktidarının izlediği ekonomi poli-

tikaları günü kurtarmayı hedefliyor. Merkez Bankası'nın yılsonu enflasyon hedefi yüzde 38. Orta Vadeli Program'da (OVP) ise yüzde 41,5. Asgari ücrete yapılacak zam ilk önce yabancı sermaye kodamanlarının huzurunda dillendiriliyor. On milyonlarca işçiyi sefalet mahkum ederek, alacakları kredilerin faizini ödeyeceklerini emperyalist efendilerine garanti ediyorlar. AKP-MHP iktidarının ekonomi politikalarında aldığı her karar ister OVP kapsamında olsun ister uzun erimli olsun sermayenin kârlarını arttırmaya, sömürü koşullarını ağırlaştırmaya yaramaktadır. "Kemer sıkma" politikalarının yükü yüksek enflasyon ve uydurulan vergi çeşitleriyle emekçilere yıkılıyor. Yüksek enflasyon, düşük ücret, artan işsizlik, kölece çalışma koşulları, yoksulluk, açlık ve bunları tamamlayan devlet terörü...

Sarayın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ve Karahan'ın ABD ve Riyad gezilerinde sermaye kodamanlarına altın tepside sundukları şey emekçilerin yaşamıdır. AKP-MHP iktidarı emekçilere bunları reva görüyor; zaten var oluş nedeni de budur. Esas sorun, işçi sınıfının kendisine sefaleti reva görenlerden hesap sormak için örgütlü mücadeleyi ne zaman yükselteceğidir.

2025 bütçesi yoksulluğu daha da derinleştirecek

2025 yılı bütçe teklifi Meclis'e sunuldu. Bütçe teklifi kasım ayında komisyon- da, aralık ayında ise Meclis Genel Kurulu'nda görüşülecek.

Sermaye devletinin bütçesi, gelirlerin hangi kaynaklardan sağlanacağı ve hangi sınıfın hizmetine sunulacağı konusunda veriler içerir. Asıl olarak sömürü çarklarının sorunsuz dönmesi için belirlenen bütçe, iktidarın gelecek dönem politikaları konusunda da fikir verir. Dolayısıyla, kapitalistlerin çıkarları doğrultusunda Saray'da hazırlanan ve Meclis'te onaylatılan bütçeden emekçiler payına daha fazla sefalet düşer. Bütçenin belirlenmesi süreci, iktidarın işçi ve emek düşmanı politikalarının teşhir olması bakımından önem taşır. Ötesinde, iktidardaki sınıf değişmediği sürece bütçeden işçi sınıfına düşen pay artmayacak, tersine azalacaktır.

Meclis'e sunulan 2025 bütçesinden ilk yansıyan verilere göre önümüzdeki yıl emekçiler üzerindeki vergi yükü artacak; savaş, saldırganlık ve militarizm tırmanacak; faiz ödemeleri ile yandaş sermaye grupları servetini katlayacak...

2025 yılı merkezi yönetim bütçe harcamaları 14,7 trilyon TL olarak teklif edildi. Bütçeyi oluşturan vergi gelirlerinin ise 11,1 trilyon olması hedefleniyor. 2024 yılında vergi gelirleri 7,6 trilyon olduğu için önümüzdeki yıl vergi gelirlerinin yüzde 46 oranında artırılması hedefleniyor.

Kapitalistler, ödedikleri vergiden daha fazlasını "teşvik, kredi, hibe" adı altında geri alırken, emekçilerin sırtındaki vergi yükleri ise katlanıyor. Kapitalistlerin ödediği vergiler de işçilerin sırtından elde edilen artı-değerin bir kısmı olduğuna göre, bütçenin tamamı işçi ve emekçilerden topluyor. Buna rağmen bütçe, sömürü çarklarının bekçisi olan devlet ve düzenin çeşitli kurumları arasında bölüşülüyor.

Bütçe tartışmaları devam ederken iktidarın öne sürdüğü demagogilerden biri, bütçeden sağlık alanına ayrılacak payın artırılacağı iddiası oldu. Bütçeyi sunan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz eğitim ile sağlık alanına "önem verdiklerini" ve bütçeden en çok payı bu alanlara ayırdıklarını iddia ediyor. Sağlık alanına ayrılan payın içeriğine bakıldığında iktidarın çökmüş sağlık politikasını görmek mümkündür. Bütçeden sağlık

alanına ayrılan pay önleyici değil, tedavi edici hizmetlere ayrılmış. Burada belirleyici olan ise tedavi hizmetlerinin önleyici hizmetlere göre daha fazla kâr getirmesidir. Halk sağlığı açısından bilimsel olan önleyici hizmetlerin geliştirilmesi iken, iktidarın bu tercihi işçi ve emekçileri sağlık hizmetlerinin artan faturası ile karşı karşıya bırakmaktadır. İşçi ve emekçiler sağlık hakkında faydalanmak için ilave bedeller ödemek zorunda bırakılırken, bütçeden ayrılan pay bir kez daha şehir hastaneleri adı altında sermayeye aktarılacak.

***

Öte yandan, bütçeden Cumhurbaşkanlığı'na 16 milyar 928 milyon 146 bin lira ödenek ayrıldı. Böylece AKP-MHP iktidarının şefi Erdoğan'ın maaşı aylık 183 bin liradan 238 bin liraya çıkartılarak yüzde 30 zamlandı. Asgari ücrete yapılan zam söz konusu olduğunda TÜİK'in çarpıtılmış enflasyonunun bile altında bir oran dayatan iktidar, kendisine bonkör

davranmaya devam ediyor.

Bütçeden yap-işlet-devret ve yap-kirala-devret yöntemiyle yapılan projelere 202,3 milyar lira ayrıldı. Beşli çete başta olmak üzere yandaş sermayeye 2025'te de milyarlar akıtılacak. Buna "kur endekli garanti ödemeler" de eklendiğinde kaynaklar, emekçilerin kullanamadığı köprü, yol, tünel, uçak kalkmayan havaalanları aracılığıyla sermayedarlara aktarılacak.

Sarayın aparatı Diyanet İşleri Başkanlığı'nın (DİB) geçen sene 91 milyar 824 milyon lira olan bütçesi ise yüzde 41 oranında artırılarak 130 milyar 119 milyona yükseltildi. Lüks gezilerinden ve şatafatından tasarruf etmeyen DİB, hizmet ettiği rejimin sefaletle mahkum ettiği emekçilere ise "sabır" ve "kanaat" telkin ederek din istismarının kalesi olmayı sürdürüyor.

Eğitime ayrılan bütçenin geçen yıla göre yüzde 32,87 artırıldığı öne sürülmesine rağmen MEB bütçesi, savaş ve militarizme ayrılan payın gerisinde kaldı.

MEB bütçesi 1 trilyon 452 milyar lira iken silahlanma, savaş ve saldırganlığa 1 trilyon 608 milyar lira ayrıldı.

Bakanlıkların araçlarından Erdoğan'ın korumasına, DİB'ten "yatırım" projelerine dek emekçilerin yaşamlarına faydası olmayan birçok kaleme devasa bütçeler ayrılırken iş cinayetlerinin ve meslek hastalıklarının önlenmesine, iş güvenliği önlemlerine, çocuk işçilikle mücadelede, sokak hayvanlarının korunmasına, tarım alanlarının güçlendirilmesine vb. ise bütçe ayrılmadı.

Bütçenin hangi sınıftan toplandığı ve hangi sınıfın çıkarları için kullanıldığı, kapitalist sistemin vahşiliğini gözler önüne seren göstergelerden biridir. Bu devasa bütçe emekçilerin emek-gücü ile üretiliyor ama onlara sefaleti dayatan sistemin çarklarının dönmesi için kullanılıyor. İşçi sınıfı ürettiği muazzam değerden aldığı payı ancak kapitalizme karşı örgütlü ve fiili/meşru mücadeleyi yükselterek artırabilir.

Erdoğan-Scholz görüşmesi:

Kirli pazarlıklar, mülteci-silah takası

Almanya Başbakanı Olaf Scholz 17-18 Ekim tarihlerinde Brüksel'de yapılan AB şefleri zirvesinden hemen sonra Türkiye'yi ziyaret etti. Ziyaretin gündemleriyle ilgili ön hazırlıklar haftalar öncesinde başlamıştı. Tali gündemler bir yana bırakılırsa, görüşme gündemleri içerisinde tarafların kendi öncelikleri yer alıyordu. Buna karşın "at pazarlığı" tarafları aynı masada buluşturdu.

Görüşme kapsamında pazarlıkların ön hazırlığı yapılmıştı. Alman medyası ekim ayının ilk haftasından itibaren pazarlık konularına dair haberler geçiyordu. Almanya merkezli haber portalı Spiegel, 6 Ekim tarihli bir haberde, "Federal Güvenlik Konseyi kısa bir süre önce yaptığı toplantıda, NATO müttefiki Türkiye'ye değeri birkaç yüz milyon euroyu bulan silah ihracatına yeşil ışık yaktı" iddiasını ortaya attı. "Sızdırma" haber, perde arkasındaki pazarlıkların çoktan başlatıldığına, tarafların esas konularda anlaşığına işaret ediyordu.

Haberde, "Türkiye'nin ısrarla istediği denizaltı ve firkateynlerin modernizasyonunda kullanılacak askeri malzemeler, teçhizatlar, torpido ve füzelerin ihracatına yeşil ışık yakıldığı" bilgisi de yer aldı.

Alman medyasında, bu "esneme" karşılığında Ankara'daki Saray rejiminin neler verdiği de tartışılıyordu. Haber ya da analizlerde "Alman hükümetinin esas önceliğinin mültecilerin Türkiye üzerinden Avrupa'ya geçişini önlemek ve Almanya'da iltica talepleri kabul edilmeden Türk vatandaşlarını Türkiye'ye geri gönderilmek" olduğu ifade ediliyordu. Scholz'un ziyaretinden önce tarafların mültecilerin geri gönderilmesiyle ilgili anlaşmış oldukları, her hafta 500 kişi olmak üzere 30 bin kişinin geri gönderileceği iddiasını taşıyan birçok haber yayınlandı.

Taraflar arasındaki pazarlığın bir diğer boyutunu ise, "Almanya'da suç işleyen Suriyelilerin Türkiye üzerinden ülkelere gönderilmesi" oluşturuyor.

Özelde Almanya'ya, genelde AB emperyalistlerine sunduğu hizmetin "önemi" bilen Erdoğan, talepler listesine 40 adet Eurofighter Typhoon savaş uçağını da ekledi. Scholz'la yaptıkları görüşmenin ardında gerçekleştirilen ortak basın toplantısında konuyu yeniden gündeme getiren Erdoğan, "mülteciler karşılığında silah ve savaş malzemeleri" formü-

lünü ortaya koydu. Basın toplantısında Scholz'un NATO üyesi Türkiye'ye silah sevkiyatının bir an önce başlatılmasının gereği üzerinde durması, tarafların "al-gülüm/ver-gülüm" pazarlığında anlaşmış olduklarına işaret ediyordu.

***

Erdoğan'ın silahlanma ve militarizme dair şehvetinin sınırı olmadığı, bu konudaki vaatlerinden ve bu alana ayırdığı dev bütçeden biliniyor. Daha önce aynı anda hem Rusya'dan S400 füze savunma sistemleri almış hem başını ABD'nin çektiği F35 savaş uçakları projesinin ortağı olmuştu. Ancak Washington'daki efendileri S400'lere onay vermeyince F35'lere sahip olma hayalleri suya düşmüştü. F35'leri alamayınca F16'ların modernizasyonu pazarlığına başlayan Erdoğan, efendileri kızmasın diye Rusya'dan aldığı S400'leri ambalajından çıkaramadı. Buna karşın modernize edilmiş F16'lara da halen kavuşabilmiş değil.

F35'lere sahip olma hevesine bir türlü erişemeyen Erdoğan, şimdi de kafayı Eurofighter'lere sarmış görünüyor. "Silah

karşılığında mülteci" pazarlığını fırsat sayan AKP şefi, Scholz'dan bu konuda kolaylaştırıcı bir rol oynamasını beklediğini söyledi. Zira, Eurofighter savaş uçakları İngiltere, Almanya, İspanya ve İtalya'nın oluşturduğu bir konsorsiyum tarafından üretiliyor. Saray rejiminin bu uçakları alabilmesi için özellikle İngiliz emperyalistlerinin onayı olmazsa olmaz koşullardan biridir. Erdoğan, Scholz'un ağırlığını koymasını durumunda, Eurofighter savaş uçaklarına sahip olma hayaline kavuşabileceğini var sayıyor.

Hem ziyaret öncesinde hem ziyaret esnasında "silahlar karşılığında mülteciler" pazarlığının bu kadar aleni, bu kadar pervasız yapılması hem Alman emperyalizminin hem dinci-faşist Saray rejiminin zihniyetleri hakkında net bir fikir veriyor. Pazarlıklar, her iki tarafta da çürümenin, ahlaksızlığın, insani değerleri ayaklar altında çiğneme pervasızlığının dorukta olduğunu gösteriyor.

***

7 Ekim 2023'ten sonra Erdoğan-Scholz ikilisi ne zaman bir araya gel-

se, İsrail'in Gazze'de yaptığı soykırımdan dolayı farklı telden çalışıyorlar. Bu defa da öyle oldu. AKP şefi yine attı-tuttu. İsrail'in katliamlarını sözde "eleştirdi". Tel Aviv'deki soykırımcı çetenin başı Netanyahu'yu hedef aldı. Scholz ise her zamanki kepazeliği tekrarladı. Devam eden soykırıma dair tek laf etmeden, "İsrail'in savunma hakkını destekliyoruz" laflarını geveledi.

Scholz, soykırımcı çeteye en çok yalıtılan, adeta bir paçavra gibi kendini Siyonistlerin ayakları altına seren tutumunu sürdürdü. Keskin laflar eden AKP şefi ise, soykırımcı çeteye petrol taşımaya, ticaret yapmaya devam etmekle kalmıyor, Kürecik'teki radar üssünden İsrail'e istihbarat sağlıyor, soykırım savaşına silah taşıyan Amerikan uçaklarının yol geçen hanına çevirdiği İncirlik Üssü'nü kapatmayı ise aklından bile geçirmiyor. Yani Erdoğan-Scholz ikilisinin İsrail'e ilgili söyledikleri farklı olsa da ikisi de soykırımcı çeteye hizmet etmeye devam ediyor.

Dinci eğitim, çocuk sömürüsü, örgütsüz-kişiliksiz öğretmen...

Eğitim, kişiye süreç içerisinde belirlenen istendik davranışlar çerçevesinde kimlik kazandırma sürecidir. Bu istendik davranışlar ahlaki, kültürel, siyasal, felsefi, ekonomik tercihlere göre belirlenir ve şekillenir. Kişi bu belirlenen çerçeveye göre var olan sistemin ihtiyaçlarına göre yeniden üretilir, yani sistemin ihtiyaçlarına uygun yeni bireyler yaratılmaya çalışılır. Diğer bir ifadeyle eğitimin asli görevi tıpkı aile, din, medya vb. kurumlar gibi sistem için en uygun kişiyi yaratmaktır. Devletin elinde kişiyi, demek oluyor ki giderek de toplumu biçimlendirmenin ideolojik bir aygıtı olarak iş görmektedir.

Gelinen noktada sistem bireyci, toplumsal çıkar yerine kendi çıkarını esas alan, şoven-milliyetçi, muhafazakar, çoğu zaman cinsiyetçi, tekçi, farklıyı kabul etmeyen, karşıtına düşman, onu yok etmeye yeminli ve temelde kapitalizmin ihtiyacına hizmet eden içerikte bir eğitimi esas alıyor.

Güncel olarak eğitim kamu hizmetlerinin en plansız, en kurlsız, en başına buyruk ve yıllardır toparlanamayan dağınıklığın yaşandığı bir alandır. Sorun sıklıkla bakanların değiştirilmesi değil, mevcut hükümetin planları sınırında bile bir sistemden yoksun olunmasıdır. Milli Eğitim Bakanlığı'nda (MEB) özel okullar, atanmayan öğretmenler, (öğretmen akademileri) Maarif modeli olarak isimlendirilen dinci, içi bomboş müfredat, yeni sınav sistemi, temizlik ve bakımdan sorumlu emekçilerin işten çıkarılması, okulların çöplüğe dönmesi gibi birikmiş birçok sorun bulunuyor. Bunların yanı sıra, üç temel uygulama toplumsal düzeyde ürettikleri sorunlarla öne çıkıyor: Birincisi eğitimi dinselleştirme politikası kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı'nın Diyanet İşleri Başkanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı ile imzaladığı "Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum" (ÇEDES) protokolüdür. İkincisi, ilkinin tamamlamak amacıyla gündeme getirilen Öğretmenlik Meslek Kanunu (ÖMK) denilen ucube düzenlemedir. Üçüncüsü ise üretim yapan sanayi işletmeleri ile hizmet firmaları başta olmak üzere neredeyse tüm sektörlerin "elaman ihtiyacını karşılama" çabasının ürünü olan Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) uygulamasıdır.

İlkinden başlayacak olursak; proje kapsamında "manevi danışman" olarak

görevlendirilen imam, vaiz, din hizmetleri uzmanı ve Kur'an kursu hocaları, okullara dinsel ritüel kıyafetleriyle gelerek öğrencilere "değerler eğitimi" adı altında ders ve seminerler veriyor.

Türkiye'nin farklı kentlerinde, ÇEDES kapsamında öğrenciler hem okullarda hem de okul dışı etkinliklerde din görevlileriyle zorla bir araya getiriliyor; bu amaçla camilere, il/ilçe müftülüklerine ya da AKP aparatı tarikatların açtığı çeşitli derneklere ziyaretler düzenleniyor. İş öyle bir boyut kazanmış ki, cami altlarında açılmış olan okul öncesi kuran kursları milli eğitim bilişim sistemleri aracılığıyla öğrenci kaydı yapabiliyor. Adrese dayalı yere yakın bir okula kaydı çıkan çocukları bile, ilgili okulun haberi olmadan cami sınıflarına kaydedebiliyorlar.

Burada amaç orta ve uzun vadede, Tayyip Erdoğan'ın istediği "dindar ve kindar" nesil yaratmak, bir anlamda kaba dayatmalarla herkesi Sünni-Hanefi haline getirmektir. Özellikle Alevi ve farklı inançlara mensup ailelerin çocukları asimile edilerek kendi değerlerinden uzaklaştırılmak hedefleniyor. Bu proje ne kadar başarılı olur bilinmez, ancak devletin 100 yıllık asimilasyon ve dinselleştirme projelerinin pervasız bir halkası olduğu açıktır.

Bir ayağı ÇEDES olan değişikliklerin ikinci ayağı MESEM projesidir. Yirmi yedi haftalık bir süreci kapsayan MESEM, kişilerin emek piyasasında geçerli olan işi yapmaları için gerekli olan bilgiyi ve davranışı kazanmalarını amaç ediniyor. Bir eğitim kurumu olarak tanımlanmasının yanı sıra, 6764 sayılı kanunla beraber çıraklık eğitimi de zorunlu eğitim alanlarından biri haline getirildi. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilen Ustalık Telafi Programı, mezuniyet alanlarının haricinde farklı bir alana yönelmek isteyenlere

"destek" sağlıyor. Kişilerin altı buçuk aylık bir eğitimden geçmeleri sağlanıyor. Bu eğitimin tamamlanmasının ardından programı başarıyla bitirenlere ustalık belgesi veriliyor. Bu program, "planlı ve süreli olan bir teşvik programı" olarak ifade ediliyor.

Firmaların MESEM Ustalık Telafi Programı'ndan faydalanabilmesi için Mesleki Eğitim Merkezi'nde bulunan bölümlere uygun sektörlerde faaliyet göstermeleri gerekiyor. Fakat MESEM'de bulunan bölümler de zaten bölgenin iş gücü ihtiyacına göre belirleniyor. Böylelikle kimse pek de bir zorluk yaşamadan ihtiyacı olan belgeleri ve ucuz işgücü olan öğrenciyi temin edebiliyor. İşletmelere çekilen kıyaklardan biri de şudur; programdan yararlanabilmeniz için mezuniyet yılınız ve deneyiminiz önemsenmeden, lise ve üniversite mezunu olmanız yeterli oluyor. MESEM uygulamasının sonucu olarak, Türkiye'de lise çağındaki 15-17 yaş arasında çocukların işgücüne katılma oranları da sürekli artıyor. TÜİK verilerine göre 2020'de yüzde 16,2 olan bu oran, 2023 yılına gelindiğinde yüzde 22,1 ile son 10 yılın zirvesine çıktı.

İşgücüne katılma oranı erkek çocuklar için yüzde 32,2, kız çocuklar için yüzde 11,5 olarak tespit edildi. 9. sınıfta okuyan çocuklara işletmede çoğunlukla haftada 5 gün çalışması karşılığında asgari ücretin %30'u oranında ücret veriliyor. 12. sınıfa geldiklerinde bu oran ancak %50'ye yükseltiliyor.

ÇEDES'le itaatkar, aslına yabancı ve hatta kendini inkar eden, kindar ve dindar nesiller yaratmaya çalışan MEB, MESEM ile kapitalistlere ucuz ve hatta köle işçiler ordusu yaratmaya çalışıyor. Çocukların örgün eğitimden koparılması, giderek artan iş kazaları ve ölümler, kurlsız çalışma koşulları, henüz en temel hak talebi bilincinden yoksunluğun kapi-

talistlere verdiği pervasızlık ve kişiliklerin ezilmesi sömürüye vahşi bir boyut katıyor.

Son olarak eğitim emekçilerinin zaten sınırlı olan haklarını yok etmek, eğitimde görece de olsa yakın zamana kadar var olan öğretmenler arası eşitliği bozmak için Öğretmenlik Meslek Kanunu (ÖMK) çıkarıldı. Öğretmenlere "uzman" ve "başöğretmenlik" gibi unvanlar sağlayan, öğretmenlerin "kariyer" basamaklarını ve eğitim sisteminde yapısal değişiklikleri kapsayan bir düzenleme olan ÖMK, geçtiğimiz haftalarda TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Teklifte Öğretmen adaylarının mesleğe hazırlanması, gelişimi ve kariyer basamaklarında ilerlemeleri için MEB bünyesinde "Millî Eğitim Akademisi" kuruluyor. Öğretmenlik mesleği yeterlikleri çerçevesinde belirlenen teorik ve uygulamalı derslerden oluşan hazırlık eğitimi, Millî Eğitim Akademisi tarafından verilecek. Ayrıca kanunla yöneticilerin ödev ve sorumlulukları da düzenleniyor. Öğretmen ataması için KPSS şartı kaldırılıp akademiden başarılı olma şartını getirmeyi tartışıyorlar. Özet olarak, Eğitim Fakültesini bitirmiş kişiler Öğretmen Akademisi'ne gitmek gibi akıldışı bir sürece zorlanıyor.

ÇEDES'le eğitimin dinselleştirmesini hedefleyen, MESEM ile sermayeye ucuz ve itaatkar iş gücü sağlayan MEB, ÖMK ile de eğitim emekçilerinin eşit işe eşit ücret gibi kazanılmış en temel haklarını "apoletler" takarak tırpanlamaya, eşitsizliği derinleştirerek eğitim emekçileri arasındaki birlikteliği bozmaya, daha da beteri örgütlü bir güç olmalarının önüne engeller koymaya çalışıyor. Bu saldırı ile eğitim emekçilerinin örgütlü mücadele dinamiğini kırabileceğini varsayıyor.

Sonuç olarak, çok yönlü ve pervasız saldırı furyası ile eğitim alanı AKP-MHP rejimi ve sermayenin ihtiyaçlarına göre şekillendirilmek isteniyor. Bu topyekün saldırıya karşı eğitim emekçileri olarak yapmamız gereken şey işyeri temelinde bir araya gelerek örgütlü/topyekün mücadele etmektir. "Eşit, parasız, kamusal, laik, nitelikli, anadilde, cinsiyet eşitliği temelinde eğitim" taleplerimizi yükseltmek ve kazanana kadar mücadeleyi sürdürmek gerekiyor.

Kartal'da İşçi Emekçi Mitingi

İstanbul'un Kartal ilçesinde "Düşük ücretlere, hayat pahalılığına, vergi soygununa, savaş politikalarına karşı topyekûn direnişi büyütelim!" şiarıyla İşçi Emekçi Mitingi gerçekleştirildi. Mitinge katılan kurumlar alana yapılacak yürüyüş için Başak İstasyonu'nda kortej oluşturdu.

BDSP mitinge "Krizin faturasına, faşist baskıya geçit verme!" yazılı pankart ve "Kadın cinayetlerine, çocuk istismarına geçit verme!", "Vergi soygununa ve soygun düzenine son!" "NATO'dan çıkıl-sın! Tüm emperyalist üsler kapatılsın!", "Yaşasın işçilerin birliği halkların kardeşliği!", "Filistin'de işgale son! İsrail'le tüm ilişkiler kesilsin!", "Topyekun saldırılara karşı genel grev genel direniş!" yazılı dövizler ile katıldı. DGB, İEKK, MİB, TOMİS ve DEV TEKSTİL ise mitinge önlükleriyle katıldı. DGB kortejinde ise "Kapitalizme köle, emperyalizme asker olmayacağız!", "Yolumuz işçi sınıfının yoludur!", "Filistin yanında denizlerin yolunda!" yazılı dövizler taşındı.

Kartal Meydanı'na coşkulu sloganlarla yürüyüş yapıldı. Tüm kortejlerin alana girmesi ile miting programı başladı.

İşçi sınıfının eşitlik, özgürlük, hak mücadelesinde; iş cinayetlerinde, kadın cinayetlerinde yitirilenler ve sömürden, barbarlık düzeninden kurtuluş mücadelesinde ölümsüzleşenler şahsında saygı duruşunda bulunuldu.

"GÜCÜMÜZÜ ÖRGÜTLEYELİM, DİRENİŞİ BÜYÜTELİM KAZANALIM!"

Saygı duruşunun ardından okunan ortak metinde işçi sınıfına yönelik saldırılar aktararak şunlar ifade edildi:

"Bunlar sermaye sınıfının yaptıklarıdır. Peki biz ne yapıyoruz?"

Bugün bu alanı dolduranların her biri direnişin bir ucundan tutuyor. İçinden geçtiğimiz bugünlerde As Plastik'ten Polonez'e, kadınlardan öğrencilere yanan her bir çoban ateşi yarınlarmıza ışık oluyor.

Bize gerek olan şudur, şimdi bu çoban ateşlerini harlamak için direnişleri birleştirmek. Bir yangına çevirmek, sermayeyi küle çevirmek için 'genel grev genel direniş' de kapsayan bir mücadele hattı, topyekûn direniş büyütme gerek.

İşçilerin, emekçilerin, öğrencilerin, kadınların, halkların, savaşlarda katledil-

mediği, emeğinin sömürülmediği, aşığlanmadığı, açlık ve yoksulluğu tarihe gömecek olan sosyalizmdir, işçi sınıfının iktidardır. Bize şimdi 'gündüzlerinde sömürülmediğimiz ve gecelerinde at yamadığımız' bir ülkeyi kurmak için, gerçek çözüm olan sosyalizm için ileri atılmak gerek. İşçilerin disiplinli direniş, öğrencilerin bir hışımla patlayan isyanları, kadınların cüreti, halkların boyun eğdirilemeyen iradesi bunu başaracak gücü barındırıyor. Gücümüzü örgütleyelim, direnişini büyütelim kazanalım!"

KÜRSÜ DİREYEN İŞÇİLERİN!

Açılış konuşmasının ardından kürsüde ilk sözü As Plastik işçileri aldı. Örgütlenme süreçlerini ve patronun saldırılarını aktaran işçiler "Tüm saldırılara karşı örgütlülüğümüzü kaybetmedik, kaybetmeyeceğiz!" dedi. Grev kırıcılara rağmen daha da güçlendiklerini belirten işçiler taleplerini ifade ettiler. As Plastik işçileri 24 Ekim günü fabrika önüne herkes davet ederek konuşmasını tamamladı.

Ardından, Perfetti direnişçisi Ayhan Yayla Tek Gıda-İş adına miting selamlandı. Direniş sürecini aktaran Yayla "250 gündür sizin dayanışmanız sayesinde direniyorum" dedi. Yayla, direniş sonuna dek sürdüreceğini belirterek sözlerini tamamladı.

Polonez işçileri de kürsüden direniş sürecini aktararak patronun, emniyet müdürünün tehditlerini hatırlattılar, "biz emeğimizin hakkını istiyoruz" dediler. İş-

çiler "Seçimlerde kapı kapı gezen siyasi partiler, işçiler haklarını istediğinde kapı arkasına saklananlar, işçilere meclisin kapısını kapatıyorsunuz" diyerek düzen partilerine tepki gösterdiler. Boykot çağrısını yineleyen işçiler "Bugün susarsanız yarın çocuklarınızın da hakları sömürülecek" dedi.

Belediye şirket işçileri ise kürsüden yaptıkları konuşmada insanca yaşam talepleri için işçi ve emekçilerin birliğine vurgu yaptı. Taşeronluk düzenini ve iktidarın kadro yalanını teşhir eden işçiler çalışma koşullarını aktardı.

Bir inşaat işçisi gasp edilen hakları için 40 gündür direndiğini söyledi ve dayanışma çağrısı yaptı.

"ÇÜRÜMÜŞ KAPİTALİST DÜZENE MAHKUM DEĞİLİZ!"

İşçilerin yaptığı kürsü konuşmalarının ardından BİH, İEKK, SKH, Yeni Demokrat Kadın ve Yeni Kadın Dünyası'nın kadın sorununa ilişkin ortak metni okundu. Son dönemde yaşanan kadın cinayetlerine ve çocuk istismarına değinilen metinde Filistin'de, Lübnan'da, Ukrayna'da, fabrikalarda, barınakların önlerinde, kent meydanlarında kadınların direndiği vurgulandı. Metnin devamında İşbaşı Uyum Programı'nın kadın işçilere yönelik yeni bir saldırı olduğuna dikkat çekilerek kadın işçilerin talepleri ifade edildi.

Açıklamanın devamında kadınların direnişlerde en önde olduğu belirtilerek şu ifadelere yer verildi:

"Bize kader diye kabullendirilmeye çalışılan çürümüş kapitalist düzene mahkûm değiliz! Bu devran böyle sürmesin diye her geçen gün gücümüze güç katmakta kararlıyız. Haklarımızdan, eşitlikten, özgürlükten vazgeçmiyoruz. Sokakları terk etmeyeceğiz, sesimizi meydanlarda yükselteceğiz, fabrikalarda-işyerlerinde taleplerimizle örgütle- neceğiz. Ve gün gelecek, insanlığa-doğaya-hayvana-çocuklara hiçbir şey vaat etmeyen bu düzeni tarihin çöplüğüne yollayacağız. Eşit ve özgür bir dünyada nefes almaya başlayana kadar bir adım geriye gitmemekte kararlıyız. Ve bu meydana kadınları çifte sömürüye ve şiddete karşı 25 Kasım'ı örgütlemeye çağırıyoruz."

BDS: İŞÇİ SINIFI İLE FİLİSTİN DAVASI ORTAKTIR!

Mitingde söz alan BDS temsilcisi işçilerin haklarını gasp eden firmaların İsrail'in savaş sanayisini büyüttüğüne dikkat çekerek "İşçilerin hak mücadelesi ile Filistin halkının mücadelesi ortaktır" dedi. Konuşmada Filistinli sendikaların boykot çağrısı aktararak "Filistin davası geçmişte kalmış bir dava değildir. Filistin anti-emperyalist anti-kapitalist mücadelelenin bir cephesidir" denildi.

DKAP: ÇEVRE MÜCADELESİ ANTI-KAPİTALİST OLMALI!

Doğa ve yaşam savunucusu DKAP

temsilcisi ise kürsüden yaptığı konuşmada çevre ve yaşam mücadelesinin anti kapitalist temelde ve işçi-emekçilerin öncülüğünde verildiğinde başarıya ulaşabileceğini vurguladı. Konuşmada, mücadelenin sabır ve emek işi olduğu belirtilerek 26 Ekim'de Trabzon'da bölge mitingi yapılacağı duyuruldu.

“YAŞASIN DEVRİM VE SOSYALİZM!”

Konuşmaların ardından mitingi örgütleyen kurumların temsilcileri ve direnişçiler sahneye davet edildi. Grup Vardiya marş ve ezgilerini seslendirdi.

Kapanış konuşmasında temel hak ve özgürlükler için mücadelenin süreceği vurgulanarak “Sosyalizm, biz işçi sınıfının ve emekçilerin kurtuluş yoludur! Gelecek güzel günler bizlerin emeği üzerinden yükselecek. Kahrolsun ücretli kölelik düzeni! Yaşasın devrim ve sosyalizm!” denildi.

Mitingten notlar:

-Yüzlerce kişinin katıldığı yürüyüş ve miting coşkulu bir atmosferde gerçekleştirildi.

-Program boyunca MESEM'lere, eğitim alanında yaşanan sorunlara-saldırı-lara, göçmen işçilerin yaşadığı saldırılara, hayvan katliamının önünü açan yasaya, sağlık sistemindeki çürümeye ilişkin konuşmalar gerçekleştirildi.

-Mitingde Antep'te direnen Akcanlar işçilerinin, grevdeki Tarkett işçilerinin, Menemen ve Karşıyaka Belediyesi'nde direnen işçilerin ve doğa talanına karşı direndiği için tutuklanan Dursun Ali Koyuncu'nun gönderdiği dayanışma mesajları okundu.

-Mitinge DEM Parti Milletvekili Burcu Gül Çubuk, Mücadele Birliği Platformu, ODAK, EHP, Söz ve Eylem, Emekliler Meclisi, Fatih Dayanışması, DİSK Emekli Sen Fatih Şubesi, KESK, Emekli Sen, EYT Genel Başkanı Erdinç Aslan, Mayısta Yaşam Kooperatifi, Devrimci Kurtuluş Platformu, Emekçiler Dayanışması, Komün, DDSB katıldı.

-Miting boyunca “İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!”, “Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!”, “Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!”, “Direnen işçiler kazanacak!”, “Güvenceli çalışmak istiyoruz!” sloganları atıldı.

- Emeğin Kurtuluşu'nun son sayısı işçi ve emekçilere ulaştırıldı.

Mitingi örgütleyen kurumlar şunlar:

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Birleşik İşçi Hareketi, Dostluk ve Kültür Derneği Devrimci Partili İşçiler, İşçi Birlikleri Sendikası, İşçinin Kendi Partisi, Kaldıraç Hareketi, Köz, Partizan, Proleter Devrimci Duruş, Yeni Dünya için Çağrı

KIZIL BAYRAK/ İSTANBUL

Askıda yaşamlar

Halk Ekmek büfesinden ekmek aldıktan sonra mahcup bakışlı kadının “askıda ekmek” istediğini duydum. Okul gereçleri bile “askıda” ise, “askıda ekmek” yaygın bir rutindir artık. Krizin emekçilere fatura edilmesine karşı örgütlenip mücadele yükseltilmediği için yaşamlar dahi artık “askıya” sunuluyor. Örgütlenerek mücadele etmeyip yaşamlarını askıya sunan işçileri, emekçileri kapitalistler kullan-at biçiminde “karın açılığına” çalıştıracak. Cümleyi gelecek zamanlı kullandık ama yazık ki bunlar güncel olarak da yaşanıyor. Öylesine güncel ki, bebeklerimizi ve bizi bile para için öldürüyor kapitalistler.

Bir yanda mahcup bakışlarla “askıda ekmek” isteyen askıda yaşamlar, öte yanda sefahat süren Saray rejiminin şefleri, dalkavukları, beslemeleri... Yanlış bir algı oluşmasın; AKP yüzsüzlükte, pişkinlikte, çalmada, çırpıda ve elbette çürümeye ve çürütmede rakiplerini fersah fersah aşan bir düzen partisi. Diğer düzen partileri bu konularda AKP kadar “yetenekli” değil ama onların önceliği de sermayeye hizmet etmektir. Özcesi AKP'den kurtulmak için, başka bir düzen partisine umut bağlamak, seçimi edilgen bir şekilde beklemek, sessizce yaşamları askıya sunmaya devam etmek anlamına geliyor.

İşçilerin, emekçilerin yoksullaşması kapitalizmin işleyişinin kaçınılmaz sonucudur. Kapitalizm alt edilmeden yoksullaşmanın önüne geçilemez. Kapitalizmi hedeflemeden verilecek mücadele,

başka bir düzen partisinin potasına düşmeye ve orada erimeye mahkumdur. Kapitalizmi esas hedef olarak belirleyip, güncel sorun ve saldırılara karşı da bu perspektifle mücadele etmek gerekiyor.

Örgütlenmekten, örgütlü mücadeleden korkulduğu, geri durulduğu süreçte yaşamlar da askıya çıkarılarak kapitalistin kullan-at sömürüsüne sunulur. İnsanca yaşamak için tek seçenek var: Örgütlenerek mücadele etmek! Bunun dışındaki tüm seçenekler kapitalistin kullan-at sömürüsüne sunulan askıda yaşama gider.

EYLEMLER PROTESTOYLA SINIRLI KALMAMALI

Birçok saldırıya karşı protesto eylemleri gerçekleştiriliyor. Protesto eylemleri elbette anlamlı ve önemli. Ama protestonun ötesine geçmeyen eylemlerle hak kazanıldığı da pek görülüyor.

İşyerinde çok küçük bir hak arama çabası bile üretimi engellemediği sürece, ne denli çok eylem konusu haline getirilirse getirilsin protesto sınırlarını aşmaz. Hak talebinin muhatabı kapitalisttir. Onu, talep edilen hakkı vermeye zorlayacak şey ise işçilerin üretimden gelen gücüdür. Yüzlerce protesto eylemi patronu etkilemez, ama yarım saat iş durdurmak bile onun kârdan zarar etmesine neden olur. İşte kapitalist o zaman kârdan zarar etmemek için o talebi karşılamayı düşünmek zorunda kalır. İşçiler üretimden gelen gücü kullanmakta

kararlıysa, o hak mutlaka kazanılır.

Ama üretimden gelen güç kullanıldığında işten atılma riski de var.

İşçiler sağlam bir örgütlülük oluşturduysa işten atılma riski ortadan kaldırılabılır. Bir kişi dahi işten atıldığında üretim durduruluyorsa onun işe yeniden geri alınması bir günü bile bulmuyor. Bunun sınırlı ama oldukça anlamlı örnekleri var. Örneğin Greif'te işten çıkarılan bir işçi, iki fabrikada üretimin durdurulması sonucu aynı gün işe geri alındı.

***

Yaklaşan asgari ücret görüşmelerinde sendika ağaları işçilerin biriken öfkesinin basıncını almak için birkaç protesto eylemi örgütleyecek. Saray rejimi ile kapitalistler cephesinin vereceği 3'ü 5 yapma talebiyle mesai bitimi basın açıklamaları yapabilirler.

Kuşkusuz bu eylemlerin de önemi var, ama üretimden gelen güç kullanılmadığında, kullanılmadan kaçınıldığında bu eylemler hava boşaltmadan öte bir anlam taşımaz.

Bu eylemler üretimden gelen gücü kullanma kararlılığı ve iş durdurma biçiminde gerçekleşirse insanca yaşanacak ücret kazanılabilir. İşçi sınıfı bu taleple eylemler yapacak düzeyde örgütlenmeyip işi sendika ağalarına bırakırsa 3, 5 bir yana 4 bile olmaz. Yaşamlar askıda kalır.

İşçilerin, emekçilerin yaşamlarını askıda bırakmamak için tek seçenekleri var: Örgütlenerek mücadele etmek!

H. ORTAÇKI

Bölgesel asgari ücrete geçit verme!

İnsanca yaşamaya yeten ücret için mücadeleye!

MÜSİAD başkanı Mahmut Asmalı kapitalistlerin hayali olan bölgesel asgari ücret uygulaması talebini yine gündeme getirdi. İşçilerin 11 bin 400 TL'ye çalışmak istediği yalanına sarılan Asmalı, "Anadolu'nun hem geçim şartları daha iyi hem kira fiyatları daha düşük. Kiradan dolayı 10 bin TL fark ediyor. Asgari ücretin 3'te 2'sine çalışırım diyenler var" iddiasını ortaya attı. Asmalı, işçilerin açlık sınırının çok altında olan asgari ücretin üçte ikisine çalışmak istediğini öne sürerek, vahşi kapitalizm zihniyetini tam bir utanmazlıkla işçilere mal etmeye çalıştı.

Saray rejiminin asgari ücreti açlık sınırının altına çekmesi asalak kapitalistlere yetmiyor. Onlar, bölgesel asgari ücret uygulamasıyla da işgücü maliyetini daha da düşürüp, kârlarına kâr katmaya çalışıyorlar.

***

2025 yılı asgari ücreti Aralık 2024'te ilan edilecek. Asgari ücretin "ortalama ücret" haline getirildiği günümüz koşullarında asgari ücretli işçi sayısı arttıkça artıyor. Dahası, ekonomik kriz ve gerçek enflasyondaki olağanüstü artış nedeniyle asgari ücret eridi, çoktan açlık sınırının altına düştü.

Sermaye cephesi asgari ücretin minimize edilmesi, bu ücretle çalışan milyonlarca işçi ve ailesinin perişan edilmesi için hazırlık yapıyor. Halihazırda her iki işçiden biri asgari sefalet ücretinin kısılcında, azımsanmayacak sayıda işçi ise asgari ücret bile alamıyor. Ancak kapitalistlere bu da yetmiyor; katmerli sömürünün adı olan bölgesel asgari ücret uygulamasını başlatmak için Saray rejiminden derhal adım atmasını bekliyorlar.

2005 yılında ortalama ücret düzeyi asgari ücretin 2,2 katı iken 2020'li yıllarda bu oran 1,7'ye gerilemiş durumda. Buna rağmen kapitalistler, bölgesel ücret saldırısıyla, emek-gücünü daha da ucuzlatmak için sabırsızlanıyorlar.

İşçi sınıfının örgütlü mücadelesinin zayıf olması, bu sömürücü takımının iştahını kabarttıkça kabartıyor. Bundan dolayı daha fazlasını isteme cüretini kendilerinde görüyorlar. İktidar nasılsa onların her istediğini yerine getiriyor.

Özellikle Saray rejimine yakın olan MÜSİAD üyesi kapitalistlerin istekleri, sermaye iktidarının ödevlerinin arasında ilk sırada yer alıyor.

Bölgesel asgari ücret dayatması, asgari ücretin anti tezidir. Çünkü asgari ücret en düşük ücrettir.

Bunun altında ücret dayatılması milyonlarca işçinin ailesiyle birlikte sefaletin kör kuyusuna atılması, gelir dağılımı adaletsizliğinin daha da derinleştirilmesi anlamına geliyor.

SONUÇ YERİNE...

Türkiye'de emekçiler adına asıl sorun, sermayenin bölgesel veya sektörel asgari ücret dayatmasının yanı sıra, AKP-MHP iktidarının asgari ücreti açlık sınırının altına çekmesi ve "ortalama ücret" haline getirmesidir. Türkiye'de asgari ücret civarında ücret alanların oranı yüzde 60'lara ulaşıyor. Toplu iş sözleşmesi kapsamında çalışanlar ise genel olarak yüzde 8-10, özel sektörde ise yüzde 4 civarındadır. AB ülkelerinde ise asgari ücret hem reel olarak Türkiye'den çok daha yüksek hem kapsamı yüzde 4 civarındadır. Toplu iş sözleşmesi kapsamı ise yüzde 60 civarındadır. Bu durumda esas gündem "insanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret" talebinin karşılanması olmalıdır.

Milyonların sefalet ücreti zulmünden kurtulması için Asgari Ücret Tespit Komisyonu orta oyununa son verilmelidir. Sendikal örgütlülük yaygınlaştırılmalı, toplu iş sözleşmesi kapsamı genişletilmelidir. Asgari ücretli işçi sayısı minimize

edilmelidir. Asgari ücret sınırlı bir kesimi ilgilendiren bir konu olduğunda bölgesel asgari ücret tartışması da ortadan kalkacaktır. Sendikalaşma önüne engeller diken kapitalistler ve onların hizmetindeki AKP-MHP iktidarının bölgesel asgari ücreti dayatması, işçiye öl demekle eş anlamlıdır. Bunun kendisi işçilerin sefaletinin, kapitalistlerin sefaletinin büyütülmesinin adıdır.

Kapitalistlerin bu sınır tanımaz küstahlığı, işçi sınıfının örgütlü mücadeleyi yükseltmesindeki zayıflığından kaynaklanıyor. İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücreti almanın, bölgesel asgari ücret oyununu bozmanın, Saray rejimi ve hizmet ettiği kapitalistlerin pervasızlığını engellemenin tek yolu, işçi sınıfının "sınıfa karşı sınıfı" bakışı ile örgütlü mücadeleyi yükseltmesinden geçmektedir.

H. YAĞMUR

CHP'li belediyelerde yönetim adına toplu sözleşme görüşmelerine katılan SODEMSEN geçtiğimiz günlerde Kartal Belediyesi'nde olduğu gibi İzmir'de de sefalet dayatıyor.

Kartal Belediyesi için Genel-İş Genel Merkezi'nin işçilere sormadan sözleşmeyi imzalamasının ardından SODEMSEN'in dayattığı sınırın görülmesi üzerine İzmir'de bugün (1 Kasım) Buca ve Bornova'da belediye işçileri toplu sözleşmede talepleri için üç saat iş bırakarak belediye başkanı ve SODEMSEN'i uyararak bir açıklama gerçekleştirdi.

Buca ve Bornova'da uyarı eylemleri

uyanarak bir açıklama gerçekleştirdi.

Ege İşçi Birliği eylemi sosyal medya hesaplarından duyurdu ve şunları dedi: "Ya sözleşme masası ya da grev halayı!

Bu sabah Bornova belediyesi işçileri toplu sözleşmede talepleri için üç saat iş bırakarak belediye başkanı ve SODEMSEN'i uyararak bir açıklama gerçekleştirdi.

Açıklamada SODEMSEN'e ve Bornova belediye başkanına çağrı yapıldı "biz sözleşmeyi masada imzalamaya varız yoksa greve hazırız" mesajı verildi.

Bizler CHP'li belediyelerde işçilerin karşısına oturtulan SODEMSEN'in hangi amaçla kurulduğunu ve belediye işçisine ne dayattığını Kartal'da yaşanan sözleşme sürecinden bir kez daha gör-

dük. Kartal'da Genel merkez tarafından işçilere sormadan imzalanan sözleşme ile grev aşamasındaki tüm belediye işçilerine hem bir sınır çizilmeye çalışıldı hem de bir mesaj verildi. İzmir belediye işçileri CHP genel merkezi, SODEMSEN ve Genel İş genel merkezi tarafından sergilenmeye çalışılan oyunu bozacak güçtedir. Yeter ki örgütlü davranılsın, bütün belediye işçileri ortak hareket etsin taleplerinden vazgeçmesin."

KIZIL BAYRAK / İZMİR

Güvencesiz ve esnek çalışmanın adı:

“İşbaşı Uyum Programı”!

Orta Vadeli Program (OVP) ile uzun vadeli sömürü ve yüksek kârlar elde etmeyi hedefleyen sermaye sınıfının hamlelerinden biri de İşbaşı Uyum Programı'dır (İUP). ALO 170 ve İŞKUR'un internet portalı üzerinden başvuru yapılan program, İŞKUR ile MEB ortaklığıyla yürütülecek.

İŞKUR'un açıklamasında, istihdamı arttırmak için programın dezavantajlı kesimler için planlandığı iddia edildi. Buna göre öncelikle uzun süreli işsizler, kadınlar, engelliler, eski hükümlüler programdan yararlanacak.

Programın kapsamına ve çalışma alanlarına bakıldığında, sermayenin İUP ile “sizi daha az paraya daha çok sömüreceğiz” dediği rahatlıkla anlaşılıyor. Öte yandan, söz konusu program “işçiyi ihtiyaç dahilinde çağırıp ihtiyaç yoksa eve yollayacağız” anlamına gelen güvencesiz çalışmayı renkli bir ambalajla sunuyor.

Sarayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, “müjde” diye sunulan programı şöyle açıklıyor:

“En son, model olarak ilk kez uygulamaya alınan ‘İşgücü Uyum Programı’ adında yeni bir sistemi açıkladık. Özellikle ev hayatı ile iş hayatını uyumlaştırmada sıkıntı yaşayan vatandaşlarımıza yönelik, kendilerini çalışma hayatına katmayı hedefleyen, niteliği itibarıyla tarihimizde ilk kez uygulanan bir modeli hayata geçirdik. Böylece, üniversite öğrencileri esnek ve part-time çalışabileceklerdir. Çalışma hayatını bu ve benzeri yeni uygulamalar-

la desteklemeye devam edeceğiz. İşçinin de işverenin de yatırımcının da kazandığı, herkesin hakkını aldığı adil bir sistem hepimizin ortak arzusudur.”

Kullan at çalışmanın yaygınlaştırılması ve yasal zemine kavuşması mı mı adil bir sistem olacak?

İnsanları haftanın belli günleri işe gönderip çalıştığı gün kadar ücret (buna harçlık demek daha uygun) verilmesi, ihtiyaca göre gel-git belirsizliğinde bırakılması neyin müjdesi, kimin adaleti?

2024 yılı için verilecek günlük para 566,73 TL olarak belirlenmiş. Programa göre çalışma günü üzerinden maaş ödenecek. Bu durumda bir kişiye ödenecek ortalama “haçlığın” aylık 6 bin 800 TL olacağı hesaplanıyor. Prim de çalıştığı gün kadar yatırılıyor. Program süresinin ise en fazla 10 ay olacağı, kişinin 140 fiili

işgünü çalışabileceği de önden belirlenen kriterlerden.

İşçilere bu ücretin yetmeyeceğini o kadar iyi biliyorlar ki isteyen ikinci işte çalışabileceğini, bunu engellemeyeceklerini de söylemekten utanmıyorlar. Söylemekten utanmadıkları bir diğer yalan ise kadınların önünü açmaya dönük bir hedefle davrandıklarını iddia etmeleridir.

Kadın işçiler, mevcut çalışma düzeninde çalışma yaşamının ağır yükünden ve zorluklarından fazlasıyla pay alıyor, bu durum olduğu gibi İUP ile devam ettirilecek. Güvencesiz ve düşük ücretin de düşüğü anlamına gelen İUP'te kadınlara “öncelik” verilmesinin nedeni sözde “ek gelir” imkanı sağlamak. Oysa ki bu vahşi sömürü koşullarını kadınlara daha kolay kabul ettirebileceklerini varsayıyorlar. Ayrıca çocuk bakımını, evdeki işleri hatırlar-

latarak yarı zamanlı çalışmayı, haftanın bazı günlerinde çalışmayı kadınlara lütfmuş gibi pazarlıyorlar.

Sermaye sınıfının kimi zorlanmaları aşması, krizleri kolay atlattığı için her türlü imkanı sunan devlet, krizin yükünü olduğu gibi işçi ve emekçilerin üzerine yıkıyor. Saray rejimi-Mehmet Şimşek icraatı olan OVP de onun kapsamındaki İUP de emekçilerin üzerindeki sömürüyü daha da derinleştirmeyi hedefliyor. OVP'yi de İUP'i de püskürtmek istiyorsak önümüze sürülenin olanak değil zincirleri bedenimizi saran bir kölelik olduğunu anlamalı ve anlatmalıyız. AKP-MHP rejimine ve bize dayattığı İUP'e, OVP'ye ve sermayenin hak gasplarına karşı gücümüzü birleştirerek mücadeleyi yükseltmeliyiz.

Z. İNANÇ

KARTAL VE ATAŞEHİR GREVLERİNİN DERSLERİYLE...

Kartal Belediyesi işçilerinin grevinin işçilerin iradesini hiçe sayarak Genel İş Genel Merkez tarafından imzalanmasının ardından bugün (6 Kasım) greve çıkan Ataşehir işçilerinin grevi de genel merkezin ihanetiyle sonuçlandı. Kartal'da olduğu gibi yine Genel Merkez müdahalesiyle sözleşme imzalandı. Ataşehir Belediyesi dış temizlik ve fen işleri işçileri, bu satış sözleşmesini tanımıyor, halen direnmeye devam ediyor.

Geçtiğimiz hafta Kartal Belediyesi dış temizlik işçileri de satış sözleşmesinin tanımamış, 2 günlük fiili grev gerçekleştirmişti. Yanısıra Anadolu yakasının 4 şubesi Kartal işçilerinin fiili direnişine

“Grev” iradesini büyütelim!

destek olmak amacıyla süresiz iş bırakma kararı almıştı. Ancak sonra verilen bir takım vaatler üzerinden kartalda örgütlü olan 4 No'lu Şube sözleşmeyi kabul etti... Ve böylece 4 şubenin ortak olarak yapacağı süresiz iş bırakma eylemi de ortada kalmış oldu.

Bu geri adımla, işte bugün gördüğümüz Ataşehir Belediyesi'ndeki yeni bir ihanetin taşları döşendi...

Kuşkusuz bu tablo şaşırtıcı değil. Zira bu tablonun yaşanmasında sendika yönetimlerinin CHP belediyeleriyle kurdukları ilişki yatmaktadır. Oysa ki, CHP yönetimlerinin işçilerin karşısına SO-

DEMSEN adı altında işveren sendikasıyla çıkmasının da gösterdiği gibi belediyelerde çıkarları farklı olan iki sınıf karşı karşıya gelmektedir. Bir yanda belediye işçileri, diğer yanda işveren sendikası kılıfına bürünmüş CHP yönetimleri. Bu mücadelede sendikal bürokrasi tercihini işveren tarafında kullanmakta ve insanca yaşanabilir bir ücret isteyen belediye işçilerinin karşısında konumlanmaktadır.

Genel-İş Genel Merkezi'nin ihanetine, alt kademe sendika bürokratlarının geri adımlarına rağmen, önümüzdeki günlerde greve çıkacak belediye işçileri kazanmak istiyorsa, Kartal ve Ataşehir

süreçlerinden dersler çıkartarak "sınıfa karşı sınıf" bakışıyla hareket etmelidir.

Genel-İş yönetimlerine tepkiye ve sürecin yarattığı moral bozukluğuna rağmen, kazanmanın anahtarı belediye işçilerinin tabandan birlikteliğini ve fiili meşru mücadelesini örgütlemekten geçiyor. Bunun için grev hazırlığındaki değişik belediyelere bağlı işçiler arasında bir koordinasyon kurulmalı, SODEMSEN dayatmalarına ve Genel Merkezi'nin buna çanak tutan oyunlarına tüm belediye işçileri “sınıfa karşı sınıf” şiarı ile hep beraber karşı çıkmalıdır.

Öteki durumda Kartal ve Ataşehir'de yaşananların diğer belediyelerde yaşanılacağı aşikardır.

EMEĞİN KURTULUŞU

Demokrasi mücadelesi ve Kürt sorunu-1

H. Fırat

Burada ilk bölümünü sunduğumuz “Demokrasi mücadelesi ve Kürt sorunu” başlıklı beş bölümlük metin, 2005 yılında yapılmış çok daha kapsamlı bir inceleme ve eleştirinin alt bir başlığını oluşturmaktadır. Son gelişmelerin devrimci bir bakış açısıyla anlaşılmasına önemli bir katkı sağlayacağı inancıyla metni bölümler halinde okura yeniden sunuyoruz...

Kürt sorunundaki son gelişmeleri ele alan önceki iki bölümde (Kızıl Bayrak, 34. ve 36. sayılar), İmralı teslimiyetinin yarattığı uygun koşullara rağmen Türk burjuvazisinin/devletin Kürt sorununda reform yapma konusundaki yeteneksizliği ortaya konulmuş ve buna ilişkin değerlendirmeler şu sonuca bağlanmıştı: “Bütün bunlarla gelmek istediğimiz nokta şurasıdır: 80 yıldır uğraştırılan ve son 20 yıldan beridir de adeta bunaltılan Kürt sorunu konusunda burjuva sınıf düzeninin herhangi bir çözümü yoktur. Çözüm bir yana sorunu bir dönem için yumuşatıp yatıştırarak sınırlı bir reform yeteneği bile yoktur. Reforme etmek yeteneği de bir yana, sorunun varlığından söz etmenin bile hala geniş bir mutabakat halinde ihanetle damgalanabildiği bir burjuva sınıf düzeni gerçeği var orta yerde.

“Bu katı gerçeğin kendisi İmralı çizgisinin iflasını da belgelemektedir aynı zamanda. İmralı çizgisi tüm umudunu kurulu düzenle en geri nokta üzerinden bir uzlaşmaya ve bu temelde onunla barışıp bütünleşmeye bağlamıştı. Burada özetlediğimiz tablo bu kadarının bile olanaklı olmadığını; İmralı teslimiyeti üzerinden atılan büyük geri adımlara rağmen düzenin Kürtlere kırıntı düzeyinde tavizlere bile yanaşmadığını; egemen ulusun tüm siyasal ayrıcalıklarının olduğu gibi korumak istediğini ortaya koymaktadır. Öte yandan İmralı çizgisi, yaptığı yeni açılımların Türk ve Kürt halklarını birbirine yakınlaştıracığını, tarihsel olarak iç içe yaşamış ve halklar arasındaki ilişkileri yeni bir düzeye çıkaracağını ve daha güçlü bir biçimde geleceğe taşıyacağını iddia etmişti. Oysa bugün iki halkın ilişkisi tarihlerinde örneği görülmemiş türden tehlikelerle yüzyüzedir ve bunun tek nedeni o değilse bile İmralı teslimiyetinin de bu sonuçta hayli önemli bir payı vardır.” (Kızıl Bayrak, sayı: 36, 10 Eylül 2005)

Burada özetlenen sonuçlara yine Kürt sorunundaki yeni gelişmelerin ışığında daha yakından bakalım.

DÜZENLE BARIŞMA ÇİZGİSİ

Kürt sorununu kurulu düzenle uzlaşarak ve bu uzlaşmanın sağlayacağı yeni siyasal temel üzerinde aynı düzenle bütünleşerek çözmek çizgisi, Kürt hareketinin gündemine “siyasal çözüm” arayışı adı altında daha ‘90’lı yılların başında girdi ve zamanla hareketi fiilen belirleyen esas strateji haline geldi. Bu, PKK’nin devrimci amaç ve hedeflerinden gerçekte esası yönünden daha İmralı öncesinde koştığı anlamına gelir. Fakat yine de o aşamada buna henüz açık bir ifade kazandırılmamış, yeni reformist çizgi geçmişten miras devrimci-demokratik görüş ve söylemler resmen terkedilmeden adım adım geliştirilmiş, zamanla da egemen hale getirilmiştir.

Abdullah Öcalan’ın yakalanmasını izleyen yeni İmralı çizgisi, çatışan güçler arası uzlaşma arayışına dayalı çizgiden tek taraflı teslimiyete geçişte anlamını buldu. Teslimiyetin özü ve esası kişisel davranışta değil fakat hareket adına ortaya konulan yeni ideolojik-politik çizgi-

deydi. Bu yeni çizginin temel mantığını ve niteliğini, dünya görüşü ve değerler sistemi alanında olduğu kadar program ve stratejide de, emperyalist dünya sistemiyle ve kurulu kapitalist düzenle çelişen ve çatışan herşeyin köklü bir biçimde terkedilmesi oluşturuyordu. Bu kapsamlı bir dünya görüşü değişimi anlamına geliyordu. Böylece Kürt sorununda o güne kadar izlenegelen uzlaşma çizgisi de kurulu düzenle barışıp bütünleşmeye dayalı daha genel bir ideolojik çerçeveye oturtuluyordu.

Çizginin mimarı Abdullah Öcalan, düzenin ve devletin hassasiyet gösterdiği tüm alan ve sorunlarda bu hassasiyetlere gereğince karşılık verildiği ölçüde, dolayısıyla bunun gerektirdiği köklü ideolojik-politik açılımlar yapıldığı takdirde, Kürt sorununda çözümün de kolaylaşacağını ve gerçekleşeceğini (devletin de tüm bunlara karşılık vererek “büyüklüğünü” göstereceğini!) Kürt hareketine empoze etmeye çalıştı ve çok da zorlanmadan kısa sürede bunu başardı.

Abdullah Öcalan’ın kurulu düzenin ve onun beklisi olarak devletin güvenini kazanmak üzere attığı adımların başında, düzenle barışıp bütünleşme çizgisinin

olmaza olmaz koşulu olarak, Kürt hareketinin devrimci düşünce ve amaçlarla her türlü bağını koparıp atmak geliyordu. Bu, emperyalist dünya sistemi ve kapitalist toplum düzeni onaylanarak, dahası demokratik düzen ve demokratik uygarlık ideolojik söylemi içinde yüceltilerek yapıldı. Belki de yapılanlar içinde en kolay olanıydı bu. Zira PKK’nin temsil ettiği Kürt hareketi ulusal nitelikte bir hareketti; gerçek varlık nedeni ve dolayısıyla asıl amacı hiç de yeni bir toplum düzeni kurmak değil, fakat o güne dek varlığı bile inkar edilen ezilen bir ulusun ulusal baskı ve kölelikten kurtuluşunu sağlamaktı. Devrimci ideoloji ve politika bunun için bir imkan ve araç olarak ele alınmış, ondan ancak bu sınırlar içinde yararlanılmış, bunun yararı da zamanında fazlasıyla görülmüştü. Nitekim Kürt hareketi tarihinin en büyük atılımını tam da devrimci düşünce ve onun ürünü politika çizgisinde hareket etme yolunu tuttuğu ölçüde yaşayabilmişti. Fakat dünyanın köklü bir biçimde değişen güç dengelerinin oluşturduğu yeni koşullar içinde, Marksizm referanslı devrimci ideoloji ulusal bir hareket için bu artık bir olanaktan çok aşılması gereken bir han-

dikap sayılıyordu. Daha ‘90’lı yıllardan itibaren gitgide genişleyen ve derinleşen bir çerçevede devrimci ideolojiyle varolan bağların adım adım terkedilmesi, bu handikaptan kurtulma istek ve yöneliminin bir ifadesi idi. İmralı ile birlikte bu kopuş artık cepheden gündeme getirildi, tüm kapsamıyla gerçekleştirildi ve olanaklı bütün sonuçlarına götürüldü.

Bununla yalnızca Türk burjuvazisine ve devletine de değil, en az bunun kadar, belki bundan da önemli bir amaç olarak, Türk burjuvazisini denetim altında tutan dünyanın emperyalist efendilerine de güven vermek isteniyordu. İlk İmralı savunmalarında bu kaygı belirgin bir biçimde önplandaydı. “Demokratik uygarlık”, “20. yüzyılın sonunda zafer kazanan demokratik sistem” üzerine tüm o ölçüsüz güzellmelerin, sosyalizmi “totalitarizm” türünden soğuk savaş kavramlarıyla anıp karalamaların dolaysız hedefi, dünyanın emperyalist efendileri idiler ve amaç onlara güven vermektir. Abdullah Öcalan devrimci geçmişin yükünden gelen her türlü “yanlış anlama”yı gidermek konusunda kararlıydı ve bu doğrultuda büyük bir gayret içindeydi.

Daha sonraki İmralı savunmalarında sisteme tam bağlılık bildiren bu çabalarını derinleştirdi. Marksizmin ve tarihsel materyalizmin geçersizliğini her adımda yineleyip durmayı, Avrupa modeli üzerinden yürürlükteki kapitalist sınıf düzeninin savunulması ile birleştirdi. AB, halen eleştiriye konu bazı kusurlar taşısına da, demokratik uygarlık çağının ve dolayısıyla ulaşılması gereken ideal toplum modelinin bugünden gerçekleşmiş örneği sayıldı. Bu arada ABD’ye de Ortadoğu’ya demokrasi ve refah getirme misyonu atfedildi, Afganistan’a ve Irak’a yapılmış askeri müdahaleler bunun ilk adımları olarak anıldı ve olumlandı.

Buraya kadar sıralananlar daha çok PKK’nin temsil ettiği Kürt hareketinin devrimci geçmişinden köklü bir biçimde kopuşuyla ilgilidir. PKK siyaset sahnesine düzen karşıtı küçük-burjuva devrimci-demokrat bir hareket olarak çıkmıştı. İmralı’da gerçekleştirilen köklü ideolojik değişimle birlikte düzen savunucusu liberal demokrat bir akım haline geldi. Fakat genel plandaki bu köklü konum ve kimlik değişimi, buna rağmen onun Türkiye’nin

kurulu düzeniyle bütünleşebilmesi için yeterli değildi. PKK ulusal bir hareketti ve Kürt sorunu onun varlık nedeniydi. Kendini tümünden ret ve inkâr etmedikçe bu amacından vazgeçemez, fakat yaşadığı değişimle tutarlı olmak için ve onun bir gereği olarak, izlediği ulusal programı yeni konumuna uyarlayabilirdi. Bu, işin aslında çoktan geride kalmış eski devrimci ulusal programdan Kürt sorununun reforme edilmesine dayalı bir yeni liberal ulusal programa geçiş demekti. Bununla tamamlanmadıkça öteki adımların kendi başına fazla bir anlamı kalmazdı. Abdullah Öcalan daha ilk İmralı savunmalarından itibaren bunun açık bilinciyle hareket etti.

Görünüşe göre asıl zorluk da bu alanda, Kürt hareketinin ulusal programının, bunun ifadesi amaç ve istemlerin düzenle barışmak hedefine uygun biçimde budanmasındaydı. Özgürlük ve eşitlik istemine dayalı bir programı, bunun ifadesi siyasal istemlerden arındırarak etnik alt kimlikte ifadesini bulan sınırlı bir dil ve kültürel özgürlük programına indirgemek, bu çerçevede yakın dönem Kürt tarihine de yeni bir yorum getirmek, Kürt ulusal bilincinin son birkaç onyıldık sağ-

ladığı büyük ilerleme düşünüldüğünde gerçekten kolay başarılacak iş değildi. Fakat örgütlü Kürt hareketi üzerindeki güçlü otoritesi ve denetimi sayesinde Abdullah Öcalan bunu da nispeten kolayca başardı. Kürtleri cumhuriyetin kurucu üyesi sayan ve sorunu bu cumhuriyetin demokratikleşmesi olarak ortaya koyan yaklaşım bunu özellikle kolaylaştırdı. Bu yaklaşıma göre Kürtler kurucusu oldukları mevcut cumhuriyeti (kurulu düzeni) benimsemeli, fakat onu kendi içinde demokratikleştirmeyi hedeflemeliydiler. Bunun demokratik cumhuriyet programı ve stratejik çizgisi olarak tanımlandığını ve sunulduğunu biliyoruz.

KISA ARA BİLANÇO

İmralı ile birlikte yaşanan köklü dönüşümün ve bunun ürünü yeni çizginin sonuçları aradan geçen altı yılın ardından bugün bütün açıklığı ile gözler önündedir. Türk burjuvazisi ve devletiyle ilişkiler cephesinde yaşananlar üzerine yeni bir şey söylememiz gereksizdir. Önceki iki bölümde bunun ayrıntılı bir dökümünü ve değerlendirmesini yapmış durumdayız ve sonuca ilişkin yargımızı da bu bölümün girişinde yinelemiş bulunuyoruz.

Kürt sorununun değil çözümüne yanaşmak, varlığını bile hala kabul etmeyen bir düzen gerçeği ile barış ve uzlaşma üzerine onca çabanın ardından yeniden gündeme gelen çatışmalı tablo, durumu en veciz bir biçimde zaten kendiliğinden özetlemektedir.

Dış cephede, emperyalist dünyayla ilişkiler alanında da durum farklı değildir. Dünyanın emperyalist efendilerine güven vermeye ve Türkiye’deki Kürt sorununun çözümüne katkılarını sağlamaya yönelik onca çabanın bugün ortada herhangi bir olumlu sonucu yoktur. Emperyalistlere güven vermek için olağanüstü çaba harcayanlar, onlar tarafından ısrarla “terörist” olarak damgalanmaktan buna rağmen kurtulamamışlardır. Kürt sorununun çözümüne yapıcı katkı sunmak bir yana, Abdullah Öcalan tarafından ideal demokrasinin modeli olarak sunulan AB ülkelerinde bugün halen Türkiye’de bile yapılamayan yapılabiliyor, Kürt basınının kapısına kilit vurulabiliyor. Ortadoğu’da demokrasinin yerleşmesinin ve refahın gelişmesinin sürükleyici dış dinamiği olarak sunulan ABD’nin ise sözünü bile etmiyoruz. Başta ABD olmak üzere bir bütün olarak emperyalist dünya, İmra-

lı ile birlikte Kürt hareketinin cepheden reddettiği Marksizmi adeta doğrulamak üzere elinden ne geliyorsa onu yapıyor, yıllardan beridir ve halen.

SINIFLAR GERÇEĞİNİ ATLAYAN LİBERAL STRATEJİ

İmralı teslimiyetiyle birlikte yaşanan temelli değişim, Kürt hareketinin devrimci döneminde formüle ettiği stratejinin tersyüz edilmesi anlamına geliyor. Devrimci stratejide emperyalistler ve sömürgeci burjuvazi düşman, dolayısıyla alt edilmesi gereken hedef güçlerdi. Yeni "demokratik cumhuriyet" çizgisinde ise emperyalistler çözüm etkenidir ve sömürgeci burjuvazi sınırlı bir Kürt reformu çerçevesinde birleşip bütünlüğüne gereken biricik muhatap güçtür. Eski stratejinin devrimci sınıf dinamikleri yeni stratejik çizgide ya artık tümüyle devre dışıdır (Türk işçileri ve emekçileri), ya da anayasal reformların gerçekleştirilmesi ve devletin uzlaşmaya zorlanması sınırları içinde kullanılması gereken bir kitle desteğinden ibarettir (genel olarak Kürt halkı). Ulusal sorun ile Kürt emekçilerinin sınıfsal çıkar ve özlemleri kategorik olarak birbirinden koparılmış, ikincisi tümünden bir yana bırakılmıştır. Devrime ve sosyalizme cepheden açılan ideolojik savaşın Kürt emekçileri için pratik anlamı ve sonucu bu olmuştur. Liberal bir ulusal burjuva program içinde emekçilere bundan daha öte bir rol zaten düşünülemezdi.

Demokratik cumhuriyet programı ve çizgisi herhangi bir sınıf tahliline ve dolayısıyla sınıf mevzilenmesi planına dayanmıyor. Çünkü Abdullah Öcalan'ın "yeni sistem"inde sınıflar tümünden reddedilse de sınıf ilişkilerine ve dolayısıyla mücadelelerine esasa ilişkin bir rol yüklenmiyor. Bu "yeni sistem"de tarihin akışı sınıf mücadeleleri ile değil fakat zihniyet mücadeleleri ile izah ediliyor. Türkiye'de demokrasi sorununun ve onun bir parçası olarak Kürt sorununun çözümüne de buradan bakılıyor. Bu bakış içinde demokrasinin gerici engeli ya da tersinden onu gerçekleştirme devrimci dinamiği olarak sınıflar yoktur. Hesaplar ve çözüm planları sınıf ilişkileri ve mücadeleleri eksenine değil fakat egemen zihniyetin alt edilmesi ve yerine yeni bir zihniyetin geçirilmesi umudu ve çabası üzerine oturuyor.

Kuşkusuz bu ne ideolojik naiflikten ve ne de sınıfsal körlükten dolayıdır. Tersine, burada açık bir sınıfsal mantığa oturan son derece bilinçli bir ideolojik tutum sözkonusudur. Demokrasi sorunu ve mücadelesini sınıf ilişkileri ve mücadeleleri olgusundan koparan tutumun gerisinde, Kürt hareketini devrimden ve devrimci sınıf mücadelesinden koparan,

Kürt sorununun çözümünü Türk burjuvazisiyle yakalanacak bir uzlaşma zemininde ele alan, bu temel üzerinde onunla barışıp bütünlüşmeyi stratejik temel kaygı haline getiren o aynı bütünsel yaklaşım vardır.

Hiç değilse resmi söylem planında henüz devrim kampında görüldüğü bir dönemde Abdullah Öcalan, Kürt sorununu Türk devletiyle de Türk halkıyla da çözmeye hazırım diyordu. Bu düzenle barışmaya da düzeni aşmaya da (devrime de) varım anlamına geliyordu. Şimdi artık bu söylenmiyor, söylenemiyor; çünkü devrim, devrim hedefine dayalı sınıf mücadelesi, "yeni sistem"in mantığı içinde kategorik olarak reddedilmiş bulunuyor. Türk burjuvazisi ve devleti Kürt sorununda çözümün de çözümsüzlüğün de artık alternatifsiz muhatapı durumundadır Abdullah Öcalan için. Kitaplarında tüm çabasını Türk burjuvazisiyle/devletiyle varılacak bir çözüm üzerinde yoğunlaştırıyor, tüm argümanlarını ve kanıtlarını bu doğrultuda kullanıyor. Bunun karşısına ise çözümsüzlük, kaos, karmaşa, yıkım, halkların boğazlaşması, emperyalistlere alet olma türünden felaket senaryolarını koyuyor. Bunların kendisini gerisin geri burjuvaziyi sınırlı bir çözüme olsun razı etmenin argümanları olarak kullanıyor. Fakat tam da bu yaklaşım, Kürt sorununda devrimci çözüm alternatiflerini kategorik olarak dışlayan bu tek yanlı liberal burjuva tutum, burjuva düzenin çözümsüzlükte ayak diremesi durumunda, ki

mevcut durum halen budur, bu çözümsüzlüğün olduğu kadar bunun ürünü her türden olumsuz gelişmenin de dolaysız sorumluluğunu peşinen üstlenmek anlamına geliyor.

DEMOKRASİ SORUNU VE "KÜRT REFORMU"

Abdullah Öcalan, zihniyet değişimi mücadelesinin bir gereği olarak, savunma kitaplarında burjuvazi adına Türkiye'yi yönetenleri ikna etmek için olağanüstü bir çaba harcıyor. Bunun için bir yandan korkulara, öte yandan emperyal heveslere hitap ediyor. İlki kapsamında Güney Kürdistan'daki gelişmeler, bununla bağlantılı olarak ABD ve İsrail'in Kürt politikası, bunun Türk burjuvazisi için yaratacağı göğüslenmesi zor sıkıntılar işleniyor (ve bu dikkate değer bir başarıyla da yapılıyor). İkincisi kapsamında ise Kürt sorununu çözmüş ve böylece Kürtlerin desteğini arkasına almış bir Türkiye'nin tüm öteki sorunlarını kolayca çözeceği, AB'ye engelsizce girmekle kalmayıp Ortadoğu ve İç Asya'da da lider ülke olarak sivrileceği fikri işleniyor.

Bu iki yönlü çabanın yöneldiği ortak amaç, Türk burjuvazisini sınırlı bir Kürt reformuna ikna etmektir. Abdullah Öcalan sosyalizme karşıtlık içinde ve ona bir alternatif olarak demokrasinin bolca sözünü etse de, Türkiye özgüline indiğinde genel bir demokrasi reformundan çok salt bir Kürt reformu üzerinde durmaktadır. Ona göre Türkiye'nin AB reform-

ları kapsamında bir "demokratikleşme hamlesi" zaten vardır; fakat o bunu bir Kürt reformuyla birleştiremediği için bu hamle boşa çıkmakta, umulan yararları sağlayamamakta ve istenilen sonuçları yaratamamaktadır.

Gerçekle ilgisi olmayan bu iddianın gerisinde, gerçekte Kürt sorunu ile Türkiye'nin genel demokrasi sorununu birbirinden koparmak vardır. Bu, imralı çizgisinin Kürt halkının özgürlük mücadelesini sakatladığı, onu gerçek toplumsal müttefiklerinden kopardığı en temel noktalardan biridir. Demokratik cumhuriyet stratejisi, ısrarla yinelenen genel iddianın aksine, Kürt sorununu Türkiye'nin genel demokrasi sorunundan koparmaktadır. Demokrasi sorununu sınıf ilişkileri ve mücadelesi içinde ortaya koymaktan kaçınmanın, bu çerçevede sınıfsal dinamikleri belirgin bir tutumla dışlamanın, Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinin ve onların bir parçası olarak Kürt emekçilerinin sınıfsal nitelikteki temel demokratik istemlerini suskunlukla geçiştirmenin gerisinde bu var. Kürt halkının ulusal demokratik istemleri ile Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerin temel demokratik istemleri ve özlemleri arasında açık bir bağ kurmanın, bunları aynı bütünsel demokrasi mücadelesinin ayrılmaz öğeleri olarak ele almaktan kaçınmanın gerisinde de bu var.

(Devam edecek...)

(KIZIL BAYRAK, 2005/35, 24 EYLÜL 2005)

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi 107. yılında...

Ekim Devrimi ve ulusal kurtuluş hareketleri

A. Eren

“Saf” bir toplumsal devrim bekleyen kimsenin ömrü, bunu görmeye yetmeyecektir. Böylesi, gerçek bir devrimin ne olduğunu hiç anlamayan sözde devrimci-dir.” (Lenin)

“Lenin için ‘ezilen uluslar’ sorunu, hiç de ‘Rusya işçi sınıfının maddi eksiklerini kapatmak’, yani bu alanda işçi sınıfına yeni müttefikler bulmak, yani ‘ittifaklar sorunu’ değildir. Proletarya enternasyonalizmine sıkı sıkıya bağlı tutarlı bir marksist olarak Lenin için sorun, her türden ulusal baskıya, eşitsizliğe ve ayrıcalığa karşı olmaktır. Bir ulusun, kendi istek ve iradesinin çiğnenerek bir başka ulusal siyasal bünye içinde zora dayalı olarak tutulmasını reddetmektir. Dolayısıyla ezilen bir ulusun kendi kaderini tayin etme hakkını açık, net ve kararlı bir tutumla savunmaktır.” (Marksizm ve sosyal-şovenizm 3, H. Fırat, www.tkip.org)

Bu alıntı “Marksizm ve sosyal-şovenizm” başlıklı altı bölümden oluşan makalelerin üçüncü bölümünden alınmıştır. Lenin’in başından itibaren ulusal sorun ve sömürgelerin kurtuluşu sorununa hangi teorik zemin ve politik perspektiften yaklaştığını ve Ekim Devrimi’nin başarısının sırrını ortaya koymaktadır. Ve Rusya gibi çok uluslu bir ülkede, işçi sınıfı ve köylülük arasında Çarlık rejimine karşı ortak mücadele zemininde birliği oluşturmak da ulusal soruna doğru yaklaşım-la yakından bağlantılıdır.

Çarlık İmparatorluğu bünyesinde geniş topraklara dağılmış yüzden fazla ulus ve ulusal azınlık vardı. Böyle bir ülkede ulusal sorunu çözmek doğrudan devrimin başarısıyla ilintiliydi. Rusya’da proletarya ağırlıklı olarak Rus iken, köylü kitleleri önemli ölçüde başka milliyetlere mensuptu. Çarlık Rusya’sında yaklaşık 60 milyon Rus ve 75 milyon diğer milliyetlerden insan yaşıyordu. Devrimin ilk görevi, iki milyonu aşkın Rus proleterleri ile diğer milliyetlere mensup milyonlarca köylü arasında bir birlik yaratmaktı.

ULUSAL SORUN VE “ÜLKE SINIRLARI”

Proletarya iktidarı koşullarında da ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesinin savunulmasına, Bolşevikler içinde “ülke sınırları” gerekçesiyle tepki gösterenlerin sayısı hiç de az değildir. Bu eğilime karşı Lenin bugün de güncelliğini

koruyan ikirciksiz bir tutum almıştır:

“Bize Rusya’nın parçalanacağı, tek tek cumhuriyetlere bölüneceği söyleniyor. Ancak bundan endişe etmemize gerek yok. Ne kadar bağımsız cumhuriyet olursa olsun, bundan korkmayacağız. Bizim için önemli olan devlet sınırlarının hangi noktada olduğu değil, tüm ulusların burjuvazisine karşı mücadele için tüm ulusların emekçileri arasındaki birlikteliğin korunmasıdır...”

“Burjuvazi utanç verici, aşağılık bir kavga başlatabilir ve sınırlar üzerinde pazarlık yapabilir, ancak tüm ülkelerin ve tüm ulusların işçileri böyle utanç verici şeyler yüzünden bölünmeyecektir... Bu birliktelik anlaşmalara değil, sömürülenlerin sömürenlere karşı dayanışmasına dayanmaktadır...” (Lenin, Werke 26, s.339)

Bu bakış açısı büyük bir önem taşıyordu. Zira savaşlar ve şiddet yoluyla yaratılan devlet sınırlarının ulusal sorunun çözümü için çıkış noktası alınması, Otto Bauer ve Renner gibi Avusturyalı kültürel otonomi savunucuları tarafından propaganda ediliyordu.

EKİM DEVRİMİ YOL GÖSTERİYOR!

Ulusal kurtuluş hareketleri Ekim Devrimi’i ile birlikte ve sonrasında muazzam bir yükseliş gösterdi. Birçok sömürge ve bağımlı ülkede en ileri güçler komünist

partiler kurdular. Asya’daki köylü hareketleri içinde olası bir siyasi biçim olarak Sovyetler fikri kurtuluş yolu olarak etkili olmaya başladı.

Lenin, 1905-1907 Rus Devrimi’nin tarihsel rolünü değerlendirirken, iktidara gelen işçi sınıfının, sömürge ya da yarı-sömürge olarak köleleştirilmiş halkların ulusal kurtuluş hareketlerine önemli bir devrimci enerji kazandıracığına dikkat çekmişti. Emperyalizm tahliliyle de dünya sosyalist devriminin temel bir önkoşulu olarak bu ortak cephenin teorik temellerini açıklığa kavuşturdu.

Bu noktada Marx ve Engels’in bu soruna yaklaşımına da değinerek bazı temel olguların altını çizmek gerekiyor.

Birincisi, Marx ve Engels ileri kapitalist ülkelerdeki sosyalist devrimin sömürge sisteminin çöküşüne yol açacağına ve proletaryanın zaferinin aynı zamanda tüm ezilen uluslar için bir kurtuluş ateşi olacağına işaret etmişlerdi. (Marx-Engels, Polonya üzerine konuşmalar, Werke, Cilt 4, s.16)

İkinci olarak, uluslararası işçi sınıfının İrlanda’daki gibi ulusal kurtuluş hareketlerini aktif olarak desteklemesi gerektiğini vurgulamışlardı. Bu bağlamda, Marx’ın İrlanda sorununun çözümünü yalnızca İngiltere’deki sosyalist devrimin bir sonucu olarak görmediği, aynı zamanda İngiliz sömürge yönetiminden

kurtuluşunun İngiliz proletaryasının toplumsal kurtuluşunun bir önkoşulu olarak gördüğü düşüncesi önemlidir.

Marx, Engels’e 10 Aralık 1869’da yazdığı mektupta, “Uzun zamandır İrlanda rejiminin İngiliz işçi sınıfı tarafından yıkılacağı olasılığına inandım” diyor ve şöyle devam ediyordu: “Daha yoğun bir çalışma şimdi beni tam tersine ikna etti. İngiliz işçi sınıfı, İrlanda’dan kurtulmadıkça, asla bir şey başaramayacaktır. Eğer bu gerçekleşmezse, İngiliz işçi sınıfı ideolojik ve siyasi olarak İrlandalı sınıf yoldaşlarına karşı burjuvazinin yanında yer almaya devam edecektir.”

Üçüncü olarak, Marx ve Engels, sosyalist devrimin zaferinin, kapitalist üretim koşullarının henüz yeşermediği geri kalmış toplumlara bu süreci atlama olanağını yaratabileceği olasılığına da işaret etmişlerdi:

“... bu ülkelerin de sosyalizme ulaşmadan önce hangi sosyal ve siyasi aşamalardan geçmeleri gerekeceği konusunda bugün ancak boş hipotezler ileri sürebileceğimize inanıyorum. Kesin olan tek bir şey var: muzaffer proletarya, kendi zaferini zaafa uğratmadan hiçbir yabancı halka herhangi bir mutluluğu dayatamaz.” (Engels, Kautsky’e Mektup, 12 Aralık 1882, Marx-Engels, Werke, Cilt 35, s.358)

Marx ve Engels Rus “mir”ini / ko-

müna köy mülkiyetini tahlil ederken de benzer bir düşünce ileri sürmüşlerdi.

Nitekim Ekim Devrimi, Çarlık imparatorluğunun sömürgeci boyunduruğu altında ezilen “mazlum halklar”ın ulusal kurtuluşlarına yol açtı ve toplumsal kurtuluşlarının yolunu gösterdi. Devrimci işçi sınıfı ile ulusal kurtuluş hareketinin uluslararası planda birliğinin gerçekleşmesine büyük bir itici güç sağladı. Böylece, bu halkların kapitalist gelişme aşamasını atlayarak, yani kapitalist toplumsal aşamanın yıkıcılığını yaşamadan sosyalizme geçişi sorunu artık pratik bir çözüm perspektifine kavuşmuş oluyordu.

Lenin, “Rus köylüleri ve işçilerinin feodalizmin kalıntılarına ve kapitalizme karşı mücadelede birliğini sağlamak” kadar, Sovyetler Birliği ile ağırlıklı olarak köylü nüfusa sahip geri kalmış ülkeler arasında bir ittifak yaratmanın mümkün olduğunu sürekli vurgulamıştır. Kızıl Ekim’in zaferinin üzerinden geçen iki yıllık deneyime dayanarak Lenin şu sonuca varmıştır:

“... sosyalist devrim sadece ve esas olarak her ülkenin devrimci proleterlerinin kendi burjuvazilerine karşı mücadelesi olmayacak, hayır, emperyalizm tarafından ezilen tüm sömürgelerin ve ülkelerin, tüm bağımlı ülkelerin uluslararası emperyalizme karşı mücadelesi olacaktır.” (Lenin, Doğu Halkları Komünist Örgütleri II. Tüm Rusya Kongresi’nde yapılan konuşma, 22 Kasım 1919, Cilt 39, s.147)

Öte yandan Lenin, sömürge ülkelerdeki emekçi kitlelerin büyük çoğunluğunun kapitalist fabrikaların okullarında eğitim görmüş işçiler olmadığına, dünya devriminin farklı hareketlerinin ittifakının temelini oluşturabilmek için aşılması gereken zorluklara da işaret ediyordu. Doğu Halkları Komünist Örgütleri İkinci Tüm Rusya Kongresi’nde yaptığı konuşmada şu uyarıyı yapıyordu:

“Burada önünüze, tüm dünya komünistlerinin daha önce hiç karşılaşmadığı bir görev çıkmaktadır: Genel komünist teori ve pratiğe dayanarak, bu teori ve pratiği Avrupa ülkelerinde var olmayan özgül koşullara, nüfusun ana kitlesinin köylüler olduğu ve mücadelenin sermayeye karşı değil ortaçağ kalıntılarına karşı yürütüleceği koşullara uyarlayarak nasıl uygulayacağınızı bilmelisiniz.”

Dünya devriminin çok uzun yıllar alacağı ve yoğun, sabırlı ve çok yönlü bir çabayı gerektirdiği açıktı. Komünizme ilerleyişin tüm ezilen sömürge halklarının emekçi kitlelerinin destek ve katılımı olmadan başarılamayacağı bilinmeliydi.

Komünist Enternasyonal’in 1920 yılındaki İkinci Kongresi de, dünya devriminin iki büyük hareketinin birliğine/ ittifakına ilişkin tüm karmaşık sorunların

olağanüstü önemde tartışılmasına sahne oldu. Lenin bu kongreye ulusal mücadele ve sömürge sorunu üzerine tezler taslağı sundu. İşçi sınıfı hareketi tarihinde ilk kez sömürgelerin kurtuluşu sorunu bu denli açık ve net bir perspektifle ele alınıyordu. Lenin’in ezilen ulusların kurtuluş mücadelesine büyük bir önem vermesi ve açık destek sunması, dönemin ulusal kurtuluş hareketlerinin saflarında büyük bir coşku yaratmıştı.

“UYGARLIK” MİSYONERLERİ!

Bastille’in ele geçirilmesinin 100. yıldönümünde, yani 14 Temmuz 1889’da, yirmi ülkeden delegeler Uluslararası Sosyalist Kongre için Paris’te bir araya geldiler. Bu kongrede II. Enternasyonal kuruldu. Sömürgecilik sorunu üzerine ilk ayrıntılı tartışma 1900’deki 5. Kongre’de gerçekleşti. Kongre bu sorunda alınacak tutuma ilişkin şu açıklamayı yaptı:

“Örgütlü proletarya, kapitalist sömürgeci yayılmayla mücadele etmek, burjuva sınıfının sömürgeci politikasını mahkum etmek ve onursuz ve acımasız kapitalizmin ağırlıklılığının insafına kalmış dünyanın her yerinde meydana gelen adaletsizlikleri ve zulümleri her koşulda ve tüm gücüyle lanetlemek için elindeki tüm araçları kullanacaktır.”

Bir sonraki Amsterdam Kongresi’nde bu enternasyonalist tutuma ilk saldırılar yaşandı. Hollandalı Henri van Kol tarafından hazırlanan bir raporda, “sömürgelerin ... gelecek yüzyıllar boyunca var olmaya devam edeceği”, çünkü çoğu durumda “kendi kendini yönetmeye alışkın olmayan ve yüzyıllarca süren vesayet nedeniyle zayıflayan eski sömürgelerden kolayca vazgeçilemeyeceği ve sefalet düşecekleri” belirtiliyordu. Rapor şöyle devam ediyordu: “İşçi sınıfının zaferi ve kurtuluşundan sonra ortaya çıkacak yeni ihtiyaçlar, geleceğin sosyalist düzeninde bile sömürgeleri gerekli kılacaktır.”

1907’de Stuttgart’ta gerçekleştirilen bir sonraki kongrede ise kamuoyuna açık bir tartışma yapıldı. SPD temsilcileri Eduard Bernstein ve Eduard David ile Hollandalı Henri van Kol’un da aralarında bulunduğu Sömürge Komisyonu’nun çoğunluğu, şu ifadelerin yer aldığı bir karar taslağı sundu:

“Bununla birlikte kongre, sosyalist bir rejim altında uygarlaştırıcı bir etkiye sahip olabilecek herhangi bir sömürge politikasını ilke olarak ve her zaman için reddetmez.”

Karl Kautsky ve Julian Marchlewski gibi İkinci Enternasyonal’in bazı önde gelen isimleri bu önergeye karşı çıktılar. Yapılan ilk oylamada, komisyon çoğunluğunun önergesi çok az bir farkla reddedildi. 108 delege önergenin lehinde, 127 delege aleyhinde ve 10 delege de çekim-

ser oy kullandı. Sonuçta kongre, Georg Ledebour ve Julian Marchlewski’nin de aralarında bulunduğu azınlık tarafından hazırlanan Sömürge Sorunu Komisyonu önergesini bir çekimsiz oyla kabul etti. Bu oportünist uzlaşmanın nedeni, Sosyalist Enternasyonal’in gerçekte kendi içinde derin bir şekilde bölünmüş olmasına rağmen, dış dünyaya birleşik bir güç olduğu görünümü verilmek istenmesiydi. (Internationaler Sozialisten-Kongress zu Stuttgart, 18-24 August 1907, Berlin 1907, s.24)

Lenin daha sonra kongreye ilişkin notlarında bu taslağı “burjuva siyasetini, sömürge savaşlarını ve zulmünü meşurlaştırarak burjuva dünya görüşüne doğru açık bir geri çekilme” olarak mahkum etti. Stuttgart kongresindeki tartışmaların ışığında bakıldığında, bütün bu partilerin birinci emperyalist dünya savaşı sırasında kendi burjuva sınıflarının yanında saf tutmaları ve sömürge politikasını açıktan desteklemeleri şaşırtıcı değildi. Lenin bu açıdan işçi hareketi tarihinde ilk kez ikirciksiz bir tutum ortaya koymuş, gerçek bir kopuş yaratmıştı.

LENİN VE ULUSAL SORUN

Lenin ulusal sorunu soyut ve biçimsel ilkelere dayandırmamış, her zaman somut tarihsel durumu esas almış, ezilen ve sömürülen sınıfların çıkarlarını „ulusal çıkar“ kavramından ayırmış, ezilen ve ezen uluslar arasında net bir ayırım yapılması gerektiği üzerinde durmuştu. Bu bakış açısı, emperyalist burjuvazinin sahte eşitlik ve özgürlük demagojisiyle açık bir zıtlık içindeydi. Tüm uluslardan proleterlerin ve emekçi kitlelerin burjuvaziye ve toprak sahiplerine karşı mücadelede birliği en temel ilke olarak formüle edildi.

Lenin, Komünist Enternasyonal II. Kongresi’ne sunduğu tezlerde yeni dönemin temel çelişmesini şöyle tanımlıyordu:

“Dünyadaki siyasi durum şimdi proletarya diktatörlüğünü gündeme getirmiş bulunmaktadır ve dünya siyasetinin bütün olayları kaçınılmaz olarak tek bir merkezi noktada kesişmektedir: Bir yandan bütün ülkelerin ileri işçilerinin Sovyet hareketlerini, öte yandan Sovyetlerin dünya emperyalizmi üzerindeki zaferi olmadan kendileri için kurtuluş olmadığını acı deneyimlerle öğrenmiş olan sömürgelerin ve ezilen ulusların bütün ulusal kurtuluş hareketlerini kaçınılmaz olarak kendi çevresinde toplamış olan Rusya Sovyet Cumhuriyeti’ne karşı, dünya burjuvazisinin mücadelesi.” (Lenin, Ulusal sorun ve sömürgeler sorunu üzerine tezlerin ilk taslağı, Werke 31, s.133)

Kongre’de yapılan tartışmalar sonucunda, demokrasinin gelişimindeki en yüksek aşama olan Sovyet sisteminin ilkelere kapitalizm öncesi koşullara sahip

ülkelere uygulama ve köylü sovyetleri oluşturma kararı alındı. Sovyet devrimci iktidarının aktif ve doğrudan desteğinin, kapitalist gelişmeyi yaşamamış ülkelere sosyalizme geçiş süreci için yeni bir perspektif sunduğu ortadaydı.

Lenin tezlerinde ve ulusal soruna ilişkin tartışmalarında iki noktayı vurgulamıştır: Birincisi, gelişmekte olan komünist hareketin burjuva-demokratik hareketin içine çekilmemesi ve onunla birleşmemesine ilişkin ilkel tutumdur. Proleter hareketin bağımsızlığı -filiz haliyle bile- mutlaka korunmalıdır. İkincisi ise, sömürgelerde hala nesnel olarak ilerici bir içeriğe sahip olan burjuva-demokratik ulusal hareketle ittifak olanağıdır.

Aynı zamanda Lenin, sömürge ve yarı-sömürgelerin yerli burjuvazisinin saflarında daha net bir ayrışmanın altını çiziyordu. Bu ülkelerdeki sınıfsal konumlanma göz önüne alındığında, ulusal hareketlerin ve devrimlerin burjuva-demokratik karakterde olduğuna şüphe yoktu. Bununla birlikte, bu hareketlerin ilerici unsurlarını ayırmak için, “burjuva demokratik” hareket yerine “devrimci ulusal hareket” terimini kullanmayı doğru görmüştü:

“Bu terim değişikliğinin anlamı şudur ki, biz sömürge ülkelerin burjuva kurtuluş hareketlerini, ancak bu hareketler gerçekten devrimci oldukları taktirde, bu hareketlerin temsilcilerinin o ülkelerdeki köylülüğü ve sömürülen geniş kitleleri, devrimci bir ruhla örgütlememize engel olmadıkları taktirde desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz.”

Komünist Enternasyonal’in 1921 yılındaki III. Kongresi’nde Lenin, ezilen ve sömürge ulusların devrimci hareketinin “dikkate değer bir canlılıkla” büyüdüğünü ifade etmişti. Ocak 1922’de Moskova’da gerçekleştirilen Uzak Doğu Komünist ve Devrimci Örgütleri Birinci Kongresi’nin ulusal kurtuluş hareketine ilişkin değerlendirmesi de bunu doğruladı. Komünist Enternasyonal IV. Kongresi ise, sömürgeci boyunduruktan kurtulmak için mücadele eden ülkelere anti-emperyalist birleşik cephe fikrini geliştirdi. Kongre şu noktayı önemle vurguluyordu:

“Geniş emekçi kitleleri uluslararası proletarya ve Sovyet cumhuriyetleriyle ittifakin gerekliliği konusunda açıklığa kavuşturmak, antiemperyalist birleşik cephe taktiklerinin en önemli görevlerinden biridir.”

Bu bağlamda Lenin’in, dünya devriminin seyri ve uluslararası işçi hareketi ile ulusal kurtuluş hareketlerinin birleşmesinin olanakları konusunda, kapitalizmin aşılması olasılığı kadar, somut-tarihsel durumu, dünya ölçeğinde sosyo-ekonomik açıdan zayıf ülkeler ile

gelişmiş ülkelerdeki güç dengelerini dik-kate alarak hareket ettiğini vurgulamak gerekir. Lenin, ulusal sorun ve sömürge-ler sorununa ilişkin tez taslağında, pro-letarya diktatörlüğünün tek ülkede var olduğu 1920'deki durum ile, tüm dünya devrimci hareketinin birkaç gelişmiş ül-ke'deki işçi sınıfının siyasi gücüne dayana-naacağı ve sosyalizme geçiş için tarihsel olanakların önemli ölçüde genişleyeceği dünya devrim sürecinin gelecekteki aşama-sı arasındaki farka dikkat çekiyordu.

Lenin 1923'ten sonra bu soruna bir-kaç kez geri döndü ve sorunu her zaman dünya devrimi perspektifi, gelişmiş kapi-talist ülkeler ile sömürge ve bağımlı ülke-lerdeki devrimlerin karşılıklı ilişkisi içinde ele aldı. Son çalışmasında, mücadelenin sonucunun, dünya nüfusunun büyük çoğunluğunun giderek emperyalizmle daha derin çelişiklere düşeceği ve zorun-lu olarak sosyalizme yöneleceği gerçeği-ne bağlı olduğunun altını çizdi.

EKİM DEVRİMİ YOL GÖSTERİYOR!

Ekim Devrimi yeni bir çağı, proleter devrimler çağını başlatmıştır. Daha ön-keki devrimler bir sömürücü sınıfın yeri-ne bir diğerini geçirirken, Ekim Devrimi sınıfsız bir topluma geçiş aşaması olan sosyalist toplumsal düzeni kurmaya yön-elmiş, insanlık tarihinde ilk kez olarak ezilen ve sömürülen sınıf iktidarı kendi eline almayı başarmıştır.

Yanı sıra, devrimci dalgayı Batı'dan Doğu'ya taşıyan, sömürge devrimlerini ve bu devrimlerde proletaryanın hege-monyasının kurulmasını sağlayan bir çı-kış rolü oynamıştır. İşçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin sosyalizm perspektifiyle stratejik zeminde birliğini sağlamıştır.

Ekim Devrimi'nin bu temel önemde özelliği hala güncelliğini korumaktadır. Bugün de, ulusal kurtuluş mücadelesi-ne karşı işçi sınıfının devrimci enternas-yonalist tutumu geliştirilmeden, büyük Ekim Devrimi'nin sadece teorik değil pratik-politik yaklaşımı gözetilmeden, sermaye iktidarına karşı farklı uluslardan işçi sınıfının mücadele birliğini sağlamak mümkün değildir.

Ekim Devrimi'nin en önemli dersle-rinden biri, işçi sınıfının halkların kaynaş-masının önündeki tüm engelleri aşmak için kararlılıkla mücadele etmek zorunda olduğudur. Ülkemizde de, ulusal önyar-gıların ve burjuvazi tarafından körükle-nen ulusal nefretin üstesinden gelmek, günün en temel devrimci görevlerinden biridir.

İsviçre Basel'de kitlesel parti etkinliği

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 107., TKİP'nin kuruluşunun 26 yılı ve-silesiyle "Kriz, savaşa ve faşizme karşı devrim ve sosyalizm için... Devrimci sınıf, devrimci parti" şiarı ile Basel'de et-kinlik gerçekleştirildi.

20 Ekim Pazar günü kitlesel bir ka-tılımla gerçekleştirilen etkinlikte ilk olarak sinevizyon izlendi. Katılımcıların ilgiyle izlediği sinevizyon sonrasında saygı duruşu ve açılış konuşması yapıldı. Sinevizyonun ardından seminer kısmına geçildi. Sunumda bugünün dünyasına damgasını vuran temel önemdeki so-runlara işaret edildi ve şu şekilde sıralandı:

"Ekonomik kriz, büyüyen ekonomik ve sosyal sorunlar, emperyalist rekabet, hegemonya bunalımı ve yaygınlaşan bölgesel-yerel savaşlar, siyasal gericilik, son olarak da çeşitli biçimler içinde gelişen işçi sınıfı mücadeleleri ve halk ha-reketleri."

Emperyalist metropollerde yükselen faşist hareketin ulaştığı tehlikeli boyut-lara dikkat çekilen konuşmada, bu du-rum son zamanlarda Almanya, Fransa, Avusturya, Hollanda ve İtalya seçimleri üzerinden somutlandı. İrkçı-faşist par-tilerin bazı ülkelerde hükümet olacak kadar güçlenmesinin güncel nedenle-ri özetlendi. 20.yüzyılda kapitalizmin merkezi olan Avrupa'da faşizmi iktidara taşıyan koşulların bugün de mevcut ol-duğuna işaret edildi. Geline aşamada faşizmin aynı topraklarda bir kez daha insanlığın gündemine, bir tehdit ve teh-like olarak girmiş olduğu belirtildi.

Sunumun devamında, günümüz dünyasına damgasını vuran en yakıcı olgulardan birinin de savaşlar olduğu gerçeği dile getirildi. Bir dünya savaşı

tehlikesini yaratan gelişmeleri hege-monya krizi, artan militarizm ve çılgınlık düzeydeki silahlanma yarışı, çoğalan yer-el-bölgesel savaşlar şeklinde sıralandı. Dünyamızın, emperyalist savaş arenası olma potansiyeli taşıdığı belirtildi. Uk-rayna savaşıyla Avrupa'nın, barut fıçısı haline gelen Ortadoğu'nun ve gerilimin tırmandığı Asya-pasifik bölgesinin, em-peryalist rekabet ve hegemonya mü-cadelesinin öne çıkan sahneleri olduğu ifade edildi.

Sunumda dünya olaylarının ağırlık merkezini oluşturan Ortadoğu'nun tab-losu özetlendi. Uluslararası gündemin odağında bir kez daha oturmuş bulunan Filistin davası-direnışı, bunun sorunları ve emperyalist-Siyonist vahşet anlatıldı. Ortadoğu'daki en önemli sorunlardan birinin Kürt sorunu olduğu, Kürt halkı-nın bölgesel düzeydeki kazanımları ve bunların tehdit altında olduğu dile ge-tirildi.

Sunumda dünya ölçüsünde işçi sı-nıfı hareketinin ve halk ayaklanmalarının yeni bir tarihi evresinin başladığı, güncel gelişmeler üzerinden özetlendi. Dünyamızın çehresinin sadece bunalımlar ve savaşlarla karakterize edilmediği, tarihsel olarak devrimler dönemine de girildiği gerekçelendirildi. Devamında, hayatı ve zenginlikleri yaratan işçi sınıfı-nın da ayakta olduğu ama sol hareketin ana gövdesiyle bu sınıfı unuttuğu, daha-sı bu sınıfa olan inancını yitirdiği dile ge-tirildi. Türkiye sol hareketinin on yılları bulan bir evrimi ve bu evrimin sonucu olarak ortaya çıkan tablosuna değinildi. Bu tablo içinde görülen olgunun, sol ha-reketin, ana gövdesiyle tasfiyeciler süreç-ler içinde tükenerek tümünden reformist ve parlamenterist bir çizgiye oturduğu,

gerisin geri TİP çizgisine dönüldüğü ve TİP parlamentarizminde karar kılındı-ğını gösterdiği belirtildi. Sol hareke-tin bugünkü tablosu içinde reformist akımların önemli bir güç kazandığı ve reformizmin, ezici bir ağırlık oluşturdu-ğu belirtilen konuşmada, güç olmanın yolunun işçi sınıfı içinde güç olmaktan geçtiği vurgulandı.

İşçi sınıfı devrimcileşmediği sürece devrim iddiasının boş bir hayal olaca-ğını ifade etti. Devrimci partinin görevi, bu sınıfı burjuvazinin karşısına etkin bir kuvvet olarak çıkartmaktır diyen konuş-macı, Türkiye işçi sınıfının geleceğinin Türkiye'nin devrimci geleceği demek olduğunu belirtti. Sunumda son olarak şunlar ifade edildi:

"Bu bilinçle hareket eden TKİP, bü-tün dikkatini işçi sınıfına veriyor. Pratik çabasının ve enerjisinin en büyük böl-ümünü işçi sınıfını devrimcileştirmeye, onu bağımsız ve örgütlü bir güç olarak devrimci sınıf savaşına yöneltmeye ayırıyor. Çünkü Türkiye'de devrim ve sosya-lizmin geleceğinin bütünüyle buna bağlı olduğuna inanıyor. Bu bilinçle hareket ediyor, bunun gereklerine uygun davra-nıyor."

Verilen aradan sonra etkinliğe katıla-rak dayanışma içinde olan dost devrim-ci kurumlara ve katılımcılara söz verildi. MLKP, TKP/ML, TKEP/L, PDD, DHKP/C, Devrimci Cephe gibi dost kurumların temsilcileri, yaptıkları konuşmalarla da etkinliğe güç verdiler.

Katılımcı dost kurum ve kişilerin dü-şüncelerini, öneri ve eleştirilerini dile getirmelerinin ardından toparlayıcı ka-panış konuşması yapıldı ve etkinlik son-landırıldı.

Emperyalist/ Siyonist soykırım savaşı 13. ayında...

Halkların direniş iradesini kıramıyorlar!

Siyonist İsrail ve işgalci ordusunun “yenilmez güç” olduğu algısına ağır bir darbe vuran 7 Ekim Aksa Tufanı eylemine, emperyalist/Siyonist güçler tarihte eşi-benzeri görülmemiş bir soykırım savaşıyla karşılık verdi.

Toprakları 75 yıldan beri işgal altında bulunan, o tarihten beri katledilen, sürgün edilen, zindanlara kapatılan, ırkçılığın en iğrenç şekillerine maruz bırakılan Filistin halkının cüreti, sadece Tel Aviv’deki dinci-faşist Netanyahu hükümetini değil ABD başta olmak üzere Batılı emperyalistlerin tümünü çileden çıkardı. Sömürgeciler, Gazzeli direnişçilerin gösterdiği bu cürete tam bir histeri ve sürü psikolojisiyle saldırarak karşılık verdi.

***

Soykırım işini, başında Netanyahu’nun bulunduğu çete üstlendi; ancak arkasında ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Kanada, Avustralya emperyalistleri başta olmak üzere onlarca kapitalist/emperyalist devlet de saf tuttu. En büyük destek ABD’den, peşi sıra Almanya, İngiltere, Fransa ve İtalya’dan geldi, diğerleri bunları takip etti. İsrail bu çok yönlü desteğe yaslanarak Gazze’de soykırım savaşını bugüne kadar sürdürmekle kalmadı 17 Eylül’de Lübnan’a da taşdı.

Gazze ve Lübnan’da iki ordunun karşı karşıya geldiği bir savaş yok. Modern silahlarla donatılmış, hiçbir yasa-kural, anlaşma, sözleşme tanımayan bir savaş aygıtı sivil halkın üzerine bomba boca ediyor.

İşgalcilere karşı savaşan direnişçiler ise yer altındaki tünellerde bulunuyor. İşgalcilere saldırmak için yerüstüne çıkıyor, eylemlerini gerçekleştirdikten sonra tünellere geri çekiliyor. İşgalciler direnişçilerden yedikleri darbelerin intikamını ise sivilleri bombalayarak alıyorlar.

Kendi türünde bir ilk olan bu barbarlık gösterisinde bugüne kadar binlerce ton bomba kullanıldı. Harcanan paranın miktarı bilinmiyor.

Ancak İsrail savaş aygıtının Gazze’de katlettiği insanların sayısı 45 bine ulaştığında, sadece ABD’nin verdiği para 45 milyar doları bulmuştu.

Yani ABD, katlettiği her Filistinli için İsrail’e bir milyon dolar para ödedi. Diğer emperyalistlerin ise ne kadar ödediği bilinmiyor.

***

Üstü açık hapisane diye tanımlanan Gazze’nin bu kadar vahşi bir şekilde yakılıp/yıkılması için bir neden yok. Toplamı 365 kilometrekare olan Gazze’de 2,3 milyon insan yaşıyor. Metrekare başına düşen kişi sayısı bakımından dünyanın en kalabalık yerleşim yeridir. Buna rağmen Gazze’ye atılan bombaların miktarı binlerce tona ulaştı. En az 6 Atom bombasına tekabül eden bir miktar. Bu dizginsiz histerinin, dünyaya izlettirilen barbarlığın esas amacı Filistin halkının direniş iradesini kırıp diz çöktürmekti. Böylece Hamas başta olmak üzere işgale karşı direnen 12 örgüt yok edilecek, esirler kurtarılacak, 2,3 milyon kişi Mısır’ın Sina çölüne sürülüp Gazze toprakları işgalciler tarafından ilhak edilecekti.

Bu hedeflere iki-üç ayda ulaşılacağı var sayılıyordu. Emperyalist/Siyonist güçler Gazze’de zafer ilan ettikten sonra Batı Şeria’da etnik temizliğe girişilecek, buradaki Filistinliler de Ürdün’e sürgün

edilecekti. Ardından sıra Lübnan Hizbullah’ına gelecekti. Peşi sıra Yemen’de Husiler dize getirilecekti. Bundan sonrasının kolay olacağı hesaplanıyordu. Direniş hareketlerine destek veren Suriye zaten savaşla yıkılmış durumda. Petrol ve gazı Fırat’ın doğusunu işgal eden ABD tarafından gasp ediliyor, ayrıca boğucu bir ekonomik ambargo ile eli-kolu bağlanmış durumda. Filistin ve Lübnan direnişleri ezildikten sonra Suriye’yi dört koldan sıkıştırmak kolay olacaktı. Geriye daha büyük lokma olan İran kalacaktı. O da bir şekilde halledilirdi. Bu senaryoya göre ABD emperyalizmi hegemonya savaşında büyük bir mevzi kazanacak, İsrail’in başını çekeceği Amerikancı rejimlerle bölge üzerindeki egemenliği tam tesis edilecekti.

***

Küstah sömürgeciler, senaryolarını hazırlarken halkların direnme iradesini hesaba katmazlar. Bu iradeyi ölçü-sınır tanımayan barbarlıkla nasılsa kıracakla-

rını var sayarlar. İrkçi-sömürgeci kibrin belirgin özelliklerinden biri halkları küçümsemektir. Ancak Gazze halkı ve bağrından çıkan direniş örgütleri çok ağır bedeller ödemek pahasına da olsa yazılan senaryoyu parçaladılar. Ne Hamas’ı ve diğer direniş örgütlerini yok edebildiler ne esirleri kurtarabildiler ne Filistin halkına topraklarını tek ettirebildiler. “Başarıları” soykırım yapmak, savaş suçları işlemek, barbar yüzlerini tüm dünyaya göstermek oldu.

Bu “başarıları” onlara ne askeri ne siyasi zafer getirdi. İnsani ve ahlaki açıdan ise tam bir çöküş içindeler. Tüm bunların ardından işgalci ordu halen Gazze’ye hakim değil. Direnişçiler her gün işgalcileri hedef alan saldırılar düzenliyor, onlara kayıplar verdiriyor.

***

Lübnan Hizbullah’ı Aksa Tufanı eyleminin ertesi günü Gazze’ye “destek cephesi” açtı. Lübnan sınırındaki işgalci ordunun mevzilerini belli bir angajmana

göre vurmaya başladı. Amacı Gazze'deki direnişe destek vermek ve soykırım savaşının durdurulması için baskı yapmak. Lübnan direnişi ABD tehditlerine rağmen geri adım atmadığı gibi, kendisine sunulan rüşvetleri de elinin tersiyle itti. Bir ara Beyrut'u yol geçen hanına çeviren emperyalist devletlerin diplomatlarının tüm çabaları boşa düştü. Koşul netti: "Gazze'de soykırımı durdurun, destek cephesini kapatalım!"

Partinin askeri kanat liderlerinden Fuat Şükür'ün Beyrut'ta katledilmesine, 8200 adlı İsrail'in en önemli istihbarat merkezini bombalayarak yanıt veren Hizbullah, Tel Aviv'deki soykırımcı çeteye beklemediği bir darbe indirdi. Bu olayın ardından Lübnan'da doğrudan devreye giren ABD emperyalizmi istihbarat, koordinasyon ve özel silahlarıyla İsrail'e destek vererek Hizbullah'a bir darbe vurdu. Hareketin Genel Sekreteri Hasan Nasrallah dahil birçok lideri katledildi, sınıraşan devlet terörü ile çağrı cihazları ve telsizler patlatılarak 5000 kişi hedef alındı.

Nasrallah'ın 400'den fazla siville birlikte katledilmesinin ardından savaş çetesi başı Netanyahu Lübnan topraklarını işgal etmekten, Hizbullah'ı ortadan kaldırmaktan, İran'da yönetim değişikliği yapmaktan ve nihayet yeni bir Ortadoğu oluşturmaktan söz etmeye başladı. Kimileri "vaat edilmiş topraklar" zırvasını dillendirmeye başladı. Netanyahu'nun BM kürsüsünde gösterdiği haritada ise Filistin diye bir yer yoktu. Bu sınırsız kibir ve küstahlık, soykırım çetesi Lübnan direnişini yere serdiği varsayımına dayanıyordu.

Lübnan topraklarını işgal saldırısı yine ABD ile Batılı emperyalistlerin tam desteği ile 1 Ekim'de başlatıldı. İşgalci ordunun "seçkin" tugaylarından oluşan 80 bine yakın asker, tanklar, zırhlı araçlar ve diğer savaş araçlarıyla Lübnan sınırına yığıldı. İşgal saldırısı dördüncü haftasına girdi ama işgalciler halen bir köyü bile ele geçiremediler. Devasa askeri üstünlük, sınırsız hava bombardımanına rağmen, Hizbullah savaşçıları her işgal girişimini püskürttü. Çatışmalarda işgalcilere her gün ağır kayıplar verdirildi. İşgalciler sıkı bir sansür uygulamasına rağmen verdikleri kayıpları gizleyemediler. Zira ölü ve yaralı askerleri taşıyan helikopterler gizlenemezdi. Kimi hastanelerden yapılan açıklamalar da ağır kayıplar verildiğini teyit edince, kara saldırısında öldürülen ya da yaralanan yüzlerce İsrail askeri olduğunu kabul etmek zorunda kaldılar.

Kara saldırısında kayıp verdikçe sivil-leri hedef alan vahşi saldırılarını yoğunlaştıran İsrail, Hizbullah'ın her gün 150-200 arası füze atmasını da önleyemedi. İHA'larla yapılan saldırılar ise "Demir

Kubbe" sistemini aşarak hedeflerine ulaşıyor. İşgalci ordunun "en seçkin" kabul ettiği Golani Tugayı'nın eğitim merkezini, akşam yemeği sırasında bir İHA ile vuran Hizbullah, "Lübnan direnişi bitmiştir" iddialarını yerle yeksan etti. Dahası, soykırımcı çetenin başı Netanyahu'nun evinin yatak odasının penceresini vurarak, birkez daha emperyalist/Siyonist barbarlara meydan okudu ve İsrail'de ulaşılmaz bir nokta bulunmadığı mesajını verdi.

Gazze ve Lübnan'ın yanı sıra Yemen ordusu ve Iraklı direnişçilerin açtığı destek cephesi de halen aktif...

***

22 Ekim Salı akşamı yayınlanan birkaç haber başlığı şöyleydi:

-Hizbullah, Netanyahu'nun Sezaride'deki evine saldırının sorumluluğunu üstlendi...

-El Kassam Tugayları, işgal ordusunun 401'inci Tugay komutanının Cebaliye'de öldürülmesinin sorumluluğunu üstlendi ve direnişin operasyonlarına devam ettiğini bildirdi

-Yemen Silahlı Kuvvetleri, işgal altındaki Yafa'nın doğusundaki bir İsrail askeri üssünün, Amerikan ve İsrail önleme sistemlerini atlatmayı başaran "Filistin 2" hipersonik füzesiyle hedef alındığını duyurdu.

-Irak'taki direniş Eilat, Suriye Golan'ı ve işgal altındaki Filistin'in (İsrail) merkezinde bulunan hayati hedeflere saldırdı.

-Eski ordu sözcüsü Tuğgeneral Ran Kochav, İsrail Kanal 12'ye yaptığı açıklamada, "Bitirmedik ya da galip gelmedik, henüz kimse beyaz bayrağı kaldırmadı. Tam tersine, Hizbullah'ın gücü hâlâ var, zorlu mücadele hâlâ önümüzde, zor günlere tanık olacağız" ifadelerini kullandı.

-İsrail ordusundan bir askeri doktor Amerikan kanalı CNN'e yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Birçoğumuz Lübnan'daki savaşa katılmak üzere yeniden askere alınmaktan çok korkuyoruz. Şu anda hükümete güvenmiyorum."

***

Evet emperyalist/Siyonist barbarlar çok güçlüler, en modern silahlarla donanmışlar ne ilke ne kural ne yasa ne anlaşma ne sözleşme tanıyorlar, yakıp/yıkıyorlar, soykırım yapıyorlar, "taş üstünde taş, omuz üstünde baş bırakmama" politikası izliyorlar, ancak halkların direniş iradesini kıramıyorlar. Bundan dolayı çok kudurganlar ve bölge halklarının geleceğini tehdit ediyorlar. Bu tehdide karşı direnen Filistin ve Lübnan halklarıyla dayanışmayı yükseltmek, ertelenemez bir görev olarak bölge halklarının önünde durmaktadır.

BRICS başa güreşiyor!

BRICS kuruluşundan bu yana "başa güreşiyor." ABD'nin başını çektiği Batı bloğuna meydan okuyan BRICS, 2006 yılında Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin tarafından BRIC adıyla kuruldu. 2010 yılında Güney Afrika'nın da katılımıyla BRICS adını aldı.

2024 yılının başında Mısır, Etiyopya, İran ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) dahil edilmesiyle tarihindeki en büyük genişlemeye imza attı. Bu ülkeler, dünya nüfusunun yüzde 45'ini ve küresel petrol üretiminin yüzde 40'ını kapsayan bir ekonomik ve siyasi güç oluşturuyor. İttifak güçleri, 16. zirvesini Rusya'nın Kazan kentinde gerçekleştiriyor. Zirve, 22 Ekim Salı günü delegasyonlara verilen resepsiyonla başladı. Perşembe günü ise geniş katılımlı bir toplantıyla zirve sona erecek. Zirveye 36 ülkeden temsilcilerin katılması bekleniyor; bu ülkelerin üçte ikisi devlet ve hükümet başkanları düzeyinde temsil edilecek. Ayrıca altı uluslararası örgütün de zirveye katılacağı belirtildi. BM Genel Sekreteri António Guterres'in de perşembe günü zirveye katılması bekleniyor. Moskova'dan gelen açıklamalara göre, bu zirve Rusya'nın son yıllardaki en büyük diplomatik ataklarından biri ve Ukrayna savaşına rağmen Batı'nın Rusya'yı izole etme çabalarının başarısız olduğuna işaret ediyor. Zirvede iki temel konu öne çıkıyor: İlk olarak, BRICS'in genişleme politikası masaya yatırılacak. Yılın başında ittifaka yeni ülkeler katılmış olsa da Suudi Arabistan gibi aday ülkelerin tam üyelik süreci henüz sonuçlanmadı. Öncelikle Suudi Arabistan'ın üyeliği Kazan'da netleşebilir. Ancak BRICS'in genişlemesine itiraz eden kurucu ülkeler de var. Brezilya, "BRICS'in hızla büyümesinin grubu hantal ve işlevsiz hale getirebileceği" endişesini dile getiriyor. Bu sebeple, yeni bir format geliştirilerek "ortak devletler" kavramı üzerine tartışmalar yapılması gündemde.

İkinci ana gündem maddesi ise ABD dolarının küresel ekonomideki hakimiyetini azaltmak olacak. BRICS ülkeleri, ticarete ABD dolarına bağımlılığı azaltmak amacıyla ulusal para birimlerinin kullanımını artırmaya çalışıyor. Rusya, Çin ve İran gibi ülkeler Batı'nın

yaptırımlarına karşı bu tür mekanizmaları geliştirmeye ihtiyaç duyuyor. Ulusal para birimleri belli oranda kullanılmakla birlikte bu hedefe tam ulaşmak, uluslararası finansal dengeler nedeniyle uzun bir süreç gerektiriyor. Bu nedenle, zirveden bu konuda büyük bir atılım beklenmese de bazı küçük adımların atılacağı belirtiliyor.

Zirvenin ilk gününde Putin, Modi ile bir araya gelerek iki ülke arasındaki iş birliğinin derinleştirilmesini ele aldı. Putin, zirvenin devamında İran Cumhurbaşkanı Mesut Pezeşkiyan ile de görüşecek ve iki ülke arasındaki stratejik ortaklık anlaşmasının imzalanması planlanıyor. Ayrıca Hindistan ile Çin arasındaki sınır anlaşmazlıklarının çözülmesi için de önemli gelişmeler yaşanıyor. Bu, Modi ile Şi Jinping'in 2020'den bu yana ilk kez yüz yüze görüşmesine zemin hazırlayabilir. Putin, BRICS'in küresel ekonomide artan rolüne dikkat çekerken, 1992'de G7'nin Dünya Gayri Safi Yurtiçi Hasılası'ndaki (DGSYİH) payının yüzde 45,5, BRICS'i kuran ülkelerin payının ise sadece yüzde 16,7 olduğunu hatırlattı. "Ancak 2023'e gelindiğinde BRICS'in payı yüzde 37,4'e yükselirken, G7'nin payı yüzde 29,3'e gerilemiş durumda" diyen Putin'e göre bu fark giderek açılacak ve BRICS'in payı artarken G7'nin payı düşecek. Yapılan kimi tahminlere göre ise 2028'de BRICS'in küresel DGSYİH'deki payı yüzde 36,6 olacak, G7'nin payı ise yüzde 27,8'e düşecek.

BRICS'in dünya ekonomisindeki etkisi sadece rakamlarla sınırlı değil. 3,6 milyar insanı barındıran bu ittifak, dünya topraklarının yüzde 36'sını kapsıyor ve dünya ihracatının yaklaşık dörtte biri BRICS ülkelerinden geliyor. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in ev sahipliğinde Kazan'da yapılan zirve, Rusya'nın Ukrayna savaşından bu yana ev sahipliği yaptığı en büyük liderler buluşması olarak dikkat çekiyor. Hakkında Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından tutuklama kararı bulunan Putin, BRICS zirvesinde Rusya'nın, ABD'nin başını çektiği Batı cenahının ambargo ve izolasyonuna meydan okuyor ve BRICS'in küresel arenada artan etkisiyle "başa güreştiğine" işaret ediyor.

BRICS Zirvesi:

Küresel Güney'in "yükselen sesi"

22-24 Ekim tarihleri arasında Rusya'nın Kazan kentinde gerçekleştirilen 16. BRICS zirvesi, küresel dengelerin büyük önem taşıdığı bir döneme denk geldi.

Güney Afrika Devlet Başkanı Cyril Ramaphosa'nın zirvedeki konuşmasında, "BRICS artık Küresel Güney'in sesi olarak kendini konumlandırıyor ve bu yeni çok kutuplu dünya düzeninde, BRICS ülkeleri Batı hegemonyasına karşı önemli bir denge unsuru oluşturuyor" dedi.

BRICS, Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'dan oluşan bir grup olarak, 15 yıl önce kurulduğunda büyük bir dikkat çekmese de bugün önemli bir güç merkezi haline gelmiş durumda. Zirvede Ramaphosa, BRICS'in "tarihi bir genişleme" gerçekleştirdiğini vurguladı. Bu genişleme, BRICS'in dokuz önemli "gelişmekte olan ekonomiyi" bir araya getirdiğini ve bunun ittifakın küresel gücünü artırdığını belirtti. Ancak zirvede alınan kararla birlikte, yeni üye alınmayacağı, bunun yerine BRICS+ veya ortak ülkeler gibi planlar üzerinde çalışılacağı ifade edildi.

Zirveye, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres dahil olmak üzere uluslararası örgütlerden çok sayıda temsilci de katıldı. Batılı devletlerin, BRICS ülkeleri ve Küresel Güney arasındaki ilişkileri zayıflatma çabaları ise sonuçsuz kaldı. Vladimir Putin'in birçok ülke lideriyle gerçekleştirdiği ikili görüşmeler ve BRICS ülkeleri arasındaki iş birliğinin artarak devam etmesi, Batı'nın bu girişimlerinin başarısız olduğunu ortaya koydu.

Zirvede dikkat çeken gelişmelerden biri de Hindistan Başbakanı Narendra Modi ile Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in beş yıl aradan sonra bir araya gelmesiydi.

İki lider, Himalaya sınırındaki gerilimleri yatıştırmayı başardıklarını ve ilişkileri yeniden inşa edeceklerini belirtti. Bu gelişme, Batı'nın Hindistan'ı Çin'e karşı kullanma planının başarıya ulaşmasının o kadar kolay olmadığını/olmayacağını gösteriyor.

Ayrıca Modi'nin İran Cumhurbaşkanı ile yaptığı görüşmeler de Hindistan-İran ilişkilerinin gelişme eğiliminde olduğunu gösterdi.

BRICS'in bu tür diplomatik çabaları, çok kutuplu bir dünya düzeninin inşasında önemli rol oynuyor. Özellikle Batı'nın

hegemonik politikalarına karşı çıkan ülkeler arasında daha sıkı ekonomik ve politik bağların kurulması, buna işaret ediyor.

"KAZAN DEKLARASYONU"

Zirvenin sonunda yayımlanan Kazan Deklarasyonu, BRICS'in Batı hegemonyasına karşı net bir duruş sergilediğini gösteriyor. Birleşmiş Milletler'de reform yapılması talebinin yanı sıra, Batı'nın tek taraflı yaptırımlarının kınanması, bu deklarasyonun en önemli noktalarından biriydi. Ayrıca, sınır ötesi enerji altyapılarına yapılan terör saldırıları da kınandı; bu, ABD tarafından Kuzey Akım boru hatlarına yapılan sabotaja doğrudan bir göndermeydi.

Deklarasyonda, İsrail'in Gazze ve Lübnan'a yönelik saldırıları sert bir dille eleştirildi ve Suriye'deki yabancı askeri varlıkların yasa dışı olduğu vurgulandı. Bu, isim verilmese de ABD ve Türkiye'ye "Suriye'den çıkın" mesajıydı.

BRICS, küresel finans sistemine bağımlılığı azaltma adımlarıyla da dikkat

çekiyor. Ulusal para birimleri üzerinden ticaretin artırılması, BRICS ülkeleri arasındaki finansal iş birliğini güçlendirme amacını taşıyor.

Ancak, Çin ve Hindistan gibi büyük ekonomilerin küresel ticaretteki çıkarlarını koruma isteği, bu adımların hızını yavaşlatabileceği yorumları yapılıyor.

UKRAYNA SAVAŞI

Zirvenin resmi gündeminde yer almamasına rağmen, Ukrayna'daki savaş da önemli bir tartışma konusu oldu. Hindistan Başbakanı Modi ve Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Rusya Devlet Başkanı Putin ile yaptıkları görüşmelerde savaşın barışçıl yollarla çözülmesi gerektiğini vurguladılar. Modi, "Sorunların yalnızca diplomasi ve diyalog yoluyla çözülebileceğine inanıyoruz" diyerek, Hindistan'ın barış için yapıcı bir rol üstlenmeye hazır olduğu mesajını verdi.

BRICS'in Ukrayna konusundaki tutumu, Batı'nın Kiev'e verdiği desteğin Batı sokaklarında yankılanan "bu yük artık kaldırılamaz" tepkisine paralel ilerliyor.

Rusya'nın Batı tarafından Ukrayna üzerinden sıkıştırılmaya çalışıldığına dikkat çeken BRICS, çatışmanın barışçıl yollarla çözülmesi gerektiğini savunuyor. Kazan Deklarasyonu'nda da "diyalog ve diplomasi yoluyla çatışmaya barışçıl bir çözüm bulunması" gerektiği ifade edildi. Çin'in öncülüğünde oluşturulan "barış dostları grubu" bu doğrultuda çalışmalarını sürdürüyor.

BRICS zirvesi, "Küresel Güney'in sesinin" artık daha güçlü duyulacağını gösteriyor.

Batı'nın tek kutuplu dünya düzeni zayıflarken, BRICS çok kutuplu bir dünya için başa gürüyor. Bu süreç, Batı'nın ekonomik yaptırımlarına ve hegemonik politikalarına karşı biriken tepkileri dile getirirken, yeni bir yol haritasının oluşmakta olduğunu gösteriyor.

BRICS, Batı'nın Küresel Güney'e savaş ve yıkım getirdiği bu dönemde Batı'ya baş kaldırıyor ve kendisini "umut ışığı" diye sunuyor.

ABD'de seçimlerin galibi faşist Trump oldu

ABD'de emperyalist saldırganlık ve savaş politikasına gelecek dört yılda kimin komuta edeceğini belirleyen başkanlık seçimler sonuçlandı. Cumhuriyetçi Parti adayı Donald Trump dört yıl aradan sonra yeniden başkan seçildi.

Son haberlere göre Trump 279, Demokrat Parti adayı Kamala Harris 233 delege kazandı. 270 delege alan aday başkanlığı kazanıyor. Buna göre Trump'ın kazandığı kesinleşti.

Kampanya döneminde Trump, ancak kendisinin kazandığı seçimlerin sonuçlarını tanıyacağını ilan etmiş, rakibinin kazanması durumunda ise kan döküleceği tehdidini savurmuştu. Kimi iddialara göre Trump'ın aşırı sağcı-faşist 70 milyon silahlı yandaşı var. Trump'ın kazanması Amerika'da olası bir iç çatışmayı şimdilik önlemiş görünüyor. Yine de kimi yorumlara göre bu risk tamamen ortadan kalkmış değil. Zira Trump'ın izleyeceği politikalar ve bunlara karşı gelişebilecek olası tepkiler çatışma ihtimalini dışlamıyor.

***

Seçim yarışı başladığında şimdiki Başkan Joe Biden Demokratlar'ın adayydı. Yani emperyalist kapitalizmin dünyada başını çeken ABD'nin politik arenasında öne çıkan iki adaydan biri demans diğeri faşistti. Biden, demanstan kaynaklı gaffları sıklaştıkça adaylıktan geri çekilmek zorunda kaldı. Biden'in yerine geçen yardımcısı Harris, anketlerde Trump'ın önünde görünüyordu. Oysa açıklanan sonuçlara göre belirgin bir hezimete uğramış durumda.

Seçim sonuçları sadece Kamala Harris'in değil, yanısıra Biden yönetimi ile Demokratlar'ın da utanç verici bir hezimete uğradığını gösteriyor. Trump gibi faşist, pespaye, kriminal bir adayın karşısında uğradıkları hezimet, Demokratlar'ın siyasi krizinin derinliğine işaret ediyor.

Demokratlar'ın bu kadar kepaze bir duruma düşmelerinde, Tel Aviv'deki dinci-faşist çetenin 13 aydan beri Gazze'de devam eden soykırım savaşına tam destek vermelerinin önemli bir rolü oldu. Biden yönetiminin Gazze'deki vahşi soykırıma koşulsuz/sınırsız destek vermesi, soykırımın Lübnan'a taşınması için imkanlarını seferber etmesi, Harris'in hezimete uğramasında önemli bir rol oynadı.

***

ABD'de büyük tekelleri temsil eden iki parti var. Bunlar, çoğu zaman başkanlık makamını dönüşümlü bir şekilde paylaşırlar. İç politikada aralarında belli farklar olsa da dış politika konusunda son kararı başkan değil, müesses emperyalist nizamın militarist bürokrasisi ya da söylendiği gibi "Amerikan derin devleti" verir.

İç politikada "Amerika'nın altın çağını başlatacağız" iddiasını ortaya atan Trump'ın bu vadinin ciddiye alınması mümkün değil. Zira yalan, sahtekarlık ve tumturaklı sözler söyleme konusundaki pervasızlığı bilindiğinden, Trump'ın bu vadinin de sahte olduğunu Amerikalıların çoğu biliyor. Biden yönetiminin sağlık gibi hizmetler alanında yoksullara birtakım imkanlar sunabilecek bir karar almasına bile sert tepki gösteren Trump, Demokratlar'ı komünistlikle suçlamıştı. Bu bağlamda Trump, olsa olsa büyük tekeller için "altın çağ" başlatmaktan söz ediyor olabilir. Tabii bu da ancak Amerikan işçi sınıfı ile emekçilerin saldırıları sineye çekmesi durumunda mümkündür.

***

ABD halen dünyanın en büyük emperyalist gücü olduğu için, başkanlık seçimleri dünyada yakından izlendi. Birçok devlet ya da siyasi güç, Trump'ın seçilmesine sevinirken tedirgin olanlar da var. Almanya başta olmak üzere AB

devletlerinin sonuçtan pek memnun olmadıkları görünüyor. AB ülkelerindeki ırkçı-faşist partiler ise kendileri gibi faşist birinin başkan olmasını sevinçle karşıladılar. AB'nin emperyalist şefleri, hayal kırıklığına uğrasalar da Trump'ı tebrik edip Amerika ile birlikte çalışmaya devam etmekten memnun olacaklarını dile getiren mesajlar yayınladılar.

Ukrayna cephesinde ABD ile savaş halinde bulunan Vladimir Putin liderliğindeki Rusya'nın ise sonuçlardan memnun olduğu görülüyor.

Rusya'dan ilk tepki Dışişleri Bakanı Sözcüsü Maria Zaharova'dan geldi. Telegram kanalında "Hallelujah" (Tanrı'ya şükür) yazan Zakharova, Trump'ın ülkesini seven biri olduğunu savundu.

Eski Rusya Devlet Başkanı Dmitri Medvedev ise, Telegram'da yayınladığı mesajda dikkat çekici ifadeler kullandı: "Trump Rusya için önemlidir. Kiev'deki pislikler için üzücü bir gün.

Trump, bir iş adamı olarak çeşitli uşaklara, yalakalara, aptal müttefiklere, aptalca yardım projelerine ve obur uluslararası örgütlere para harcamaya dayanıyor."

Tel Aviv'deki soykırımcı çetenin başı Netanyahu ile Ankara'daki dinci-faşist Saray rejiminin şefi Erdoğan ikilisinin yayınladıkları mesajlar, sonuçtan memnun olduklarını gösterdi.

AKP şefinin "Dostum Trump" tabirini kullanması ise dikkatlerden kaçmadı.

***

Kapitalist/emperyalist barbarlık sisteminin başını çeken ABD'de kimin başkan olduğu ya da olacağı, dünyanın ezilen halkları için bir şey ifade etmiyor. Zira hegemonyası zayıflayan ABD ile işbirlikçileri, oluşmakta olan çok kutuplu dünya düzenini sabote edebilmek için savaşları kışkırtıyorlar. 1999'da eski Yugoslavya'nın bombalanmasıyla başlayıp birçok ülkeyi kasıp kavuran, halen Ukrayna'yı büyük bir yıkıma uğratan, Gazze ve Lübnan'da soykırım biçiminde süren tüm savaşların esas faili ABD emperyalizmidir. Son 25 yılda başkanlar defalarca değişti ancak emperyalist saldırganlık ve savaş politikalarının adım adım tırmandırılması politikası değişmedi. ABD, birkez daha seçilen Trump başkanlığında halklara karşı savaş suçları işlemeye devam edecek.

Bu savaşların ağır bedelleri öncelikle ezilen halklara, yanı sıra emperyalist ülkelerin işçi ve emekçilerine ödetiliyor. Faturalar günden güne kabarıyor. Dolarıyla ezilen halklar ile işçi ve emekçiler için en acil sorun emperyalist savaşa ve faşizme karşı birleşik/enternasyonal mücadeleyi yükseltmektir.

NATO ve AB'den yeni "görev gücü" çıkarması

A. Vedat Ceylan

"Sömürgeciler, medeniyet götürdüklerini iddia ederken aslında kendi barbarlıklarını ihraç ederler; özgürlüğü talep eden halklar ise bu barbarlığa karşı ayağa kalkar." Jean-Paul Sartre

Avrupa Birliği (AB) ile NATO, küresel çapta hegemonyalarını artırmak için yeni bir "üst düzey görev gücü" kurma kararı aldı.

AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve NATO Genel Sekreteri Mark Rutte'nin ilan ettiği bu ortak adım, emperyalist dünya düzeninde Avrupa ve NATO ittifakının çıkarlarına tehdit oluşturabileceği varsayılan tüm güçlere karşı açık bir saldırganlık politikasının yeniden düzenlenmesi anlamına geliyor.

Bu yeni görev gücü, yalnızca Rusya ve Çin gibi büyük küresel aktörlere değil, bu güçlerin etrafında şekillenen ülke ve güçlere karşı da NATO ve AB'nin saldırı kapasitesini artırma hedefini taşıyor.

Von der Leyen ve Rutte tarafından yapılan ortak açıklamada yer alan, Ukrayna'da devam eden savaşın "Avrupa'nın güvenliği için en büyük tehdit" olduğu iddiası, Batı bloğunun Ukrayna'da yaşananları bir araç olarak kullanıp emperyalist genişlemeye gerekçe sağlama çabasının göstergesidir. Geline aşamada bu savaşın, Batı emperyalizminin dünyayı yeniden dizayn etme çabasının "yeni" bir hamlesi olduğu aşikar.

NATO ile AB'nin bu girişimle işaret ettiği hedef; Çin, Rusya ve İran başta olmak üzere Batı'nın hegemonyasına karşı direnen tüm ülkeleri çevreleyerek bu bölgelerde direnen halkları tehdit edecek yeni bir cephe oluşturmaktır.

AB ve NATO ittifakı, Ukrayna'daki savaş üzerinden kendilerini "barış ve güvenlik savunucusu" diye tanımlıyor. Oysa uyguladıkları politikalar, halkların özgürlük taleplerine yönelik baskıyı artırmayı ve küresel emperyalist rekabette ellerini güçlendirmeyi amaçlıyor.

Savaşın başından beri her türlü silah ve mühimmatla Ukrayna'daki savaşın ateşini harlayanlar, Kuzey Kore'nin Rusya'ya asker gönderdiğini iddia ederek bunu "uluslararası barışa tehdit" olarak sınıflandırıyor. Bu riyakar tutumla kendi hakimiyet alanlarını koruyabileceklerini var sayıyorlar.

NATO-AB ittifakının bu yeni hamlesi Rusya'yı, Çin'i, İran'ı olduğu kadar Batı

hegemonyasına direnen tüm ülkeleri ve ona boyun eğmeyen tüm halkları da hedef alıyor.

Von der Leyen ve Rutte'nin ABD başkanlık seçimleri öncesinde NATO-AB ilişkilerini derinleştirme adımları ise dikkat çekici bir diğer gelişme olarak öne çıkıyor.

AB, ABD başkanlık seçimlerinin sonuçlarından bağımsız olarak Batı bloğu içerisindeki emperyalist iş birliğini güçlendirmeyi hedefliyor.

Von der Leyen'in, Cumhuriyetçi aday Donald Trump'ın seçilmesinin transatlantik bağları zayıflatabileceği endişesiyle "Trump görev gücü" olarak adlandırılan bir ekip oluşturması, olası "Trump'lı bir ABD'ye" hazırlık olarak yorumlanıyor.

Trump'ın olası zaferinin Batı içinde emperyalist çıkar birliğini zayıflatabileceği düşüncesi, NATO-AB ekseninin yeni görev gücü kurma çabasıyla daha agresif stratejilere yöneldiğini gösteriyor.

AB ve NATO liderlerinin özellikle Rusya'nın Avrupa'daki "saldırganlığını" kıtanın barışına ve güvenliğine tehdit olarak nitelendirmeleri, emperyalist stratejile-

rin ve müdahale politikalarının ardında Batı'nın kendisine tehdit olarak gördüğü güçleri yıpratma hevesini saklıyor.

NATO ve AB için onun hegemonyasına boyun eğmeyen hangi ülke ve her kim olursa olsun, "barışa bir tehdit" olarak hedefe konuluyor.

Ülkeleri askeri, siyasi ve ekonomik stratejilerle yalnızlaştırmayı hedefleyen NATO-AB bloğu, aynı zamanda direnen halkların iradesini kırmayı amaçlıyor. Von der Leyen ve Rutte'nin yeni "görev gücü" açıklamaları, aslında direnen tüm güçlere karşı Batı blokunun yeni bir seferberlik hazırlığında olduğunu ortaya koyuyor.

Rutte'nin ifadesiyle NATO-AB bloğu, "Rusya'nın Avrupa topraklarındaki saldırganlığına karşı alınacak önlemleri yalnızca Avrupa ve Orta Doğu'da değil, Asya'ya uzanan bir bölgede genişletmeyi de hedefliyor."

NATO ile AB, bu yeni görev gücünü "kendini savunma" kisvesi altında konumlandırıyor. Oysa bu gücün oluşturulması Rusya ve Çin gibi güçlere karşı kapsamlı müdahale kapasitesinin genişletilmesi anlamına geliyor.

Bugün emperyalist blok, "barış ve güvenlik" söylemleri altında işgalleri ve müdahaleleri meşrulaştırarak direnen halklar üzerindeki yıkıcı etkisini artırmayı amaçlıyor.

Bu çerçevede, NATO-AB ittifakı her geçen gün daha saldırgan politikalarla kendi emperyalist çıkarlarını tahkim etmeye çalışıyor.

Avrupa ile ABD emperyalizminin ortak çıkarları doğrultusunda oluşturulan yeni "görev gücü"nü direnen halklara ve sınıflara karşı konumlanacağı açık. İşçi, emekçi ve ezilen halkların kendilerinin olanı geri almak için direneceği de öyle. "Yeryüzünün Lanetlileri"nden biri olan, Cezayir Ulusal Kurtuluş Cephesi-FLN üyesi olarak Cezayir'in bağımsızlık mücadelesine katılıp küçümsemeyecek katkılar sunan Frantz Fanon'un dediği gibi; "Halklar, kendilerinin olanı geri almak için direnmek zorundadır; özgürlüğün bedeli, tahakkümden kurtulmak için her türlü mücadeleyi göze almaktır."

Gürcistan'da seçimler ve Batı'nın emperyalist emelleri

"Emperyalizmin en etkili araçları, ordular değil, ekonomik ve siyasi manipülasyonlardır"

John Perkins

Gürcistan'da 26 Ekim'de genel seçimler yapıldı. Daha sayımlar bitmeden ülkenin Batı yanlısı Fransız vatandaşı Gürcü Cumhurbaşkanı Salome Zurbışvili, iktidar partisinin seçimlerde hile yaptığını ve sonuçları tanımadığını açıkladıktan sonra halkı protesto için sokağa çağırdı.

Söz konusu seçimler ülkenin siyasi sahnesinde ciddi bir gerilim yaratırken, Batı yanlısı muhalefet ve Gürcistan Cumhurbaşkanı Salome Zurbışvili'nin protesto çağrısı gerilimin daha da tırmanmasına neden oldu.

İktidardaki Gürcü Rüyası Partisi'nin yüzde 54 oyla seçimi kazanması sonrası başlayan tartışmalar, Gürcistan'ın iç politikasının sınırlarını aşip küresel güçler arası mücadeleye dönüştü.

Emperyalist güçlerin Gürcistan'a "ilgisi", ülkede "renkli devrim" senaryosunun yeniden gündeme getirilmesine yol açarken, tıpkı Ukrayna örneğinde olduğu gibi Gürcistan'ın da jeopolitik hesapların kurbanı yapılmak istendiği görülüyor.

EMPERYALİST MÜDAHALELER VE "RENKLİ DEVRİM" TAKTİKLERİ

Gürcistan Cumhurbaşkanı Zurbışvili, seçim sonuçlarının "Gürcü halkının özgürlüğüne yönelik bir Rus operasyonu" olduğunu iddia ederek muhalefetin yenilgiyi kabul etmeyeceğini söyledi. İktidar partisinin seçim zaferinin "tam bir tahrifat" olduğunu öne süren Zurbışvili, halkı sokaklara dökülmeye çağırdı.

Ancak bu açıklamalar, sadece iç dinamiklerin değil Batı'nın Gürcistan üzerindeki emperyalist hesaplarının da bir yansıması olarak tezahür ediyor.

Özellikle AB, NATO gibi Batılı kurumlar, seçim sürecine "serbest seçim ilkelelerinin ihlali" suçlamasını yöneltilip yangına körükle giderek, Gürcistan'da kendilerinden yana rejim değişikliği yapabilmek için önden hazırlık yaptıklarını gösterdiler.

AB Konseyi Başkan Vekili Charles Michel ile AB dış politika şefi Josep Borrell'in bu müdahaleci küstah tavırları, Batı'nın Gürcistan'ı Rusya'ya karşı bir cephe hattına dönüştürme çabasının ipuçlarını veriyor.

Gürcistan'da ABD ve AB destekli muhalif kesimler, ülkenin Rusya sınırına olan coğrafi yakınlığını ve stratejik konumunu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmayı hedefliyor. Özellikle emperyalist savaş aygıtı NATO'nun bölgedeki nüfuzunu artırma amacı, Gürcistan gibi ülkeleri "renkli devrim" senaryoları ile dönüştürme planlarının merkezine koyuyor. Emperyalist güçler, Gürcistan'daki muhalefeti destekleyerek ve seçimi "hile" iddiaları ile gölgeleyerek, tıpkı Ukrayna'da olduğu gibi yeni bir kriz ortamı yaratmaya çalışıyor.

ÜLKEYİ "UKRAYNALILAŞTIRMA" ÇABASI

Gürcistan'ın AB ile katılım müzakerelerinin iptal edilmesi ve seçimlerdeki Batı yanlısı gözlemci kuruluşların sert eleştirileri, Batı'nın Gürcistan'da "demokratik değerler" maskesi altında kendi çıkarlarını empoze etme pervasızlığını açıkça gözler önüne seriyor. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in "Gürcüler kendi kaderlerinin efendisi olmalıdır" açıklaması, Batı'nın bu müdahaleci yaklaşımını örtbas etme çabasından öteye gitmiyor. Bu durum, Batı'nın Gürcistan'ı Avrupa yanlısı bir uydu devlet haline

getirmek için çevirdikleri kirli oyunların göstergesidir.

Ancak Gürcü Rüyası Partisi ve iktidar yanlıları, ülkenin "egemenlik haklarını" ve "halkın iradesini" temsil ettiklerinde ısrar ediyorlar. İktidar partisinin Gürcistan için "Batı'sız bir yol izleme" hedefi, Batı'ya dokunuyor. Gürcistan'ın Batı yanlısı bir rejimle dizayn edilmesi çabası, Rusya'yı sınırlarında çevreleyerek stratejik dengeyi Batı lehine değiştirme planının bir parçası olarak şekilleniyor. Gürcü Rüyası Partisi'nin liderleri, halkın güven oyuna sahip olduklarını belirtirken, Batı'nın "serbest seçim ilkesi" kisvesi altında ülkede bir darbe senaryosunu kurguladığını ifade ediyorlar.

Gürcistan'da devam eden bu gerilim, Batı'nın bölgedeki emperyalist emellerinin ve Rusya'ya karşı yürütülen çevirme stratejisinin yeni bir halkasını oluşturuyor.

Batı'nın Gürcistan'ı "Avrupa değerleri" adı altında dizayn etme çabası, Kafkasya'daki istikrarsızlığı tetiklerken, bölgenin büyük bir krizle karşı karşıya kalmasına neden oluyor.

Emperyalist güçler, Gürcistan'ı tıpkı Ukrayna'da olduğu gibi "renkli devrim" senaryolarıyla kaosa sürüklemeyi, ülkeyi

Rusya'ya karşı bir "cephe devleti" haline getirmeyi amaçlıyorlar.

Kremlin ise, seçimlere müdahale edildiği iddialarını reddederken, Gürcistan'daki gerilimden Batı'yı sorumlu tutuyor.

Rusya, Gürcistan'daki seçimlere müdahale etmediğini savunarak suçlamaları reddediyor; bu da Gürcistan'ın geleceği üzerinde Batı ile Rusya arasında büyük bir güç mücadelesinin yaşanacağına işaret ediyor.

Sonuç olarak Gürcistan'da yaşananlar, emperyalist güçlerin ülkeleri kendi çıkarlarına göre şekillendirme stratejisinin bir parçası olarak karşımıza çıkıyor.

Batı'nın Gürcistan'daki muhalefete destek vererek iktidar partisine karşı bir "rejim değişikliği" girişimi başlatma çabası, Gürcistan halkının iradesine doğrudan saldırı niteliği taşıyor. Rusya'ya sınır olan 3,7 milyon nüfuslu Gürcistan'da seçimlere müdahale etmeyi kendine "hak" gören Batı Gürcistan'ı Ukraynalılaştırma çalışıyor.

Gürcistan'ın geleceği, "Ülkenin bağımsız iradesi mi baskın gelecek, Batı'nın güdümünde bir uydulaşma mı olacak?" sorusuna verilecek cevapla şekillenecek.

Kadın cinayetleri artıyor...

AKP iktidarı sorumluluktan kaçmaya çalışıyor

Artan kadın cinayetleri gündemden düşmüyor. Neredeyse her güne yeni bir kadın, çocuk katliamı, kayıp haberi ile uyanıyoruz. Kadın cinayetlerinin yanı sıra; hayvanların katledilmesi, özellikle gençler arasında yaygınlaşan intiharlar, artan iş cinayetleri işçi ve emekçilerin öfkelerini büyütüyor. Başta kadınlar olmak üzere, işçi ve emekçiler dört bir yandan "Ölmek istemiyoruz!" şiarını yükseltiyor, her yerinden ölüm saçan çürümüş düzene karşı mücadele ve hesap sorma çağrıları yapıyorlar.

Peş peşe yaşanan kadın katliamlarının ardından AKP sözcüleri ve yandaşlarından açıklamalar gelmeye başladı. Yapılan tüm bu açıklamalar iktidarın riyakarlığa dayanan politikalarını ve kadın düşmanlığını gözler önüne sermesi açısından ibret verici. Bu açıklamaların bir kısmında mücadele edenler hedef alındı, bir kısmında cinayetlere kurban gidenler suçlu ilan edildi, bir kısmında ise yaşanan katliamlar sıradanlaştırılmaya çalışıldı. Böylece AKP sözcüleri iktidar oldukları süre boyunca hayata geçirdikleri kadın düşmanı politikalarının, yargı eliyle katilleri, tecavüzcüleri koruyan zihniyetlerinin üzerini örtmeye çalışıyorlar.

DÖRT BİR KOLDAN HAREKETE GEÇTİLER!

AKP sözcüsü Ömer Çelik "Eylemlerin cezasız kaldığına dair algı oluşturulmaya çalışılıyor. Bundan dolayı fevkalade hassasız" diyerek adeta kadın cinayetlerine karşı gerçekleştirilen eylemleri hedef aldı. Kocaeli Kadın Platformu bileşeni kadınlar gerçekleştirdikleri eylem sonrasında ifadeye çağrıldı. Pek çok üniversitede "Jin, jıyan, azadi!" sloganı hedef gösterildi, faşist saldırılar yaşandı.

Sakarya Üniversitesi'nde görevli sözcü Profesör Ebubekir Sofuoğlu "Eğer bu kızcağız İslam hassasiyeti ile yetiştirilmiş olsaydı kendisine namahrem olan bu katille hiç tanışmayacaktı bile ve şu an hayattaydı" diyerek vahşice katledilen İkbâl Uzuner'i suçladı. Benzer bir açıklama da AKP'li İzmir Bayraklı Belediyesi meclis üyesi Latif Aydemir'den geldi. Aydemir "Öldüren kadar ölenler de suçludur" dedi. Yapılan kimi açıklamalarda ise yaşananlar "alkol-uyuşturucu" etkisine, "psikopat-ruh hastası erkek şiddeti" sınına indirgenmeye çalışıldı.

AKP'li İstanbul İBB Meclis üyesi Işıl İlgin Oktay "Failin madde bağımlısı olduğu, ruhsal problemlerinin olduğu hatta öldürülen evlatlarımızın nevroitik flört ilişkisinin olduğu ve hatta İkbâl kızımızın da bir yıl kadar önce intihara teşebbüste buldukları bilgisi de soruşturma dosyasına girmiştir. Kadına yönelik şiddetle mücadele politikalarında İstanbul Sözleşmesi'nin feshiyle kadına yönelik politikaların zedelendiği iddiası bu yüzden tamamen yanlıştır. Ve hatta bilinçli bir çarpıtmadır" dedi.

Böylece olanları "nevroitik flört" ilişkisine indirgeyip sıradanlaştırmaya çalışırken bir yandan da İstanbul Sözleşmesi'ne duydukları düşmanlığı dile getirmekten de çekinmedi. Bu cinsiyetçi-gerici zihniyeti benzer bir şekilde dile getiren AKP'li Derya Yanık da "İstanbul Sözleşmesi varken de cinayetler vardı maalesef, yokken de var maalesef" dedi. AKP'nin bu tür açıklamaların çoğunu kadınlara yaptırması dikkat çekiyor. Rejimin suçlarını kadınları konuşturarak örtbileceklerini var sayıyor olmaları.

Her konuda vaaz veren AKP şefi Tayyip Erdoğan da sahneye çıktı. Yaptığı açıklamada büyük bir ikiyüzlülükle kadına yönelik şiddete karşı mücadele ediyorlarmış algısı yaratmaya çalıştı:

"İnsanlarımızın sokakta, evinde, iş yerinde hiçbir endişe duymadan, hayatını güvenle sürdürülebilmesini sağlamak için ne gerekiyorsa yapacağız. Emniyet teşkilatımız içinde bir zafiyet varsa neşteri vurup bunu gidereceğiz. Adalet sistemimizde tıkanıklık, yanlışlık varsa neşteri

vurup onu da çözüme kavuşturacağız..."

Sanki kendileri daha yakın zamanda çıkardıkları afla tacizcileri, tecavüzcüleri, katilleri salmamışlar gibi cezaları artırmaktan söz ediyorlar. Ülkeyi çetelerin/mafyanın cenneti haline getiren Erdoğan utanmadan "insanlara güvenli yaşam sunmaktan" bahsediyor. Oysa aynı konuşmada "Alkol kullanımıyla mücadele, kadına yönelik şiddetle mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır" diyerek bir kez daha alkol kullananları hedef aldı.

Diğer AKP sözcülerinin yaptığı gibi İstanbul Sözleşmesi düşmanlığını sürdüren Erdoğan, "İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmemizin kadın hakları ve kadınlara yönelik şiddetle mücadeleye en ufak bir menfi etkisi olmadı" iddiasını ortaya atarak, kadınları katledenleri korumaya devam edeceklerini de ilan etmiş oldu.

Ancak Erdoğan'ın açıklamasında en çarpıcı nokta şu oldu:

"2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile kararlılığımızı ortaya koyduk. Bu kanun, ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadelede şimdiye kadar yapılmış en büyük devrimdir, tarihi bir kazanımdır."

Oysa İstanbul Sözleşmesi'ni yetkisi olmamasına rağmen kaldıran Erdoğan, kendisi ile müritlerinin her fırsatta saldırdığı, iptal etmek istediklerini dile getirdikleri 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'u "devrim niteliğinde kanun" diye ilan etti. Suçlarını örtme telaşına düşen dinci-faşist rejimin şefleri, her tarafından

riyakarlık dökülen bu tür vaazlarla toplumu kandırabileceklerini sanıyorlar.

SORUMLULARDAN HESAP SORMAK İÇİN

Sermaye düzeni kadının çifte sömürsünden besleniyor. Kendi çıkarları uğruna kadına yönelik şiddeti, her türlü yozluğu büyütüp derinleştiriyor. Sermayenin vurucu gücü AKP-MHP iktidarı da gericiliğe yaslanarak kadın düşmanlığını büyütme, buldukları her fırsatta kadınların kazanılmış haklarına saldırarak kadının ikincil konumunu pekiştirmek için her yola başvurmaktadır. Yaşanan katliamlardan başta Erdoğan olmak üzere AKP-MHP iktidarının tüm şefleri birinci derecede sorumluluk taşıyor. İster üzerini örtmeye çalışsınlar ister baskı ve saldırganlığı artırarak yıldırımaya çalışsınlar bu gerçeklik toplumun geniş kesimleri tarafından açık seçik görülmektedir. Ne yaparlarsa yapsınlar mızrak çuvala sığmıyor artık.

Sorumluluktan kaçmaya çalışanlar er ya da geç hesap verecekler. Kadınlar, işçiler, emekçiler, gençler gerçekleştirdikleri her eylemde bu sesi yükseltiyorlar. Katliamların hesabını sormak için yükselen bu sesler daha da büyütülmelidir. Kadınların eşit ve özgür yaşayabilmesini sağlamak içinse AKP-MHP iktidarıyla birlikte sermaye düzenini alaşağı etmek gerekiyor. Bu hedefe ancak başta emekçi kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçilerin birleşik mücadelesi ile ulaşılabilir.

B. KOZA

İÜ-Cerrahpaşa'da eylem deneyimi

Merhabalar, ben İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa'da okuyorum. Geçtiğimiz haftalarda hafızalarımızdan hiç silinmeyecek bir kadın cinayeti gerçekleşti. Okuduğum üniversitede olaydan etkilenen ve katledilen kadınlar için bir şeyler yapmak isteyen fakat ne yapacağını bilemeyen bir kitle olduğunu fark edince bir süreç başlattık.

Toplumun her kesiminden insan bizimle bu konuda dayanışmak ve destek olmak istedi. Bu konulara duyarlı olduğunuzu bildiğim bir grup arkadaşla okuduğumuz kampüste eylem yapma kararı aldık. Önce pankart hazırlama atölyesi yaptık. Boş bir sınıfta "Katledilen kadınlar isyanımızdır!" şiarlı bir pankart hazırladık. Ardından yürüyüş için bölüm kapısının önünde beklemeye başladık. Eylem başladığında çok az kişiydik ancak kampüs içerisinde yürüyüş yaparken birçok arkadaşımız da bize katıldı.

Kadınların katledilmesine kendi üniversitemizde tepki gösterip sesimizi yükseltmek bizi buluşturan ortak noktaydı. Yürüyüşe katılanların tümünün gözlerinde, kadınların katledilmesine duyulan öfkeyi gördüm. Bu ufak kıvılcımla başlayan isyanlarını sürdüreceklerine inanıyorum.

Eylemde ön plana çıkardığımız politik şiarlar "Katledilen kadınlar isyanımızdır!" ve "Kurtuluş yok tek başına ya hep bera-

ber ya hiçbirimiz!" oldu. "Katledilen kadınlar isyanımızdır" sloganını isyanımızın sebebinin ve bundan önce isyan edeceğimizi belirtmek için seçtik. Diğer sloganımızı dayanışma ve birlik olmadan bireyin tek başına kurtuluşunun mümkün olmadığını, kurtuluşun hep birlikte olmaktan

geçtiğini vurgulamak için seçtik.

Evet, bizler İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa öğrencileri olarak dayanışmamızı her zaman her mağduriyet yaşadığımızda ve öğrenci olarak insan yerine koyulmadığımızda yükseltmeye devam edeceğiz. Bizler rakip olarak eğitiliyor,

öyle büyütülüyor. Fakat bunu sonuna kadar reddediyor, birleşmenin önemini bir kere daha haykırıyoruz: Birleşe birleşe kazanacağız!

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA'DAN
BİR ÖĞRENCİ**

25 Kasım'a giderken mücadeleyi büyütelim

dede karşı izlediği cezasızlık politikaları nedeniyle yaşamdan koparılıyor, birer sayıya dönüşüyor. Ancak bizler yaşamlarımızın birer sayıdan ibaret olmadığını biliyoruz. Bizim isimlerimiz, yaşamlarımız, duygularımız, bilinçlerimiz, hayallerimiz, umutlarımız var. Yaşama bir yerinden sıkı sıkıya tutunuyoruz; tutunuyoruz ki koparılmayalım, birer sayıya dönüşmeyelim.

Dinci-gerici iktidar kalan son haklarımıza vahşice saldırırken bizler direnmeye devam ediyoruz. Sokaklarda, meydanlarda şiddete, ölüme, cezasızlık politikalarına karşı bir araya geliyor, tüm sesimizle haykırıyoruz. Hayatlarımız, geleceğimiz, haklarımız için mücadele

ediyoruz ve etmeye de devam edeceğiz. Bizleri yıldırıma, sindirmeye çalışanlara karşı 25 Kasım'da sokakları, meydanları dolduracağız. Öfkemizi kuşanarak karşılıklarına dikileceğiz ve haykıracağız: "Hayatlarımızdan da kavgamızdan da vazgeçmiyoruz!" 25 Kasım'da herkesi bu haykırışı büyütme çağırıyoruz.

***

Bugüne kadar sayısız kadın katledildi. Onların isimleri, yaşamları, hayalleri, umutları vardı. Yaşama bir yerinden tutunmaya çalışan, hayat dolu kadınlardı.

Bir gün gözlerini yumdular ve bizler için birer sayıya dönüştüler... Yaşamını yitiren ve bugün yaşamak için mücadele

eden tüm kadınlara...

"Anne merak etme beni
Yalnız değilim burada
Yoldaşlarım benimle
Birlikteyiz barikat başında
Anne merak etme beni
Buradayım, kavganın içinde
Ve tüm öfkemle haykırıyorum
"Yaşamak istiyorum!"
Anne merak etme beni
Senin için de buradayım
Senin için de haykırıyorum
Haklarımdan vazgeçmiyorum
Anne merak etme beni
Burada daha güvendedim
Herhangi bir yerde olduğumdan
Anne merak etme beni
Direniyor ve mücadele ediyorum
Beni hayattan koparmak için
Çabalayan herkese karşı"

İSTANBUL'DAN BİR DGB'Lİ

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele günü yaklaşırken akıllara birkaç soru takılıyor: Gülistan Doku nerede? Rojin'e ne oldu? Narin'in katilleri ve suç ortakları yargılanıyor mu?

Bu topraklarda bir günde en az 8 kadın yaşamını yitiriyor. Üstelik bu, sadece basına yansıyan sayıdır. Çoğu cinayet ise yansımıyor. Failler, ancak cinayet basına yansıdığı ve toplumsal tepki oluştuğunda ceza alabiliyor. Çoğu fail ise verilen ödül gibi cezalarla hala aramızda dolaşmaya devam ediyor. Her yıl on binden fazla çocuk kayboluyor ve çocukların akıbeti bilinmiyor. Bizlerse onları sadece yıl sonu açıklanan veriler aracılığı ile öğrenebiliyoruz. Verilere yansıyan ise sadece kayıt altına alınanlardan oluşuyor.

Şiddet türlü biçimleriyle her yerde karşımıza çıkıyor; okulda, evde, sokakta, iş yerinde... AKP-MHP rejiminin şid-

**Büyük Sosyalist Ekim Devrimi 107.,
yeni Ekim'lerin partisi 26. yılında!**